

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Talvi 2013-14 Nro 4 (178)

Herramme
Jeesuksen
Kristuksen
syntymä
25.12.2013
s. 4

Valmistusviikot
ennen suurta
paastoa alkavat
helmikuussa 2014
s. 23

Monikulttuurisen
Vaasan
seurakunnan
tarkastus
s. 14

Yllätyksellinen
kirkolliskokous
s. 7

Lapin
matkakanttori
Erkki Lumisalmi
eläkkeelle
s. 8

Uskonnonopetus
vuoristoradalla
s. 9

TERVETULO A KIRKON PYHIIN PALVELUKSIIN

Esipaimenen sana

MATKALLA JOULUUN

Olemme valmistautuneet tulevaan Kristuksen syntymäjuhlaan paastolla, joka alkoi jo marraskuun puolivälissä. Suuresta paastosta poiketen tämä pitkä kirkkovuoden jakso ei jumalanpalvelustekstien sisällön osalta johdata ajatuksia merkittävässä määrin edessä odottavaan juhlaan. Kuitenkin 21. marraskuuta vietetävässä Jumalansyntyttäjän Neitseen Marian temppeliintuomisen juhlan vigiliassa ja sen jälkeen jokaisessa iltajumalanpalveluksessa lauletaan jo veisuja joulun kanonista. Mikäli haluamme sovittaa paaston omaan elämäämme, tämänkin aikajakso velvoittaa meitä kiinnittämään huomiomme elämäntapaamme ja mietiskelemään meneillä olevan paaston päämäärää – Vapahtajan syntymäjuhlaa.

Kristuksen syntymäjuhlaa edeltävää paastoa voimme verrata itämaan tietäjien tekemään matkaan. He näkivät kotimaassaan taivaalle kohoavan tähden ja sitä seuraten saapuivat lopulta, ehkäpä vaivalloisen taipaleen päätteeksi, heille ennalta tuntemattomaan matkansa päämäärään, Betlehemiin. Vastaavasti meillä, aloittaessamme marraskuussa nelikymmenpäiväisen paastomatkan ei ole aavistusta siitä, kuinka matka tulee taittumaan. Itämaan viisaista miehistä poiketen meille on kuitenkin selvää, mikä on matkamme päämäärä.

Itämaan tietäjiä johdatti matkaan tieto siitä, että taivaalle nou-seva tähti osittaisi heille juutalaisten kuninkaan syntymäpaikan. Päämäärää osoittanut tähti ei ollut mikä vain taivaan tähdistä, vaan tietty ja odotettu ”hänen tähtensä” (Matt. 2:2). Tietäjät olivat arvattavasti perehtyneet astrologiaan ja liittivät tähtien liikkeisiin joitakin laajalti tunnettuja ennustuksia, muiden muassa juutalaisten kuninkaan syntymän. Juutalaiset ylipapit ja lainopettajat osasivat puolestaan kertoa, missä Messiaan eli Voidellun oli määrä syntyä.

Meille paaston matka on konkreettisesti Jumalan meille antaman vapaan tahdon käyttämistä. Se on jatkuvaa valintojen tekemistä. Jouduimme jo heti alkutaipaleella miettimään muiden muassa sitä, aiommeko osallistua paaston aikana pikkujouluihin. Se merkitsisi käytännössä sitä, että alkaisimme viettää juhlaa ennen varsinaista juhla-aikaa, ennen Kristuksen syntymäjuhlaa. Eikä tämä ole ainoa valinta, jonka saamme tehdä. Valintoja joudumme tekemään joka päivä, sekä suhteessa itseemme että suhteessa läheisiimme. Koko matkanteko on tasapainoilua, väistelyä ja valitettavasti usein myös kompastelua. Pyhä apostoli Paavali opettaa tästä kirjeessään roomalaisille: ”En edes ymmärrä, mitä teen: en tee sitä mitä tahdon, vaan sitä mitä vihaan. Tahtoisin kyllä tehdä oikein, mutta en pysty siihen. En tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo” (Room. 7:15, 18-19).

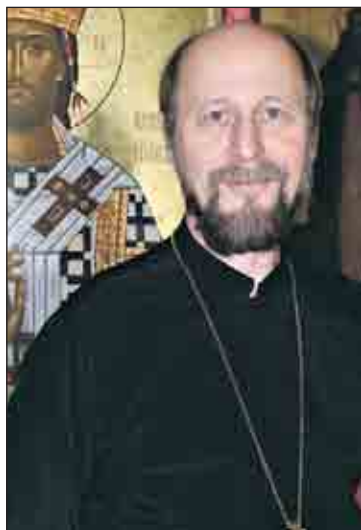
Pitkälle matkalle lähdetessä on tarpeen ottaa mukaan sekä eväitä että varusteita. Mitä paaston matkaeväät voisivat olla? Joulu-paastossa kala on sallittua, mutta eivät muut eläintuotteet. Matkal-le on hyvä ottaa mukaan myös lukemista, hengellisesti vahvistavaa kirjallisuutta, jota ilmestyy suomeksi vuosittain jo varsin runsaasti. Matkan varrella on tarpeen myös puhdistautua eli käydä synnintunnustuksella omalla rippisällä tai seurakunnan papilla. Sen lisäksi läheisten myönteinen huomioiminen ja turhasta, niin riidoista kuin myös nautinnoista, pidättäytyminen on paikallaan.

Kun matkan päämäärä alkaa viimein häämöttää, antavat loppuaskelillem-me voimaa vaelluksemme kohteesta vienoina kantautuvat juhlaveisun sanat: ”Valmistaudu Betlehem, kaurista itsesi, luola. Seimi, ota vastaan kuvaamaton Jumala, joka on tullut ihmisenä kuvattavaksi, sillä hän tulee syntyäkseen niin kuin on hyväksi nähnyt.”

Valoisaa Kristuksen syntymäjuhlaa toivottaen ja siunaten

Arseni
Joensuun piispa

Oulun metropoliitan tehtävien hoitaja

MÄTKK ROSTTVA

Leä p valmštööttäm puõtti Kristõõzz šöddämprääznka pöözzin, käätt aa lji ju'n skamm-mannu peä lraä jest. Jõnn prääznkest mokstee l tät ku kes ceerkavee j j podd ij zluu žvkeerjtõõzzi mie ldd jää det jurddjid lokku vä lddem meä rin oudäst vue rddem prääznka. Leä ša skamm mannu 21 peei v Vuâspää dšõddei Njidd Mää rj ceerkva pu httem prääz nek vigiliast da mænna juõ kk jeä kkes-sluu žvest lääulet laull jid rosttov kanoonäst. Te l ko haa leep šiõtteed pääzz da jiõglvažjie llem takai arggie lma, tät ääi jpodd še õõlgeškuätt mi j jid, što årstep pöözzi vuâsta da smiõttškie ttep räühast jää tmen årrai pääzz mie rree j j – Spasitee l šöddämprääz nek.

Kristõõzz šöddämprääz nek oudbeä lnn årrai pääzz, mij vuei ttep ve rdded nuõrtijännam tie t tti tuejjuum mätkka. Sij vuõinne domnjännmest älmma päjnjõtti tää sn da tön čuävee l sij puõtte stälbbai mää tk mie rreeäčča Beethoven gårda. Seämmanalla lij še mee st, ko altteep skamm-mannust nelljopeivvsaž pää ssmää tk. Mee st ij leäkku teätt tõ st, mää ht mä tkk puätt oudned. Nuõrtijännam tie t tjin mokstee l, mij tie ttep mii lij mij tuejjeem mää tk mie rkie čč, Nuõrtijännam tie t tti mää tk jää dti teätt, što älmma päjneeit ä ssn čuä jte či si j jid juudlaž koongõõzz šöddämpääi k. Mie rree j j čuä jteei ä ssn ij leammaž tä lk äälmest čuõvvi ä ssn, leä ša tiõttum da vuõrddum ”suu ä ssn” (Matt. 2:2). Tie tti le jje tobdstõöttäm astrologia da õ htee taa sni mie ldd mä tmid veeidlânji tobddum ouddäl tiõttum aa ššid, mä te juudlai koongõõzz šöddmõõžž. Juudlaž pä j jpaapp da lää jju čtee l siltee peä lstes mainsted tön, što ko st Messias le be Vuõidduum leäi mie r r šöddäd.

Mi j jid pääzz mä tkk lij konkree t lânji Vuâspää d mi j jid u vddum friij täätt äänmõõžž. Tõt lij päi va ll jummuužži tuejjumuš. Jooudaim ju n alggmää tkest smiõttäd jee rbi

mie ldd tön, meinnap-a vuâsõõttäd pääzz äi ggen u cc rosttvid. Tõt miärkksääv tön, što ä lggep-a prääzkjed ju n ou ddel jõnn prääznki, ou ddel Kristõõzz šöddämprääz nek. Ij-ga tät leäkku o dinakai va ll jumuš, koon vuäžžap tue jjeed. Va ll jumuužžid jouddap tue jjeed juõ kk peei v, kōskkvuõdäst jiõccseen da še kōskkvuõdäst ääldmōsoummid. Mä tkktuajast liä k ärvvmõõžž da täujja še kuäkksumužž. Pää ss apostol Paavali mä t täd kee rjest roomlaid: ”Jiõm ni fi ttei, mäi d tuejjääm: jiõm tue jjed tön mäi d täättam, leä ša päi tön mäi d väjjääm. Tä ä t ttem k ä l tuejjeed vuõiggäst, leä ša jiõm pää st tōõzz. Jiõm tujjed tön pue r, mäi d täättam, leä ša päi tön neu r, mäi d jiõm täätt” (Room. 7:15, 18-19).

Ku kes mätkka vue lggmen fe rrtai vä ldded jeä vvsid da taarblaž neävvaid. Mõõk vuäitci lee d pääzz mä tkkjeä vvez? Roostpää z zest kue ll lij soo vsum, leä ša jiä jee res jie lliouddaz. Mätkka lij šiõgg vä ldded mie ldd lookkämkee rjid, jiõglvânji ravveei ke rjlažvuõdid, kook i l mst ä vve lääddaš piirree jji eža jiännai. Mää tk äi ggen lij tarbb pu t stõõvväd, jie lled kaiddõõttmen le be sie brrkää d d paapp ä rnn. Tön lää ssen ääldmōsoummi miõdlaž lokku vä lddmōš, reeidain da še miõllpuärõõzzin, cõggõõttmōš lij šiõgg.

Ko mää tk mie rkie čč älgg sedggjed, lopplääu kid ou dde viõgg, Beethovenmest heä nes prääz nek laulli sää n: ”Tä bbe Njidd päj j jiõggla šöddad da mädd oudd skuõrtõõzz, koon ooumaž ij vuei t äldned. Ä nggel peämmjivui m äälõõzz läulla. Tie tti tää sn mie ldd j ä tte, tō l mij diõtt lij šöddäm Ommgaž, ä kkpä jjsaž Vuâspää d.”

Čuõ vves Kristõõzz šöddämprääz nek ää j stee l da blouslõõvee l

Arseni
Joensuun piispa
Oulun metropoliitan tuajai häiddai

Oulun metropoliitan tehtäviä hoitaa
KS Joensuun PIISPA ARSENI
Puhelinnumero 0206 100 258

KOTIALTTARI - KIRKKO

Kotialttarin merkitys yksityisessä hengellisyydessä on suuri. Maallikko tarvitsee jatkuvaa ohjausta rukouselämässään. Siinä kirkolla on tärkeä tehtävä. Kotialttari muistuttaa Juma-

lan läsnäolosta kodissamme. Se johtaa monta kertaa päivässä ajatuksemme Kristuksen ja Jumalansynnyttäjän luo, rukoukseen.

JARMO PYLKKÖNEN

Kotialttarilla on ainakin rukouskirja, raamattu, ikoni ja risti. Sen edessä luetaan rukoushetki aamuin illoin. Kotialttari on kuin kirkon ikoni. Joidenkin kotona voi olla monia ikoneja, joita on hankittu esimerkiksi pyhiinvaellusmatkoilta luostareista ja kirkoista. Munkilla on luostarissa kelja, jonka itäseinällä tai nurkassa on useita ikoneita ja lampukoita. Näistä voi maallikkokin ottaa mallia.

Kotialttarin tekeminen on hyvin tärkeää, jotta hengellinen elämä voi edelleen kehittyä. Kiuruveden seurakunnan kirkot ovat Kiuruvedellä ja Karvoskylällä, tsasounat Kytökylässä ja Pyhäsalmissa. Tempelit ovat kaukana ja palveluksia harvoin. Tämän vuoksi on tärkeää, että kotialttari palvelee meitä kotikirkon sijaisena.

Maallikkoa voi verrata oppilaiseen, jonka tiedot karttuvat vuosien varrella hyvän ohjaajavanhuksen vaikutuksesta. Nykyaikana näitä ohjaajavanhuksia ovat seurakunnan papit ja hiipakunnan piispat.

Maallikot tekevät maailmassa muutakin työtä, joten heitä ei voi mitenkään verrata munkkeihin, jotka voivat keskittyä ko-

päiväisesti Jumalan palveluelämään, enkeleiden elämään. Mutta maallikotkin tarvitsevat vahvistusta hengelliseen elämäänsä. Kirkkomatkojen pidentyessä ja palvelusten harventuessa oma koti ja kotialttari voivat toimia hengellisenä kirkkona, rakennusaineina hengelliseen elämään. Rukoukset ja pyhien isien kirjojen lukeminen ovat hyviä tässä vaiheessa.

Hengellisiä kirjoja voi hankkia kirjakaupoista, Uudesta Valamosta ja myös kirpputoreilta ja antikvariaateista. Itse olen Valamon kirjakerhossa, josta saan vuosittain luettavaksi useita hyödyllisiä hengellisiä kirjoja. Näistä kirjoista ja niiden sisällöstä on hyvä keskustella oman papin kanssa. Näin syvennän omaa käsitystäni ortodoksisesta elämästä.

Täällä Kiuruveden seurakunnassa ollaan hyvin kiinnostuneita lähitulevaisuudesta. Miten täällä jatkossa mennään? Itsenäisen seurakunnan elämän lakkessa ja alueen liittyessä Oulun seurakuntaan, tulevat väistämättömästi mieleen Vanhan Valamon venäläiset evakkomunkit kun he muuttivat sodan jälkeen Suomeen, Heinävedelle. Heitä vaivasi koti-ikävä mo-

nia vuosia. Mutta vuosien varrella he kotiutuivat hyvin Uuteen Valamoon. Näinkö meilläkin käy?

Kalajokilaakson liittyessä Oulun seurakuntaan jumalanpalvelusten määrä vähenee entisestään ja kotialttarin merkitys kasvaa. Innostan kaikkia rakentamaan kotialttarin kotiinsa! Me tarvitsemme pysyvän muistutuksen Jeesuksen Kristuksen ja hänen pyhiensä läsnäolosta elämässämme!

Kristus syntyy – kiittäkää!

JARMO PYLKKÖNEN

Pekka Taskinen
arkkitehti
Ylivieska

PENTTI POTKONEN

Patriarkka Suomessa

Heinäkuun 6. päivänä 2013 tuli kuluneeksi 90 vuotta siitä kun Konstantinopolin Ekumeenisen Patriarkaatin synodi myönsi Suomen ja Viron ortodoksisille kirkkoille autonomisen aseman. Tämän johdosta Suomen ortodoksisen kirkon 90-vuotisjuhlaa vietettiin Helsingissä 11-13.9.2013. Autonomiajuhlan kunniavieraaksi saapui Konstantinopolin ja Uuden Rooman Arkkipiispa, Ekumeeninen Patriarkka **Bartolomeos** saapui vierailulle Suomen ortodoksisen kirkkoon. Hänen ohjelmaansa kuuluivat jumalanpalvelusten ja erilaisten juhlallisuuksien lisäksi tapaaminen Tasavallan presidentti **Sauli Niinistön**, luterilaisen kirkon arkkipiispa **Kari Mäkisen** ja eri uskontojen johtohenkilöiden kanssa. Lisäksi hän tapasi tavallisia seurakuntalaisia.

♥

Toivon Lahja

www.toivonlahja.fi

RIO BRAVO
* MEXICAN RESTAURANT *

Tervetuloa hauskaan ja rentoon meksikolaiseen tunnelmaan!

Ravintola Rio Bravo
Kauppakeskus Zeppelin
zeppelin@riobravo.fi • 044 - 700 4002

www.riobravo.fi

Ravintola
CRECIAN
Greek Tavern

Tervetuloa pikalomalle kreikkaan

Oulu:
crecian@crecian.fi
kirkkokatu 55
08 3111 555

Zeppelin:
zeppelin@crecian.fi
Kauppakeskus Zeppelin
044 700 4002

www.crecian.fi

Mitä kaikkea jouluikonista voi löytyä?

Kristuksen syntymän ikonissa esiintyy tuttu- jen aiheiden – Jeesus- lapsen, Marian, enkeli- en, paimenten, tietäjien ja Joosefin – ohella toi- sinaan myös sivuteemo- ja. Ne liittyvät enemmän tai vähemmän kiinteästi juhlan sanomaan, Kris- tuksen ihmiseksituloon. Eräät niistä kuvaavat varsin järkyttäviäkin tapahtumia.

Herodeksen julmuus

Ikonin vasemmassa alanurkassa näemme kuningas Herodeksen palatsinsa valtaistuimella tiedustelemassa kirjoituksia tutkivilta ylipapeilta ja lainopettajilta, valkopäähineisiltä miehiltä, missä Messiaan on määrä syntyä (Matt. 2:4). Tämän näkymän vieressä on Betlehemin lastenmurha järkyttävänä yksityiskohtanaan ruumisröykkiön ääressä kaksi onnetonta äitiä. Itkeviä naisia näkyy lisää vähän ylempänä kaupungin muuri taustanaan;

näin Jeremiaan profetia ”Raakel itkee lapsiaan eikä lohdu- tuksesta huoli, sillä heitä ei enää ole” (Jer. 31:15) on to- teutunut. Tämän kuvan oikeal- la puolella piiloutuu Elisabet poikansa, tulevan Johannes Kastajan kanssa kallionkoloon ja näin pääsee pakenemaan surma-aikeissa heitä jahtaavaa sotilasta.

Natanael ja viikunapuu

Johanneksen ja Elisabetin lähellä istuu vielä yksi äiti lapsi- neen, joka ikonissa on nimetty

Natanaeliksi, ja joskus tämä lapsi esitetään lepäämässä vii- kunapuun alla. Tämä kohta- us, jota usein näkee tämäntyy- pisissä ”laajennetuissa” jou- luikoneissa, ja joka tavataan myös jo eräissä kreikankieli- sessä 1000-luvun evankeliumi- kirjassa, on mahdollisesti pe- ruu Johannes Krysostomoksen opetuspuheesta Johanneksen evankeliumin kohtaan, jossa Jeesus kertoo Natanaelille näh- neensä tämän viikunapuun alla jo ennen kuin Filippus kutsui tätä (Joh. 1:48). Krysostomos lausuu: ”Näin Hän (Jeesus)

antoi ymmärtää tunteneensa Natanaelin luonteen raittiuden ei niin kuin ihminen, vaan niin kuin Jumala, alusta alkaen.” Ja vielä: ”Näkikö Hän Natanaelin vain juuri ennen kuin Filip- pus kutsui häntä? Eikö Hän jo tätä ennen nähnyt häntä val- vovalla silmällään? Toki Hän näki hänet – eikä kukaan voi kieltää sitä.”¹ Näiden Krysos- tomoksen sanojen perusteella ja sen johdosta, että Natanael milloin esitetään vauvana, mil- loin nuorena poikana, voidaan otaksua, että evankeliumin il- maisu ”viikunapuun alla” ym-

Syntymä, tietäjät ja pako Egyptiin

Kuivamme venäläinen, 1800- luvun alkupuolelle ajoittuva jouluikoni on esimerkki täl- laisesta runsasisältöisestä, tässä tapauksessa kaikkiaan kuuttatoista Kristuksen syn- tymään liittyvää tapahtumaa esittävistä ikonityypistä, joita maalattiin paljon jo 1600-lu- vulla. Yläosassa on Kristuksen syntymä tuttuine piirteineen: Jeesus seimessä, Hänen äitin- sä Kaikkeinpyhin Jumalan- synnyttäjä istuvassa asennos- sa, lasta kumartavat enkelit, paimenet seimen alapuolella, lapsen pesu ja tämän alla Joo- sef ja kiusaaja. Vasemmalla ylhäällä tietäjät kiiruhtavat ratsastaen lapsen luo tähteä käsissään pitelevän enkelin johdattamina. Syntymäkuvan vasemmalla puolella näem- me heidät ojentamassa kultaa, suitsuketta ja mirhaa Marialle ja lapselle, kun taas oikeassa reunassa enkeli unessa neu- voo heitä olemaan palaamatta Herodeksen luo (Matt. 2:12); paluu toista tietä heidän omal- le maalalleen on maalattu oike- aan yläkulmaan. Tietäjien ja lapsen tapaamisen alapuolella ilmestyy enkeli unessa Joose- fille ja käskää häntä pakene- maan Egyptiin (Matt. 2:13), ja ikonin vastakkaisella reunalla näemme itse paon. Jeesuksen, Marian ja Joosefin lisäksi mu- kana on Joosefin poika Jaakob, tuleva apostoli ja Jerusalemin ensimmäinen piispa. He kul- kevat egyptiläistä temppeliä kuvaavan rakennuksen edit- se, ja usein tähän yhteyteen maalataan seinältä putoava epäjumalanpatsas kuvaamaan Jesajan profetiaa: ”Katsokaa, Herra ... saapuu Egyptiin, ja Egyptin epäjumalat vapisevat hänen edessään” (Jes. 19:1).

märretään kattavan Natanaelin koko elämän. Tässä mielessä hänen kuvansa Kristuksen syntymän ikonissa korostaa Vapahtajan jumaluutta, tunnustihan Natanael välittömästi Jeesuksen olevan Jumalan Poika ja Israelin kuningas (Joh. 1:49). Huomaamme myös, että tältä osin ikoni muodostaa ajallisen kaaren Kristuksen syntymästä aina Suureen Paastoon asti, luetaanhan tästä kertova Johanneksen evankeliumin jakso (Joh. 1: 43-51) Ortodoksisuuden sunnuntain eli Suuren Paaston ensimmäisen sunnuntain liturgiassa.

Sakariaan surma

Viimeisenä yksityiskohtana ikonissa on pappi Sakariaan surmaaminen ”temppelein ja alttarin välillä” (Matt. 23:35), kuten Jeesus sanoo nuhdellessaan lainopettajia ja fariseuksia. Tämän teeman mukanaololle on kaksi selitystä. Joulukuun 29. päivän minologionissa eli pyhien luettelossa kerrotaan: ”Ja he (lainopettajat ja fariseukset) surmasivat myös pyhän profeetta Sakariaan, sillä kun Puhtain Neitsyt tuli temppeleihin Lapsen kanssa puhdistautumista varten, hän asetti heidät neitseiden joukkoon, missä aviossa ole-

vat naiset eivät saa seisoa.” Hänen murhansa syy oli siis neitseellinen syntymä ja Sakariaan profeetallinen kyky nähdä Kristuksen jumaluus. Jaakobin protoevankeliumissa taas selitetään Sakariaan murhan tapahtuneen Herodeksen käskystä, kun Sakarias kiellettiin paljastamasta poikansa Johanneksen piilopaikkaa. Koska Herodes luuli Johannesta vastasyntyneeksi Israelin kuninkaaksi, Sakarias surmattiin yhdessä lapsimarttyyrien kanssa, ja heidän mukanaan kärsi marttyyrikuoleman vastasyntyneen maailman Vapahtajan tähden.

Yhteenvetoa

Tässä ikonissa maalari ei ole halunnut jättää juurikaan tyhjää tilaa laudalle, vaan eri tapahtumat, joita erottavat maisemalliset elementit, täyttävät koko kuvatilaa. Valitettavasti juhlan keskeinen aihe, Kristuksen syntymä, pyrkii hukkumaan sekundääristen tapahtumien joukkoon ja siten ikonin sanoma jossain määrin väljähtyy. Toisaalta monien yksityiskohtien tutkistelu saattaa johdattaa katsojaa pohtimaan Jeesuksen jumaluutta, jouluevankeliumin sanomaa ja Jumalan pelastussuunnitelman ihmeellistä toteutumista myös

laajemmassa perspektiivissä.

Ikonin: Moskovalainen, n. 1800-1830 (Bornheim Bernhard 1998 *Ikonen. Russische Feinmalerei zwischen Orient und Okzident*. Battenberg Verlag, Augsburg. S. 221.)

Osmo Kurola
diakoni
Keminmaa

¹Johannes Krysostomos 2001 *Opetuspuheita Johanneksen evankeliumista I*. Suomalainen Munkki Serafim Seppälä. Valamon luostari. Jyväskylä. S. 229-230.

Pyhät keskellämme

Taivaallinen diakoni 'Ο οὐράνιος διάκονος

Kreikkalainen pappi **Athanasios Hamakiotis** (k.1967) oli nöyrä Herran palvelija Nerantziotisissa, Marusin alueella Ateenassa. Eräänä päivänä hän toimitti liturgiaa Jumalanäidin pikkukirkossa. Jumalanpalveluksessa oli mukana nainen nimeltään **E.M.**, joka seisoj lähellä kuninkaanovia. Hän näki vaaleatukkaisen diakonin avustamassa isä Athanasiosta alttarin edessä. Diakoni seisoj papin oikealla puolella. Liturgian aikana diakoni ei astunut pois kertaakaan alttarista. Nainen ajatteli, että hänen täytyy olla hiljattain diakoniksi vihitty mies, jolle pappi opetti liturgista järjestystä.

Liturgia päättyi ja kirkkovieraat lähtivät kotiinsa. Nainen halusi selvittää kuka hänen näkemänsä diakoni oli. Isä Athanasios nautti liturgian päätyttyä jäljelle jääneet pyhät lahjat ehtoollismaljasta ja lähti sen jälkeen pois alttarista. Mutta diakoni ei näyttänyt poistuvan alttarista lainkaan. Niinpä nainen rohkeni avata ikonostaasin sivuoven tarkistaakseen tilanteen eikä nähnyt alttarissa ketään. Diakoni oli hävinnyt ja muuta uloskäyntiä ei alttarista ollut!

Kun hän myöhemmin kertoi tapahtuneesta isä Athanasiokselle, niin hän vastasi:
- Lapseni, tällaisia asioita tapahtuu, mutta älä kerro kenellekään.

KUVA: DIAKONIMA.GR

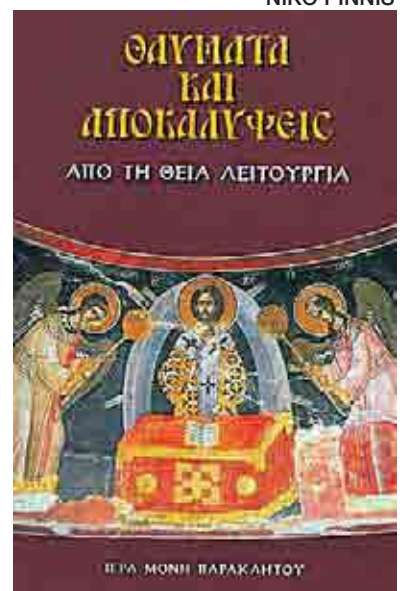
Pappismunkki Athanasios Hamakiotis syntyi vuonna 1891. Hän palveli pitkään myös seurakuntapappina. Hänet tunnettiin syvällisenä rukoilijana ja hyväntekijänä. Kaiken omaisuuden mitä hän sai, hän jakoi vähäosaisille. Tämä kilvoittelija sai alttaripalveluksensa aikana vierailijan Jumalan Taivaasta.

Ο Πατήρ Ἀθανάσιος Χαμακιώτης (+1967), ὁ σεμνός λευίτης τῆς Νεραντζιώτισσας Ἀμαρουσίου, λειτουργοῦσε κάποια μέρα στο πρεκκλήση τῆς Παναγίας. Μιά γυναίκα ἀπό το ἐκκλησίασμα, ἡ **E.M.**, πού στεκόταν μπροστά στό ἱερό, βλέπει ἕναν ξανθό διάκονο μέ λευκή στολή νά ὑπηρετεῖ τον π. Ἀθανάσιο μπροστά στήν ἀγία τράπεζα. Μάλιστα στεκόταν πάντα στά δεξιά του. Στή διάρκεια τῆς θείας λειτουργίας δέν βγῆκε καυθόλου ἀπό το ἅγιο βῆμα. Σκέφτηκε ἡ γυναίκα πώς θά ἦταν νεοχειροτονημένος, καί τοῦ μάθαινε ὁ ἱερέας τή λειτουργική τάξη.

Ἡ λειτουργία τελείωσε καί ὁ κόσμος ἔφυγε. Ἐκείνη ὁμως παρέμεινε γιά νά ἱκανοποιήσῃ τήν περιέργειά της, νά δεῖ ποιός ἦταν ὁ διάκονος. Ὁ π. Ἀθανάσιος κατέλυσε κι ἔφυγε, ἀλλά ὁ διάκονος δέν ἐβγαίνει ἀπό τό ἱερό. Τότε ἡ γυναίκα ἀνοιξε τό παραπέτασμα. Μά δέν εἶδε κανέναν. Ὁ διάκονος εἶχε ἐξαφανιστεῖ. Καί ἄλλη ἐξοδος δέν ὑπῆρχε!

Ὅταν ἀργότερα διηγήθηκε στον π. Ἀθανάσιο τό περιστατικό, ἐκεῖνος μέ ἀπλότητα τῆς εἴπε: - Ἀυτά, παιδί μου, συμβαίνουν, ἀλλά μή λές πουθενά τίποτα.

SUOMENKIELINEN KÄÄNNÖS
NIKO PINNIS

Tapaus on käännetty kreikkalaisesta kirjasta "Ihmeitä ja paljastuksia pyhästä liturgiasta". Julkaisija Paraklitoksen luostari.

Peili

Kuka rikkoi sen peilin ajattelen, luulen tietäväni kuka, ja senkin tiedän miten se taas korjataan. Ehkä ensimmäisen kiven heittäjä on sen pinnan jo korjannut Ja jos kaikki muutkin pehmeällä kankaallaan pyyhkäisisivät sen pinnan taas entisen kaltaiseksi. Jotta näkisimme taas kuvamme kirkkaana ja kelvollisena katseltavaksi. Varmaan tiesitte senkin, että peilistä näkee sielunsa. Ai mitenkä aineettoman siinä muka näkisi? Kuvajaista katsellessa huomio ihan varmasti keskittyy katselijalla silmiin, ja silmät jos mitkä ovat sielunne peilit. Ilo, suru, rehellisyys ja epärehellisyys kuvastuvat niissä

heti. Minä taas olen oppinut katselemaan sellaista ”peiliä” josta en näekään kuvaani. Vaikka se katselee minua rauhoittavasti, ja soimaa omaa tuntoani heti jos siihen aiheuta on. Niin Äideistä suurin on minun sielun peili, jos sielussani on pienikin tahra kääntyy katseeni heti alaspäin. Sen vuoksi ja siitä syystä korjatkaamme rikkomamme peili, jotta voisimme puhtain omin tunnoin tulla ”peileistä” suurimman eteen. Olkaa niin hyvät ja korjatkaa yhdessä rikkomanne, jotta sielu kuvastaisi meitä korkeimman edessä.

Martti Takalo
Kemi

JOHANNES MÄNTYMÄKI.

KIRJA-ARVOSTELUT

Naiseus

Pappismunkki Serafim Seppälä.
Kirjapaja. Sivuja 282.

Kirjan saatesanat avaavat lukijalle kirjoittajan lähtökohdan. Naiseuden ideaa ja sen ulottuvuuksia luodetaan aatehistoriallisten linssien läpi. Kirjoittaja riisuu kriittisemmänkin lukijan aseet heti alussa, tunnustamalla, että kirjan perspektiivi on ortodoksinen, mutta noudattelee tietokirjallisuuden logiikkaa. Mielenkiintoinen yhtälö! Johdannon jälkeen Serafim painaa napin lautaan ja vie lukijansa seikkailuun. Jumalan olemukseen liittyvä "feminiinisyys - maskuliinisuus" akselilla liikkuva teologinen pohdinta pysähdyttää syvällisten teemojen äärelle. Lukija kokee heti alkumetreillä yllätyksen, kun hänen eteensä avataan Jumalansynnyttäjän pelastus-

opillista taustaa varhaisen kirkon ajattelussa. Marian ollessa raskaana, häneen oli asettunut maailmankaikkeuden Luoja, Kristus, jumalallinen viisauts. Tämän ulottuvuuden hedelmät kuljettavat teologisesti mielenkiintoisiin johtopäätöksiin. Professori Serafim Seppälä nostaa myös rohkeasti esiin protestanttisessa maassamme vältellyn ja kiistellyn aiheen. Voiko kirkko olla uskon kohde? Jos, niin mitä se tarkoittaa? Kirjan yksi erityispiirre on myös siinä, että se avaa maallikotajuudella kielellä Antiikin yhteiskunnan naiskuvaa. Se antaa muistutuksen faktoista, joiden suhteen ainakin media ja suuri yleisö ovat liian usein pelkien mielikuvien varassa. Teos

antaa, kansisivulla mainitsemansa lupauksen mukaan, tilaa myös juutalaisten näkökohtien pohtimiselle. Juutalaisuudessa ymmärretään suorimman tien kulkevan Jumalan tuntemiseen, ei älyn ja tarkastelun, vaan ennen kaikkea Jumalan läsnäolon kokemuksen kautta. Koko kosmos ymmärretään juutalaisuudessa feminiinisenä: kauneutena ja naisenkasvoisen lempeänä. Ilman tämän puolen huomioimista, Serafim huomauttaa, ortodoksinen kirkon symbolista ulottuvuutta aletaan lukea kuin liikennemerkkejä, näkemättä niiden taakse kätkeytyvää hengellistä todellisuutta. Jumalan kirkkaus voidaan muuttaa puheiksi ja tyhjiksi sanoiksi. "Ensin kyyneleet,

sitten sanat", muistuttaa Johannes Krysostomos kristitylle kuuluvasta rukousasenteesta, opettaessaan Vanhan liiton lapsettoman parin, Hannan ja Elkanan hurskaudesta. Naiseus on kerrassaan hieno mittatilaustyö meidän aikaamme, jolloin yhteiskunnassa ja kirkossa asiat polarisoituvat helposti ääripäihin. Kirja pitää fokuksen Kristuksessa ja tarkastelee juuri näiden linssien läpi maailmaa, ohittamatta ja tuomitsematta sen sirpaleisuutta. Kirjasta ei tule, vaan se on jo klassikko. Suosittelem.

Jukka Mäntymäki

Lähteen ihme

Satukirja lapsille. Kirjoittanut Eija Ipatti. Kuvitus Arja Vainikainen. 47 sivua.

"Eräänä päivänä ympäristö alkaa voida huonosti. Pieni lähde ja satumetsä joutuvat kär-

simään taloudellisen kasvun noususta. Luonto saastuu". Pieni tyttö uskoo että ihme voi tapahtua. Siunatun veden ja rukouksen avulla kaikki järjestyy

Kirja on paluu lapsuuden muistoihin, jossa kesät olivat lämpimiä, metsät vihreitä ja lähdevesi raikasta ja solisevaa. Kielikuvat ovat eläviä ja lukija voi samaistua maisemiin. Kappaleet ovat lyhyitä. Kirjan kuvitus on todella kaunista ja se tukee tarinaa hyvin. Suoritin koeluvun 5-vuotilaalle Jaakolle. Jaakon kielellinen valmius ei riittänyt tarinan kuunteluun. Kun näytin kuvia ja kerroin niistä, hän seurasi mielellään. Kuvissa oli pientä poikaa kiinnostavia eläimiä, karhuja, kettuja ja pieniä

hyönteisiä. Ikoninkin hän löysi kuvasta. Satukirja lienee tarkoitettu kouluikäisille.

Kirja sopii mainiosti uskonnon oheismateriaaliksi alakouluun. Kovakantinen, kauniisti kuvitettu ja taitettu kirja on myös hyvä lahjakirja. Eläkkeellä oleva uskonnonopettaja Eija Ipatti on kirjoittanut myös runokirjoja. Kaikki hänen kirjansa on julkaistu omakustanteisena. Kirjailija ja kuvittaja käyttävät leiviskänsä kirkon hyväksi. Tämän kirjan tuotto menee ortodoksisen lapsi- ja nuorisotyöhön. Kirjaa voi tiedustella: Eija Ipatti, puh. 050 309 5770, s-posti: ipatti.eija@gmail.com

Sirpa Okulov

Oulun ortodoksinen hiippakunnan säätiö julistaa haettavaksi

APURAHOJA

yhteensä enintään 10.000 euroa.

Anomuksen kohteen tulee olla säätiön tarkoitukseen sopiva eli sen tulee edistää ja tukea suomalaisen ortodoksinen kulttuuriperinteen säilyttämistä tai avustaa ortodoksinen kulttuurin ja teologian opiskelua, tutkimusta ja tunnetuksi tekemistä Oulun ortodoksinen hiippakunnan alueella. Se voi myös tukea ortodoksinen vähemmistöjen kuten esimerkiksi kolttakansan henkisiä ja sosiaalisia pyrintöjä.

Aiemmin saatu säätiön apuraha esimerkiksi opiskelun tukemiseen ei ole uuden hakemisen este.

Vapamuotoisessa ja tiiviissä hakemuksessa tulee olla suunnitelma apurahan käytöstä sekä muut hakijan tarpeelliseksi katsomat liitteet, esimerkiksi suositukset.

Lisätietoja antavat säätiön hallituksen puheenjohtaja, fil. tri Ahti E. Pyörnilä, puh. 050-382 6669 sekä asiamies, kirjapainoneuvos Seppo Maskonen, puh. 044-349 0494.

Anomukset lähetetään asiamiehelle osoitteella Mallastie 2 A 22, 90520 Oulu, viimeistään 31.3.2014.

OULUN ORTODOKSISEN HIIPPAKUNNAN SÄÄTIÖ
Hallitus

Tehdään yhdessä 31.1.-2.2.2014

Kurssilla pohditaan yhdistyksen toiminnan elävöittämisen keinoja, paneudutaan vuorovaikutustaitoihin ja tarkastellaan yhteistoiminnan hyviä käytäntöjä. Miten yhteiset tavoitteet luodaan? Miten yhdistys voi palvella yhdessä tekemisen hyvänä väylänä?

Kurssi on tarkoitettu kirkon piirissä toimivien yhdistysten jäsenille ja kaikille yhdistystoiminnasta kiinnostuneille. Kurssi järjestetään yhteistyössä Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan kanssa.

Kouluttajina toiminnanjohtaja Sergius Colliander, PSHV:n komitean varapuheenjohtaja Seppo Salmi ja HuK Anne-Mari Lemmetyinen.

Ilmoittautumiset 17.1. mennessä:
myyntipalvelu@valamo.fi, p. 017-5701810 tai
p. 050 324 6801, 050 339 2928, (ma-pe klo 9-15)

Veljestö toivottaa kurssilaiset
tervetulleiksi jumalanpalveluksiin.

VALAMON OPISTO

Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo | Myyntipalvelu 017 5701 810
myyntipalvelu@valamo.fi | opisto@valamo.fi
www.valamo.fi

ONL:n leirinohjaajien peruskurssi 14. - 16.2.2014 Partaharjulla Pieksämäellä

ONL:n järjestämä kurssi on tarkoitettu sellaisille leirinohjaajan työstä kiinnostuneille, joilla on vasta vähän tai ei lainkaan kokemusta siitä. Kurssille ilmoittautuminen viimeistään 27.1.2014. Lisätietoa kurssista Oulun ortodoksinen seurakunnan nettisivuilta www.oosrk.fi tai ONL:n nettisivuilta www.onl.fi.

Yllätyksellinen kirkolliskokous - katsaus päätöksiin

VESA TAKALA

Kaudelle 2013–2016 valittu kirkolliskokous kokoontui ensi kokoukseensa Uuteen Valamoon 25.–27.11.2013. Kirkolliskokouksen tehtävänä on määrittellä kirkon yhteisen hallinnon, talouden ja toiminnan yleiset linjaukset.

Oulun piispan valinta siirtyy

Kirkolliskokous päätti ensimmäisessä täysistunnonsaan äänin 24–10, että Oulun metropoliitan tointa ei täytetä tässä kirkolliskokouksessa. Yllättävän kääntein johdosta pidettiin tiedotustilaisuus seuraavana päivänä 26.11.2013. Paikalla olivat kaikki toimessa olevat Suomen ortodoksisen kirkon piispat, palvelukeskuksen lakimies **Jari Rantala**, sekä palvelukeskuksen johtaja **Sirpa Koriala**.

Tilaisuudessa todettiin, että piispanvaaliin liittyi vahvoja näkemyksiä eri suuntiin. Edustajien enemmistö, joka halusi lykätä vaalia, piti tärkeänä saada ensin päätökseen edellisen vuoden kirkolliskokouksessa toimeksi annetut selvitykset. Niissä pohditaan kirkkoa parhaiten palvelevaa hiippakuntajakomallia ja kirkon taloudellisesti ja toiminnallisesti vakaata kehitystä toimintaympäristön muutospainneissa. Vähemmistöön jäi niiden kirkolliskokousedustajien näkemys, jotka halusivat suorittaa vaalin heti, jotta Ouluun hiippakunnan elämän pääsisi vakiintumaan uuden piispan myötä.

Vaikka metropoliittaa ei valittukaan, niin **arkkipiispa Leo** vahvisti tilanteen säilyvän siinäkin huolimatta Oulussa ennallaan.

– Jokaista hiippakuntaa johtaa täysivaltainen piispa. Oulussa tätä tehtävää hoitaa toistaiseksi **piispa Arseni**.

Helsingin metropoliitta **Am-brosius** halusi rauhoitella tilannetta.

– On selvää, että kolme hiippakuntaa säilyy meillä jatkosakin, hän vakuutti.

Hallinnon kehittämisen jatkotyöryhmän raportti

Kirkolliskokous katsoi, että hallinnon kehittämisen jat-

kotyöryhmän on käytettävä työssään strategiasta nousevia yhdenmukaisia arviointiperusteita. Kirkolliskokous esittää, että kirkollishallitus harkitsee hallinnon kehittämisen jatkotyöryhmän täydentämistä arviointia varten tarvittavalla osaamisella. Hallinnon kehittämiseksi ja tulevan strategiakauden 2016- pohjustamiseksi kirkolliskokous esittää seminaarin järjestämistä kirkolliskokousedustajille vuoden 2014 aikana. Seminaarissa voidaan keskustella jatkotyöryhmän kehittämisen näkemyksistä ja vaihtoehdoista.

Keskusrahaston vuoden 2014 talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2014–2016

Kirkolliskokous hyväksyi vuoden 2014 talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2015–2016. Kirkollishallituksella on kustannuspaikkakohtainen harkintavalta enintään 10 prosentin suuruisiin perusteltuihin poikkeamiin. Talousarvion loppusumma on 6 632 500 euroa. Kirkolliskokous pitää tärkeänä sitä, että seurakuntien, myös heikossa taloudellisessa asemassa olevien, toiminnan edellytykset turvataan muun muassa laadittaessa yhteistyösopimuksia seurakuntien kanssa matkapapiston sijoittumisesta.

Keskushallinnon kustannuksia on vähitellen pystyttävä sopeuttamaan kirkon kokonaistaloudelliseen tilanteeseen. Kirkon omistaman kiinteistömäärän ylläpito kuormittaa kirkon ja seurakuntien taloutta merkittävästi tulevina vuosina ja tähän tilanteeseen on pystyttävä varautumaan. Muun muassa ortodoksisen seminaarin peruskorjaus on edessä lähivuosina.

Oulun hiippakuntakanslian remonttiin varattuun 100 000 euron investointimäärärahaan kirkolliskokous suhtautuu varauksella. Määrärahan käytön ehtona on realistinen arvio tilantarpeesta toimintaan nähdessä ja kollegiossa hyväksytyt hankesuunnitelma, jonka kustannukset sisältyvät määrärahaan. Budjettiasiana meni läpi Oulun hiippakuntasihteerin saaneeraus. **Johannes Mäntymäen** työsuhte hiippakuntakansliassa tulee päätymään määrärahasyistä.

Laajempi katsaus kirkolliskokouspäätöksiin löytyy Oulun ortodoksisen hiippakunnan nettisivuilta: ort.fi/hiippakunnat/oulu

Arkkimandriitta Andreas Larikka
Oulun hiippakunnan pappisedustaja

Piispa Arsenin paimenmatkat

24.12. klo 9.00 Kolmas hetki ja liturgia, Oulu	6.3. Katumuskanoni, Oulu
24.12. klo 16.00 Ehtoopalvelus, Oulu	7.3. EPL, Oulu
24.12. klo 20.00 Ehtoonjälkeinen- ja aamupalvelus, Oulu	8.3. Ehtoopalvelus ja yleinen synnintunnustus, Oulu
25.12. klo 8.00 Liturgia, Oulu	9.3. Liturgia, Kajaani
28.12. klo 18.00 Vigilia, Oulu	22.3. Ehtoopalvelus ja yleinen synnintunnustus, Rovaniemi
29.12. klo 10.00 Liturgia, Oulu	23.3. Liturgia, Rovaniemi
4.1. Vigilia, Oulu	24.3. Vigilia, Oulu
5.1. Liturgia, illalla Vigilia, Oulu	25.3. Liturgia, Oulu
6.1. Liturgia ja vedenpyhitys, Oulu	5.4. Ehtoopalvelus, Ilomantsi
23.1. Ekumeeninen jumalanpalvelus, Oulu	6.4. Aamupalvelus ja liturgia, Ilomantsi
25.1. Liturgia, Kemi	12.4. Liturgia, illalla Vigilia, Oulu
25.1. Vigilia, Oulu	13.4. Liturgia, Oulu
26.1. Liturgia, Oulu	14.4. EPL, Muhos
1.2. Vigilia, Oulu	17.-19. 4 Suuren viikon palvelukset, Oulu
2.2. Liturgia, Oulu	
8.2. Vigilia, Vaasa	
9.2. Liturgia, Vaasa	
15.2. Vigilia, Oulu	
16.2. Liturgia, Oulu	
1.3. Vigilia, Kiuruvesi	
2.3. Liturgia, Sovintosunnuntain ehtoopalvelus, Kiuruvesi	
3.3. Katumuskanoni, Oulu	
4.3. Katumuskanoni, Tornio	
5.3. Katumuskanoni, Kemi	

19.-20.4. Pääsiäisyön palvelus, Nivala

Пасхальная Всенощная служба. 19.04.2014 в 23.30 в церкви Карвоскюля, по адресу: Nivala, Karvoskylä, Jokikyläntie 7.

Праздничное богослужение на церковно-славянском языке проводит Владыко Арсений. После службы праздничная трапеза: кофе и пасха. Добро пожаловать!

Erkki Lumisalmi eläkkeelle

Kolttakanttori dir.cant. Erkki Lumisalmi Ivalosta jää vuosilomalle 2.1.2014 ja eläkkeelle 1.4.2014. Hän on Inarin Nellimistä ja palvellut kanttorina Ivalossa vuodesta 1983. Erkin haastattelu tehtiin Ivalossa Neitsyt Marian temppeliin käymisen juhlanan kaamoksen alla.

Historia

Millainen oli 1950-luvun Nellim?

- Kirkollisesti ajatellen muistan rovasti **Yrjö Rämee**n käyntiä kotonani, missä hän ja kanttori **Konstantin Hentunen** toimittivat liturgian. Väkeä tuli paikalle taksillakin. Muistan katselleeni ihastellen papin jumalanpalveluspukua ja naisten kolttapäähineitä.

- Ensimmäisellä luokalla olin kerran tulossa koulusta kotiin, kun auto pysähtyi vierelleni ja otti minut kyytiin. Kuljettaja kysyi kenen poika olen, mihin vastasin olevani äidin poika. Myöhemmin selvisi kyseessä olleen rovasti Rämee, joka oli

menossa kastamaan Nellimjärvelle.

Kuinka työurasi alkoi?

- Tein parkkaushommia Vapola ja Metsähallituksella, myös metsän harvennusta vesurilla. Vuonna 1968 olin nk. hätäaputoimissa tietä rakentamassa Orivedellä ja Ivalossa. Seuraavana vuonna menin armeijaan Kajaaniin, missä oli sotilaspappina vanha **Elias Huurinainen**. Armeijan jälkeen olin yli kolme vuotta Riihimäki-Lahti tietä rakentamassa. Sitten siirryin Kemiin yli viideksi vuodeksi ja siellä kävin myös kirkossa. 1970-luvulla silloinen Lapin kirkkoherra **Markus Petsalo** ja kanttori **Sulo Halla** kehottivat minua hakemaan kanttorikurssille, missä aloitinkin syksyllä 1978.

Kuinka kanttorin urasi jatkui?

- Olin Mikkelissä ja Kotkassa kanttorin sijaisena vuosina 1981-1982, jolloin aloitin Kiuruveden kanttorina. Ivalon matkakanttorin paikan avauduttua hain tänne ja täällä edelleen olen.

Millaisia kohokohtia Ivalon kaudelta tulee mieleesi?

Ivalon ja Sevettijärven pyhäköt on peruskorjattu ja vihiti-

ty kirkoiksi. Nellimin kirkko valmistui vuonna 1988. Sekin oli tsasounana vuoden ja vihittiin sitten kirkoksi. Viimeisenä valmistui Keväjärven kappeli 2000-luvulla. Erityisesti Nellimin kirkon rakentaminen innosti ihmisiä ja myös kansainvälisiä vieraita kävi siihen tutustumassa. Silloin Nellimisä oli paljon toimintaa ja kirkko oli usein eri kulttuuripiirien vierailukohteena.

Suuria juhlia muistuu mieleen vuoden 1979 kolttasuutuksen 30-vuotisjuhla, missä olin kanttorikurssilaisena. Silloinen ristisaatto on jäänyt mieleeni. Siinä oli oikeastaan kaksi ristisaattoa, joista toinen lähti Norjan Neidenistä ja toinen Sevettijärven Nitsijärveltä. Ne kohtasivat Sevettijärvellä. Kanttorina olin mukana myös kolttasuutuksen 60-vuotisjuhlassa 2009, missä myös presidentti **Tarja Halonen** kävi. Muistelen myös, että 1980-luvulla pyhittäjä Trifonin pyhiinvaelluksessa oli enemmän väkeä muualta maasta. Henkilökohtaisena kohokohtana pidän tietenkin diakoniksi vihkimistä maaliskuussa 2012.

Toimin Ämmänsaarella vuonna 1999 neljä kuukautta kanttorina ja sain silloin kirjoitettua liturgian tekstin koltaksi.

Nykyisyys

Olet itse kolttasaamelainen ja koltankieli on äidinkielenä. Kuinka näet kolttakulttuurin tilan tällä hetkellä?

- Tullessani kanttoriksi Ivaloon esitti silloinen Oulun **metropoliitta Leo** toivomuksen, että käyttäisin mahdollisimman paljon koltankieltä. Silloinen papisto suhtautui asiaan myönteisesti, vaikka kielilaki ei ollut vielä voimassa. Tekstijä on nyt aika mukavasti, mm. liturgia, rukous- ja hartauskirja ja Johanneksen evankeliumi. Tarvittaessa laulan suomenkielisestä tekstistä suoraan koltaksi. Aluksi jouduimme harjoittelemaan tekstien lukemista ja laulamista koltaksi. Tekstien ääntämistäkin harjoiteltiin nk. kantapään kautta. Nyt siihen on jo harjaannuttu.

- Pari vuotta sitten koltankielen tilanne näytti huonolta, mutta nyt kielen opetuksen tilanne Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa on hyvä. Jo kaksi vuoden pituista kurssia on järjestetty ja halukkaita opiskelijoita on ollut riittävästi. Itse olen ajoittain Helsingin yliopistossa koltankieltä opettamassa. Vaikka tilanne on parantunut, ei se kuitenkaan ole vielä hyvä. Inarinsaamenkin osalta tilanne on parempi, kos-

ka puhujien määrä lisääntyy.

Kerrotko kansainvälisistä yhteyksistä pohjoisessa?

Kävin ensimmäisen kerran Petsamon luostarissa 1980-90 lukujen vaihteessa. Matkassa oli sekä kolttia, että Petsamon karjalaisia ja jotkut muistelivat talvisodan aikaista vangiksi joutumistaan. Petsamoa lähestyttäessä näimme ensin Pelastusvuoren ja ”Luostari” nimisen seisakkeen. Juna meni aivan Moskovan kylän vierestä, mutta sinne emme vielä silloin päässeet. Oma sukuni on tuosta Moskovan kylästä, mikä sijaitsee viiden kilometrin päässä luostarista.

Olen käynyt myös Nikkelin kirkon Trifonin praasniekassa (28.12.). Tuon matkan teimme yhdessä norjalaisten kanssa. Olin myös **Katri Jefremoffin** kanssa paikalla kun Barentsin kirkkojen neuvosto perustettiin Altassa vuonna 1996. Olimme siellä kolttien edustajina.

1990-luvun alussa oli kesällä jopa viikoittain matka Petsamoon. Nämä Venäjän yhteydet ovat siitä lähtien olleet säännöllisiä. Muurmanskin ortodoksit käyvät usein Suomessa ja meiltä vierailaan siellä. Lukuisia kertoja olemme **Aulikin** kanssa avanneet kirkkoja Muurmanskin pyhiinvaeltajille, jotka usein käyvät sekä Ivalon, että Nellimin kirkkoissa. Sevettijärvelläkin he joskus käyvät. Venäjän puolella Ylä-Tulomalla asuva sukulaiseni **Zoja Nosova** puhuu koltankieltä.

Saamelaiden kirkkopäivät Jokkmokissa Ruotsissa 2004, Inarissa 2009 ja tänä vuonna Mo-i-Ranassa Norjassa ovat jääneet mieleen mukavina kokemuksina. Niissä on toimitettu palveluksia koltaksi. Samoin olin 1980-luvun lopulla Tukholmassa venäläisessä kirkossa, missä saimme laulaa palveluksessa koltaksi.

Miltä kirkkomme tila näyttää tällä hetkellä?

Oulun hiippakunnassa jäsenmäärä on laskenut jatkuvasti ja nyt se on Joensuun seurakunnan kokoluokkaa. Uskon kuitenkin hiippakunnan säilymiseen, jos valtio jatkossakin tukee kirkkoamme. Matkapapistopiirien lakkauttamista vähän ihmettelen, koska käsitteäkseni varat niihin tulevat valtiolta ja kirkon strategiassa korostetaan perustyötä, mitä juuri matkapapistot tekevät. Uskon oman kirkkomme huolehtivan pohjoisimmasta Lapista myös tulevaisuudessa.

Onhan täällä kolttasaamelaiden lisäksi myös ortodoksia maahanmuuttajia.

Tulevaisuus

Mitä arvelet Lapin tulevaisuudesta?

Pohjoisen merkitys on nykyisin tunnustettu. Koillisväylä ja koko arktinen alue ovat merkittäviä ja uskon mahdollisen Jäämerelle (Kirkkoniemeen) ulottuvan rautatien olevan tärkeä. Kaivostoiminta Sodankylässä ja Kittilässä ei ole sellaisissa vaikeuksissa kuin Talvivaara. Tietysti ympäristöasiat on hoidettava hyvin. Mutta työllisyyden kannalta Lapin kaivokset ovat tärkeitä.

Matkailu on täällä tärkeä tekijä. Kirkollista matkailua pidän myös arvossa. Nellimin kirkossa käy suuri joukko matkailijoita joka vuosi – talvikaudena siellä käy ranskalaisryhmä jokaisena arkipäivänä. Kesäaikana olisi hyvä saada pidettyä kirkkomme avoinna, mutta siihen ei taida löytyä maksajaa.

Olet toiminut mm. Saamelaiskäräjien varapuheenjohtajana. Miltä näyttää saamelaisten tulevaisuus?

Saamelaisista yli 60 % asuu saamelaisalueen ulkopuolella. Tämä pätee myös kolttasaamelaisiin. Helsingissä on kerran vuodessa liturgia koltankielellä. Lisäksi etelässä on joitakin kulttuuritapahtumia. Saamelaiskulttuuria pitäisi tukea sekä täällä Lapissa, että muualla Suomessa. Parhaassa asemassa ovat pohjoissaamelaiset.

Entä omat tulevaisuudensuunnitelmasi?

Lähdemme Aulikin kanssa Islantiin huhtikuussa. Siellä en ole ennen käynyt. Sitten on Helsingin opetusmatka jo maaliskuussa. Kaksi tyttärtä asuu pääkaupunkiseudulla ja heidän luonaan tulee varmaan käytyä. Minua kiinnostaa myös vierailla Valamossa ja Lintulassa, joihin molempiin on kutsuttu. Minulla on kesken Luukkaan evankeliumin käänös koltaksi. Kaamosaikana en kuitenkaan jaksa siihen paneutua, mutta varmaan sitten keväällä.

Edessä on uudenlainen elämänmuoto. Diakonina olen valmis palvelemaan missä vain pyydetään silloin kun ei ole muuta sovittua – voimien mukaan. Jumalalta pyydän niitä voimia!

Teksti ja kuva:
Rauno Pietarinen

Tie kirkkoon - uskonnonopetus

Uskonnonopetuksen vuoristoradalla

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Koulun katsomusaineista käydään keskustelua, jonka ääripäät ovat kaukana toisistaan. Eräät haluaisivat uskonnonopetuksen kokonaan pois opetussuunnitelmasta. Toiset tahtoisivat lisätä tunteja nykyisen oman uskonnon opetuksen mallin vahvistamiseksi.

Keskustelu on hyvin Helsinki-painotteenen. Pääkaupungissa oleva yksityinen Kulosaaren yläkoulu on aloittanut syksyllä uskonnonopetuksen kokeilun, jota on uutisoitu useassakin mediassa. Kaikki koulun seitsemäsluokkalaisten on sijoitettu ryhmään, jota opettaa evankelisluterilainen aineenopettaja. Hesari uutisoi asian innovatiivisena kokeiluna, jossa kaikki ovat aktiivisesti mukana.

Kulosaaren seitsemäsluokkalaisista ylivoimainen enemmistö kuuluu enemmistöopetukseen. Luokan ortodoksisvanhemmat ovat lausuneet huolensa opetuksen sisällöstä, mutta he eivät uskalla kannella asiasta. Sen sijaan elämäntutkimustiedon opiskelijoiden oikeuksista on kantelu menossa. Opetushallitus on sanonut kokeilua laittomaksi. Opetushallitus kannattaa innovatiivisuutta, mutta lain rajoissa.

Koulun rehtori näkee asian ekonomisena kysymyksenä ja uskoo "mallin" leviävän kulovalkean tavoin pohjoisen perukoille saakka. Odotan mielenkiinnolla miten kokeilun oikeudellisuus punnitaan. Koulut voivat järjestellä opetustilanteita aika vapaasti, mutta

opetussuunnitelman pitää toteutua. Se on normatiivinen.

Katsomusaineiden opetussuunnitelmissa on yhteisiä teemoja muun muassa vieraat uskonnot. Jokainen uskonto tarkastelee asiaa omasta viitekehyksestään käsin. Ortodoksinen opettaja opettaa buddhalaista luostarilaitosta omaan uskontoon peilaten ja niin edelleen. Miten käy Kulosaaren opetuksen kun yhteiset teemat loppuvat? Miten opetetaan liturgiaa ja sakramentit ortodokseille? Entäs kuinka islamilaisuuden peruspilarit jäsentyvät muslimeille osana jotain kaikille yhteistä ainesta? Tuskin uskonnottomat ovat kiinnostuneita niiden teologiasta.

Lokakuussa Suomen Ekumeenisen Neuvoston kasvatustieteiden jaoston järjesti seminaarin tulevaisuuden uskonnonopetuksesta. Puhujina olivat opetusministeri **Krista Kiuru**, professori **Laura Kolbe**, esseisit **Jukka Relander** ja filosofi **Tuomas Nevanlinna**. Alustusten jälkeen eri uskontojen edustajien kesken oli paneelikeskustelu aiheesta. Tilaisuuden päätössanat lausui arkkkipiispa **Leo**. Yhteinen käsitys oli, että oman uskonnon opetus on tärkeää muun muassa identiteetin kehitykselle ja kotoutukselle. Opetusministerin suulla kuulimme jälleen kerran, ettei nykyysteemi ole kallis: pienryhmäisten uskontojen opettamisen lisähinta koululaitokselle on vain puoli promillea kaikista kustannuksista.

Lukion tuntijako ja perusopetuksen opetussuunnitelmatyö

Lukion tuntijakotyöryhmä päättää työnsä joulukuun alussa. Ryhmän sisältä ei ole juuri huhuja kuulunut, mutta yleinen käsitys on että pakollisten kurssien määrä vähenee. Tällä hetkellä uskonnon pakollisia kursseja on lukiossa kolme.

Perusopetuksen opetussuunnitelma työryhmässä on mukana myös kaksi ortodoksien edustajaa. Työryhmä pohdii kaikkien katsomusten yhteisiä osioita. Tämän selvityksen jälkeen alkaa kunkin oman uskonnon opetussuunnitelmien tekeminen.

Vapaiden suuntien sekä evankelisluterilaisen kirkon edustajien on vaikea

ymmärtää, miksi vanhat uskonnot haluavat pitää kiinni omasta opetuksesta. He eivät tunne ortodoksinen, katolisen ja islamin opetuksen sisältyvää kulttuurihistoriallista näkökulmaa ja holistista oppimiskäsitystä. Perusopetuksen opetussuunnitelma on lyöty lukkoon kymmeneksi vuodeksi eteenpäin. Lukio-opetuksessa on odotettavissa muutoksia. Enemmistö ratkaisee nämä kysymykset. Koulun yleiseen opetukseen osallistuu yli 90 % ikäluokasta. Se on enemmän kuin evankelisluterilaisten oppilaiden määrä.

Sirpa Okulov, TM, HuK
Kirkkopalvelujen
koordinaattori
Suomen ortodoksinen
kirkon palvelukeskus

Repliikki

Lähes 20 vuotta sitten saavuin Ouluun uskonnonopettajaksi ja tänne olikin helppo tulla. Edeltäjäni **Anneli Rähkönen** ja **Kaisa Nykänen** olivat tehneet hyvää työtä ortodoksinen uskonnon parissa. Kouluissa minut otettiin

positiivisesti vastaan ja ortodoksinen uskonto oli yhtenä oppiaineena koulujen opetussuunnitelmassa. Menneisiin vuosiin mahtuu muutoksia, joista suurin lienee se, että kunnat ottivat päävastuun koulujen uskonnonope-

KIRSI NAKKA-RAUTIAISEN KOTIALBUMI

Oppilaita ortodoksinen uskonnon tunnilta Oulusta. Edessä istuvat pöydän ympärillä vasemmalta: Onni, Olga, Joonas, Remu, Marta. Takana vasemmalta: opettaja Kirsi Naakka-Rautiainen, Lauri ja Mikko.

Pohjoisessa perinteiset arvot voimissaan

tuksesta noin kymmenen vuotta sitten. Niinpä Oulussakin jouduttiin uuden tilanteen eteen: ortodoksinen, katolisen ja islamin uskonnon opetuksen järjestelystä vastasi tästä lähtien kaupunki. Suurin koulujen pienryhmäisistä uskonnoista Oulussa ja sen lähiseudulla on ortodoksisuus. Ortodoksisten oppilaiden määrä onkin ollut selvästi kasvussa mm. maahanmuuttajien myötä. Oulun kaupunki näki tarpeelliseksi perustaa ortodoksinen uskonnon lehtoraatin. Kuntien yhdistymisen myötä olisi nyt aiheita myös toisen lehtorinviran perustamiseen.

Tällä hetkellä Oulun kaupunki on onnistunut ortodoksinen uskonnon järjestäjänä hyvin, vaikka säästöpainetakin on. Onneksi opetus on pystytty pääsääntöisesti pitämään oppilaan omalla koululla. Rehtoreiden kanssa on ollut helppoa neuvotella uskonnonopetukseen liittyvistä asioista. Yhden opettajan vajuus on aiheuttanut sen, ettei kaikilla Oulun seurakunnan alueen kouluilla ole pystytty järjestämään ortodoksista uskonnonopetusta.

Toivottavasti tilanne korjaantuu ensi lukuvuodeksi.

Muutama vuosi sitten Opetushallitus asetti työryhmän laatimaan peruskouluun uutta tuntijakoa. Julkisuuksessa käytiin tuolloin keskustelua uskonnonopetuksen tarpeellisuudesta ja siitä pitäisikö perustaa kokonaan uusi oppiaine, etiikka, joka olisi kaikille yhteinen. Muutamilla kouluilla aiheita käsiteltiin opettajien kesken maltillisesti. On selvää että, osa puolustaa uskontoa tärkeänä oppiaineena koulussa ja osa haluaa muuta opetusta tilalle. Näiden vuosien aikana vain yksi ainoa rehtori on valitellut ortodoksinen uskonnonopetuksen kalleutta ja rinnastanut sen "valinnaiseen" oppiaineeseen. Uskon kuitenkin, että täällä pohjoisessa perinteiset arvot ovat sitkeämmässä kuin etelässä ja uskonnonopetuksesta halutaan pitää tiukemmin kiinni.

Kirsi Naakka-Rautiainen
TM, lehtori

Teofani

Den sjätte januari firar vi i den ortodoxa kyrkan teofani, Kristi dop. Vi komer ihåg och firar att Jesus döptes i floden Jordan av Johannes. Matteus-, Markus-, och Lukasevangeliet berättar alla om denna händelse. Johannesevangeliet beskriver inte själva dopet utan nöjer sig med att låta Johannes Döparen säga ”Jag har sett Anden komma ner från himlen som en duva och stanna över honom” (Joh. 1:32).

Teofanin är en av den kristna kyrkans äldsta fester. Redan tidigt på 200-talet var den 6. januari förknippat med både Jesu födelse och dop och markerades med särskilda gudstjänster. Under 300-talets senare del skildes åminnelsen av Jesu födelse av och fick, först i Rom och sedan i den övriga kristenheten, en egen fest den 25. december.

Kyrkans gudstjänster har en särskild prägel vid teofanifesten. Liksom vid påsk och jul firar kyrkan både den helige Johannes Chrysostomos och den helige Basileios liturgier under festtiden. Men det som man ofta kommer ihåg och förknippar med teofanin är den stora vattenvälsignelsen, som hör till gudstjänstordningen både för den 5. och den 6. januari. Där det finns möjlighet går man i procession från kyrkan till någon närliggande strand och förrättar vattenvälsignelsen ute. I våra nordliga trakter innebär det att man går till en isvak. Detta sker naturligtvis till åminnelse av Jesu dop. Vattnet renar människan och används bl.a. därför vid dop. När Johannes döpte Jesus i floden Jordan var det tvärtom vattnet som blev renat och helgat. Vid vattenvälsignelsen ute vid isvaken sjungs festens troparion, som sammanfattar teofanins budskap: ”När du, Herre, döptes i Jordan, uppenbarades tillbedjan av Treenigheten. Ty Faderns röst bar vittnesbörd om dig när han kallade dig sin älskade Son. Och Anden i en duvas skepnad bekräftade ordens sanning. Kristus, Gud, du som uppenbarade dig och gav hela skapelsen ljus, ära vare dig.” Sedan tar de modigaste – och de frommaste – sig ett dopp i vaken.

Namnet på helgen, teofani, beskriver något mycket centralt i festen, men är, som så många andra ord i vår kyrkliga tradition, obegripligt på svenska. Får man höra att festen också kallas epifani gör det inte saken mycket bättre. För att bättre förstå teofanihelgen kan vi se närmare på de grekiska benämningarna för festen. Ordet teofani betyder bl.a. gudsuppenbarelse, och epifani betyder bl.a. uppenbarelse. Den gudsuppenbarelse som åsyftas vid vår fest är, som troparion säger, den heliga Treenighetens. Guds Son tar emot dopet, Anden sänker sig ner över honom, och Faderns röst vittnar. Men tidigare har alltså Guds uppenbarelse för människan här förstått i ett ännu vidare sammanhang. Man har förutom dopet också kommit ihåg Guds uppenbarelse i det lilla barnet i Betlehem, och t.ex. Kristi första under, uppenbarelse av Guds makt, förvandlandet av vatten till vin vid bröllopet i Kana.

Även om vi under teofanifesten särskilt kommer ihåg Herrens dop och de händelser som är förknippade med detta finns det kanske anledning att understryka även två andra saker. För det första är glädjen över att Gud uppenbarat sig i världen med oss året om. Den inskränker sig inte till en eller ett par festdagar. För det andra får vi ta del av hela frälsningen, inte bara dopet, också under teofanifesten.

I kyrkans stora bön, liturgins eukaristibön, finns Guds hela omsorg om människan och skapelsen – varje dag.

Aleksej Sjöberg

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Pohjanmaan matkarappi Aleksej Sjöberg (vas.) ja Lapin matkarappi Rauno Pietarinen.

Богоявление - Теофания

6 января Православная Церковь празднует Богоявление, т.е. Крещение Господа Иисуса Христа. В этот день мы молитвенно вспоминаем события Библейской истории: крещение Спасителя в реке Иордан от Иоанна Предтечи. Три Евангелия (от Матфея, Марка и Луки) передают нам детали происшедшего. В Евангелии от Иоанна нет сцены крещения, зато звучат слова Иоанна Крестителя: «Я видел Духа, сходящего с неба, как голубя, и пребывающего на Нем» (Ин. 1:32).

Богоявление считается одним из древнейших праздников христианской Церкви. Уже в начале III века 6 января служило днем памяти Рождества и Крещения Иисуса Христа и отмечалось специальными службами. В течение IV века воспоминание о Рождестве было отделено от праздника Крещения и приобрело, сперва в Риме и затем по всему христианскому миру, свой собственный праздник – 25 декабря.

Церковные службы праздника Богоявления носят особый характер. Подобно Пасхе и Рождеству, Божественная Литургия совершается в эти дни обоими чинами – Иоанна Златоуста и Василия Великого. Но самая известная особенность богоявленских служб – это Великое Водоосвящение, совершаемое накануне и в сам день праздника. В тех церквях, где есть такая возможность, совершается крестный ход к ближайшему водоему (в русской традиции, к «Иордани»), где и происходит торжественное освящение воды. В наших северных краях, Иорданью, как правило, служит прорубь. Таким образом мы молитвенно вспоминаем событие Крещения Иисуса Христа. Вода очищает и освящается. В момент освящения крещенской воды мы все вместе трижды поем тропарь праздника: «Во Иордане крещающуся Тебе, Господи, Троическое явися поклонение, Родителей бо глас свидетельствоваше Тебе, возлюбленного Тя Сына именуя, и Дух в виде голубине извествоваше словесе утверждение. Явлейся, Христе Боже, и мир просвещей, слава Тебе.» После этого самые смелые – и благочестивые – троекратно окунаются в прорубь.

Русское название праздника, Богоявление, как и старинные греческие названия, Теофания или Эпифания, передают самую суть церковных торжеств. Слова «теофания» и «эпифания», означают Богоявление или Божье откровение. Под Богоявлением имеется в виду явление Пресвятой Троицы: Сын Божий принимает крещение, Дух нисходит на Него, а голос Отца свидетельствует. Однако, как уже говорилось выше, изначально Богоявление понималось в более широком смысле. Помимо Крещения в этот день вспоминали Откровение Бога в Младенце, родившемся у Девы Марии в иудейском городке Вифлееме, а также первое чудо Спасителя и первое явление Его Божественной силы – превращение воды в вино, случившееся во время брачного пира в галлилейской Кане.

Размышляя о Богоявлении, нужно подчеркнуть два важных момента. Во-первых, радость того, что Бог явил Себя в мире, должна пребывать с нами круглый год. Мы не должны ограничивать ее одним или двумя праздничными днями. Во-вторых, в Богоявлении дается спасение целиком, а не только момент крещения.

В великой молитве Церкви, в евхаристической молитве Божественной Литургии, вся домостроительная забота Бога о человеке и творении – с нами каждый день.

Священник Алексей Шеберг

Matkapappien kynästä

Lapin matkapapin suunnitelmia

Syksyn aikana olen yhdessä kirkkoherra **Viatcheslav Skopetsin** kanssa laatinut kirkollisen työn toimintasuunnitelman Pohjois-Lappiin. Suunnitelmassa on määritelty kirkolliset perus- ja tukitoiminnat ja niille on asetettu kolmen vuoden käynnistysaika. Peruslinjaukset on etukäteen esitetty piispalle ja joukolle seurakuntalaisia. Perustoimintoihin suunnataan päähuomio ja tukitoimintoja hoidetaan mahdollisuuksien mukaan. Ortodoksisen perinteen mukaisia perustoimintoja ovat jumalanpalvelukset ja niistä nouseva lähimmäispalvelu eli diakonia. Suunnitelmassa on oikeastaan kolme osiota: 1) missä ja milloin; 2) mitä ja miten; 3) kuinka mainostetaan. Paimen Sanomissakin julkaistava toimintojen aikataulu kuuluu ensimmäiseen osioon. Sisältöjen laatiminen ja kirkkokansan kutsuminen ovat yhtä tärkeitä.

Vakiintuneen jumalanpalvelusrytmin rinnalle tuodaan arkipäivän palveluksia ja muistoliturgioita, joita pidetään koltta- ja muiden sukujen poisnukkuneiden muistolle. Näin toivotaan saatavan suurehko määrä tietyn suvun jäseniä kerrallaan liturgiaan ja sen jälkeiselle muistoaterialle, mikä myös tarjoaa mahdollisuuden ortodoksisen perinteen opetukseen.

Lähimmäispalvelua käynnistetään Ivalossa ja Sevetijärvellä seurakuntataloissa. Ivalossa aloitetaan ”avoin seurakuntakoti” –toiminta keskiviikkoisin ja silloin järjestetään eri ikäisille toimintoja. Sevetijärvellä tulee joka toinen perjantai pidettävä toimintapäivä, johon liittyy aamu- ja ehtoopalvelus, vanhusten päiväkerho, miesten piiri, lasten ja nuorten toimintoja. Toimintapäivänä käydään myös koululla ja kutsutaan koltankielen kielipesä kylään. Sekä Ivalon, että Sevetijärven toiminta tulee vahvasti kytkeytymään koko kirkon diakoniaan ja lähetykseen Filantropia ry:n kautta.

Suunnitelman yhtenä lähtökohtana on ortodoksien sijoittuminen eri puolille Pohjois-Lappia. Tilastojen mukaan suurimmat ortodoksien keskittymät ovat nimenomaan Ivalon ja Sevetijärven-Näätämon seuduilla. Toiminta järjestetään olemassa olevilla resursseilla eli Lapin seurakunnan työntekijöiden avulla. Kirkon ja hiippakunnan strategioihin perustuva suunnitelma ei vaadi juurikaan lisää taloudellisia resursseja, koska tilat ovat jo olemassa. Asteittain etenevän suunnitelman tavoitteena on tehdä pysyvistä toiminnoista mahdollisimman maallikkovetoisia.

Tukitoiminnoissa mainitaan mm. kolttakulttuurin, erityisesti kielen tukeminen, mikä edellyttää uusilta työntekijöiltä opiskelua ainakin koltankielen liturgista käyttöä varten. Kulttuuri-identiteetin kannalta merkittävät kansainväliset yhteydet pyritään rahoittamaan ulkopuolisilla lahjoituksilla Lapin seurakunnalle. Yhteyksiä sidosryhmiin kuten koululaitokseen, mediaan, Metsähallitukseen, Saamelaisalueen koulutuskeskukseen, Saamelaiskäräjiin ja Rajavartiolaitokseen hoidetaan suunnitelmallisesti ja huolella. Ekumeeninen toiminta on kirkon olemukseen kuuluva ulottuvuus, jota vaalitaan tarkoin. Kansainvälistä ekumeniaa kuvaan tuo Barentsin kirkkojen neuvosto, jonka jäsenhiippakunnat Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Venäjällä toimivat aktiivisesti yhteistyössä. Tiedonvälityksessä käytetään niin Paimen Sanomia kuin myös paikallislehti Inarilaista, missä on jo ortodoksispapin oma palsta. Koteihin menevät kirjeet tulevat olemaan myös tärkeässä osassa. Seurakuntalaisten toivomia pyhiinvaelluksia kotimaassa ja mm. Petsamoon ja Muurmanskiin järjestetään mahdollisuuksien mukaan.

Suunnitelma on laadittu siten, että sen toteutumista on mahdollista seurata. Ivalon matkapapiston siirtyessä seurakunnan työntekijöiksi seuranta tulee tekemään neuvosto. Suunnitelman käynnistämävaiheen aikana neuvosto voi jo aloittaa pohdinnan toiminnan syventämisestä ja laajentamisesta sen perusteella, miltä toteutuma näyttää.

Rovasti Rauno Pietarinen

Barentsin kirkkojen neuvosto

Barentsin kirkkojen neuvosto (virallisesti Samarbetsrådet för Kristna Kyrkor i Barentsregionen, SKKB) on pohjoisten hiippakuntien yhteistyöelin, johon kuuluvat Suomesta Oulun ev.lut. ja ortodoksinen hiippakunta, Ruotsista Luulajan hiippakunta, Norjasta Nord-Hålogolandin ja Sör-Hålogolandin hiippakunnat, sekä Venäjän ortodoksisesta kirkosta Muurmanskin, Arkangelin ja Petroskoin hiippakunnat. Venäjältä on mukaan tulossa uusia pohjoisia hiippakuntia ja sieltä myös luterilaiset osallistuvat toimintaan Inkerin kirkon kautta.

Toiminnan pääteemoja ovat diakonia ja sosiaalinen työ, kirkollinen koulutus, ympäristökysymykset, alkuperäiskansojen, erityisesti saamelaisten tilanne sekä keskinäiset vierailut ja yhteydenpito. Toiminnan rahoitus tulee jäsenmaksuista ja avustuksista, joita antavat em. Pohjoismaiden luterilaiset kirkot. Neuvoston tuki

mahdollisti tänä vuonna yli 20 venäläisen ortodoksin osallistumisen saamelaisten kirkkopäiville Norjassa.

Neuvoston toiminta alkoi 18 v sitten. Barentsin kirkkojen neuvoston vuosikokous, johon yleensä hiippakuntien piispat kokoontuvat, pidetään vuosittain. Tänä vuonna vuosikokous oli elokuussa Petroskoissa. Neuvoston hallitus kokoontuu muutaman kerran vuodessa, viimeksi lokakuussa Rovaniemellä. Lisäksi pidetään skype-kokouksia.

Vuoden 2014 painopisteenä ovat lapset ja nuoret. Suositut Muurmasnkiin suuntautuneet pyhiinvaellukset Suomesta, Norjasta ja Ruotsista saavat keväällä 2014 lisäväriä, kun ohjelmaan sisällytetään pyhiinvaellusseminaari. Tarkoitus on syventää hengellistä antia keskustelemalla eri traditioihin liittyvistä teemoista, jolloin pyhiinvaellus muuttuu myös vuoropuheluksi ja toinen

toisiltaan oppimiseksi. Osanottajat näille pyhiinvaelluksille on valittu hiippakunnissa ja mukana on ollut useita kirkon työntekijöitä ja seurakuntaaktiiveja.

Barentsin kirkkojen neuvoston merkitys kasvaa koko ajan pohjoisten alueiden merkityksen kasvun myötä. Neuvosto on yhteistyössä myös valtiovallisen Barentsin alueellisen neuvoston (BRC) kanssa. Yhteistyötä tehdään myös Euroopan kristittyjen ekologisen verkoston (ECEN) kanssa. Neuvoston kokoukset ovat tärkeitä tiedonvaihdon tilaisuuksia, joissa hiippakunnat kertovat toisilleen kuulumisiaan ja solmivat myös hiippakuntien välisiä kahdenkeskisiä suhteita. Kuten yleensä kansainvälisessä ekumeniassa, lisäarvoa saadaan myös kunkin maan eri kirkkojen edustajien keskinäisistä tapaamisista.

Rauno Pietarinen
SKKB:n hallituksen varajäsen

RAUNO PIETARINEN

Kokoustunnelmaa. Vasemmalta pastori Aleksej Sjöberg Pietarsaarelta, neuvoston puheenjohtaja piispa Per Oskar Kjolaas Norjasta, Petroskoin metropoliitta Manuel, neuvoston hallituksen puheenjohtaja hiippakuntadekaani Niilo Pesonen Oulusta, pastori Miahil Kiseljov Muurmanskista, piispa Arseni Oulusta ja Kostamuksen piispa Ignatij.

**Paimensanomien 1/2014
aineistopäivä on
10.3.2014 klo 12.00**

Kirkko radiossa

YLE Radio 1: Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50, iltahartaus klo 18.50

Aamuhartaus

- 18.1. Kirkkoherra Markku Salminen
- 8.2. Pastori Tuomas Kallonen
- 1.3. Kanttori Varvara Meras-Häyrynen
- 22.3. Pastori Heikki Honkamäki
- 12.4. Helsingin metropoliit-

ta Ambrosius
25.4. Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo

Iltahartaus

- 21.1. Pastori Mikko Leis-tola
- 18.2. Filantropian projekti-päällikkö Aino Nenola
- 18.3. Pastori Teemu Toivonen
- 15.4. Piispa Arseni
- 20.5. Opettaja Maria Lampinen

Jumalanpalvelukset

- Ti 24.12.2013 klo 18.00 Kristuksen syntymäjuhlan suuri ehtoopalvelus, Pyhän Kolminaisuuden katedraali, Oulu
- Ke 25.12.2013 klo 8.00 Kristuksen syntymäjuhlan liturgia, Pyhän Kolminaisuuden katedraali, Oulu

Ti 31.12.2013 klo 18.00 Ehtoopalvelus Pyhän Nikolaoksen katedraali, Kuopio

Su 12.1.2014 klo 11.00 Liturgia Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tampere

Su 9.2. klo 11.00 Publikaanin ja fariseuksensunnuntain liturgia, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes Krysostomoksen kirkko, Hämeenlinna

Su 23.2. klo 11.00 Tuomi-osunnuntain liturgia, Pyhän apostoli Andreuksen kirkko, Rovaniemi

Ke 5.3. klo 18.00 Pyhän Andreas Kreetalaisen suuri katumuskanoni, Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko, Kitee

Su 9.3. klo 11.00 Ortodoksisuuden sunnuntain liturgia, Tapiolan Herman Alaskalaisen kirkko, Espoo

Su 23.3. klo 11.00 Ristin-kumartamisen sunnuntain liturgia, Jumalanäidin Tihvinäläisen ikonin kirkko, Viinjärvi

Su 6.4. klo 11.00 Pyhittäjä Maria Egyptiläisen sunnuntain liturgia, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Joensuu

Ke 9.4. klo 18.00 Ennenpyhitettyjen lahjojen liturgia Pyhän Johannes Teologin kirkko, Joensuu

Pe 18.4. klo 18.00 Suuren perjantain iltapalvelus, Pyhän Nikolaoksen kirkko, Imatra

Kirkko televisiossa

YLE TV 1

26.12.2013 klo 10 Liturgia, Kristuksen kirkastumisen kirkossa, Porvoo

19.-20.4.2014 klo 23.55 Pääsiäisyöpalvelus Valamon luostarista, yhteislähetys tv- ja radio

Tiedot hartausohjelmista:
<http://www.ort.fi/radiotv>

Kirkon hartausohjelmat internetissä
www.yle.fi/radio1/uskonto/hartausohjelmat

Kuuntele ortodoksisen kirkon äänitteitä
<http://www.ort.fi/podcasts>

Sähkeutisia

- Paimen Sanomat ry:n hallitus on päättänyt, että vuonna 2014 Paimen Sanomat -lehteä julkaistaan kolme numeroa. Tammikuun 1. päivästä 2014 lukien lehden päätoimittajana on arkkipiispa Andreas Larikka ja toimistussihteerinä Jukka Mäntymäki.
- Vaasan seurakunta sai seurakuntatarkastuksessa piispalta kehuja hyvin hoidetuista ja ilmeikkäistä nettisivuista. Myös sosiaalinen media on seurakunnalla hyvin hoidossa.
- IV toimipiirin, Lapin matkakanttori Erkki Lumisalmi jää pitämään vuosilomiaan vuoden 2014 alusta, jonka jälkeen hän jää eläkkeelle. Toimen sijaiseksi on määrätty TM, kanttori Anneli Pietarinen.
- Kiuruveden seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa todetaan, että Kiuruveden Pyhän Nikolaoksen kirkon seinämaalusprojekti jatkuu vuoden 2014-2015 ajan. Kirkkoa on vähitellen kaunistettu kauniilla koko seinää koristavilla freskoikoneilla.
- Suomen ekumeeninen neuvosto kokoontui lokakuun puolessa välissä Paltamon Mieslahdessa. Neuvosto halusi pitää päätösrukouspalveluksen Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkossa 18.10.2013. Kajaanin seurakunta sai vieraakseen eri kirkkojen edustajia.
- Ortodoksinen kirjakauppa Filokalia on siirtynyt Joensuusta Lammille, Kaikkien Athosvuoren Pyhiin Perintösäätiön keskukseen. Navigaattoriosoitte: Kaunisniementie 410, Lammi. Filokalian toimitilat laajenivat huomattavasti entisestään. Verkkokauppa toimii entiseen tapaan osoitteessa www.filokalia.fi
- Ortodoksisten nuorten liitto (ONL) piti marraskuun alussa kehittämispäivät, jossa se päätti, että vuonna 2014 se ryhtyy selvittämään seurakuntien tarpeita ja tavoitteita lapsi- ja nuorisotyön suhteen. Samalla liitto kartoittaa yhteistyömahdollisuuksia seurakuntien kanssa.
- Pyhittäjä Trifonin pyhiinvaellus oli Lapissa 23.-25.8.2013. Piispa Arseni oli mukana vaelluksella. Kuvassa hän on toimittamassa liturgiaa Norjan Neidenissä.

EILA KAUTTO

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Oulun ortodoksisen hiippakunnan kanslihenkilökunta teki syysretken Kuopioon 7.-8.10.2013. He vierailivat kirkollishallituksessa, eläkeläismetropoliitta Panteleimonin luona ja piispa Arsenin kodissa Lapinlahdella. Kuvassa vasemmalta: toimistosihteerinä Maija Viippola, metropoliitta Panteleimon, piispa Arseni ja hiippakuntasihteerinä Jukka Mäntymäki.

Kirkko ja esivalta valkokankaalla

Pilkahdus on Oulun ortodoksisen hiippakuntasäätiön, Tuuran seurakunnan ja Oulun elokuvakeskuksen yhteistyössä järjestämä tapahtuma, joka tarkastelee uskontoa ja kirkkoa elokuvien kautta. Pilkahduksen alaotsikot ja teemat vaihtuvat vuosittain, mutta sen henki on valoa ja positiivisuutta henkivä: tavallaan kevään tuloa ennakoiva sekä fyysisesti että henkisesti.

Vuonna 2014 Pilkahdus järjestetään lauantaina 1.3. ja on järjestyksessään viides. Tämänkertaisena teemana on kirkon ja esivallan välinen suhde. Kuten aiemmin, tapahtuma pidetään elokuvateatteri Studiossa (Hallituskatu 7 II krs., Oulu), ja yleisöllä on vapaa pääsy. Teemaa käsitellään **Matti Kassilan** elokuvan Kaasua, komisario Palmu (1961) kautta. Samalla juhlistetaan ohjaaja Matti Kassilan 90-vuotissyntymäpäivää. Komisario Palmu -sarja on kotimaisen elokuvan dekkaritulkintojen harvoja edustajia, niiden ehdotonta kärkipäätä. Kaasua, komisario Palmu perustuu **Mika Waltarin** romaaniin Kuka murhasi rouva Skrofin?, jonka Kassila siirsi valkokankaalle osin ekspressionistisen elokuvan ilmaisukeinoja käyttäen. Työssä näkyy erityisesti ohjaajan kyky hallita näyttelijöitään, muun muassa **Risto Mäkelä** tekee muistettavan roolityön lipeväna saarnaaja Mustapäänä.

Kiitos

Nöyrä kiitos Kajaanin Tiistiseuralle ja PSHV:n hallitukselle saamastani huomionosoituksesta.

Kirsti Pohjama

Nöyrät kiitokset piispa Arsenille ja toiminnanjohtaja Sergius Collianderille sekä Kiuruveden tiistiseuralle saamistamme huomionosoituksista.

**Aili Väisänen
Anja Kärkkäinen
Terttu Kumpulainen
Sirkka Kärkkäinen
Anja Jumpponen**

Sydämellinen kiitoksemme Pyhain Sergein ja Hermannin veljeskunnalle sekä Meri Lapin tiistiseuralle saamastamme, suuresti arvostamastamme, Kul-taisesta laulajamerkistä.

**Paula Suistio
Eira ja Väinämö Hakasalo**

Nöyrin kiitokseni KS piispa Arsenille minulle myönnetystä piispallisesta siunauskirjasta, jonka sain vastaanottaa Kuhmossa Karjalan valistajien kirkossa 2.11.2013 pidetyssä juhla-jumalanpalveluksessa.

Samalla esitän kiitokseni myös isä Pentti Hakkaraiselle ja Kajaanin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherralle isä Andreas Larikalle, jotka ovat myötävaikuttaneet em. arvokkaan huomionosoituksen osakseni tulemiseen.

Hannu Huotari

Sydämellinen kiitos KP Metropolita Panteleimonille 17.4.2013 minulle myönnetystä piispallisesta siunauskirjasta.

Lea Lyytikäinen

Mielenkiintoista ja hauskaa pianonsoitonopetusta ammattilaisopettajan johdolla!

Pätevä, jo 25 vuotta opettajana toiminut diplomipianisti antaa yksityisopetusta Oulun keskustassa ja Kempeleessä niin vasta-alkaneillekin kuin jo pitemmällekin ehtineille.

Yhteystiedot:

Ludmila Jussila, puh. 044 2637588
ludmila.jussila@gmail.com
facebook.com/musiikkikoululjussila

Asianajotoimisto Heikki Kukkonen sMBR Oy

Pitkäaikaisella kokemuksella mm. perukirjat, perinnönjaot, testamentit ym.

Torikatu 18 4 C, 4 krs. 90100 Oulu
Puh. +358 400 693 806
www.heikkikukkonen.com

Tämä lehti seuraa kirkkovuotta joulusta suureen paaston alkuun. Kirkkoherrojen tervehdyksissä huomioidaan eri juhlien teemat.

Joulun valo

Joulupaaston aikana muistetaan lapsia Keniassa, Moldovassa ja kriisialueilla.

Ruoka on tärkeä osa lapsen kasvua ja kehitystä. Liian moni lapsi jää ilman päivittäistä ravitsevaa ateriaa. Tule mukaan ruokaketjuun ja osallistu!

**Joulupaastokeräys
15.11.–31.12.2013**

Filantropian keräystili: FI53 5480 0520 0233 08
Viite: 12331 Keräyslupa: 2020/2011/3412

Filantropia

ORTODOKSISEN KIRKON
KANSAINVÄLINEN DIAKONIA
JA LÄHETYS TYÖ

Keräyslupa on voimassa 1.1.2012–31.12.2013 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Keräysvarat käytetään katastrofitilanteissa aineellisen humanitaarisen avun välittämiseen ja jälleenrakentamiseen avustuskohteissa.

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Kokkien loihtima piparkakkukirkko. Kuva Valamon luostarista.

Vaasan seurakunta

**Kirkkoherran
tervehdys**

Kristuksen syntymä 25.12.2013

Kulunut vuosi on ollut seurakunnassa työntäyteinen muutosten vuosi. Helmikuun alusta kesään saakka ei meillä ollut vakituista kanttoria ja vasta kesän kynnyksellä sai pappi kanttorin työpariksi. Samaan aikaan aloitti Oulun hiippakunnassa vt. piispana seurakuntien kaitsemisen KS Joensuun piispa Arseni. Esipaimen vieraili kuluneen puolen vuoden aikana moneen otteeseen Vaasan seurakunnan alueella ja marraskuun alussa hän suoritti seurakunnan tarkastuksen. Varsinainen murheenkryyni on kuitenkin ollut seurakuntasali. Jo vuosia olemme olleet

huolissamme sen huonosta kunnosta ja epäkäytännöllisyydestä. Talvisin olemme me työntekijät toisinaan istuneet virastossa lapaset kädessä kylmyyden vuoksi ja kosteus- ja homevaurioiden takia olemme saaneet erilaisia allergiaoireita. Niinpä alkusyksystä seurakunnan valtuusto päätti, että nyt saa riittää. Syyskuun alussa lähdimme evakoon ja virasto muutti tilapäisesti Vaasan torin tuntumaan Hovioikeudenpuistikolle. Lokakuussa aloitettiin Koulukadulla saneeraus- ja korjaustyöt ja toiveissa on loppukesästä 2014 päästä takaisin korjattuun ja

terveeseen rakennukseen. Tällä hetkellä se toive vaikuttaa realistiselta.

Vuosi on loppumaisillaan ja joulukausi on alkamassa Kristuksen syntymäjuhlan myötä. On hyvä pitää mielessä ettei joulukausi pääty toisena joulupäivänä vaan jatkuu aina Herran kasteeseen eli Teofaniaan saakka. Kiitän teitä rakkaat seurakuntalaiset kuluneesta vuodesta ja toivon kaikille rauhallista ja hyvää joulua! Kristus syntyy-Kiittäkää!

Kirkkoherra Matti Wallgrén

Vaasan seurakunnan tarkastus

Hallinnon- ja talouden tarkastuksen toteutti kirkon talous- ja rekisteripalvelujen toimistopäällikkö Pia Tuovinen torstaina 31.10.2013 ja muut havainnot tehtiin tarkastusseurueensa toimesta 1.-3.11.2013. Seurueeseen kuului püspa Arseni ja hiippakuntas sihteeri Jukka Mäntymäki.

Seurakunnan kaikki pyhäköt ovat varsin hyvässä kunnossa. Tarkastuksen aikana niistä kirjattiin ylös muutamia huomioita, joista keskeisin liittyi Profeetta Elian ja pyhän Annan tsasounaan, Pietarsaareissa. Pyhäkkö jää tehtaan varjoon ja tarkastuksen yhteydessä todettiin, että seurakunnan kiinteistölautakunnan on syytä vakavasti tutkia mahdollisuudet pyhäkön siirtämiseen. Myös

Tarkastusseurue kävi tapauksessa Vaasan kaupunginjohtaja Tomas Häyryä. Hänen kanssaan keskusteltiin monista ajankohtaisista teemoista.

seurakunnan pääpyhäkkö, Pyhän Nikolaoksen kirkko Vaasassa sai huomiota. Se täyttää 150 vuotta vuonna 2016. Tarkastuksessa esitettiin harkittavaksi projektia, jossa kirkon pääkupolit kullattaisiin sen alkuperäisasuunsa. Myös ikonostaasin entistämistä sen alkuperäiseen valkoiseen väriin esitettiin tutkittavaksi.

Vaasassa sijaitseva seurakuntakeskus on osoittautunut seurakunnan taloutta koettelevaksi haasteeksi. Tiloissa on todettu kosteusvaurioita ja hometta. Tämän vuoksi toimi- ja kansliatilaan liittyvä tilanne on vaikea. Seurakunnan luottamusmiehet tekevät parhaansa tilanteen johtamiseksi parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

Seurakunnan luottamushenkilöiden kuulemisen yhteydessä toivottiin paikallisia "kirkkopäiviä" kokoamaan seurakunnan alueen hajallaan olevia ortodokseja yhteen. Ortodoksinen uskonnonopetus kouluissa, sitoutuminen kirkkoon ja jumalanpalveluksissa käymisen aktivoiminen pidettiin tärkeinä asioina.

Seurakunnan taloutta on hoidettu asianmukaisesti ja maksuvalmius on säilynyt hyvänä.

Jukka Mäntymäki
Hiippakuntas sihteeri

KUVAT: JOHANNES MÄNTYMÄKI

Pietarsaaren pyhäkön tunnelma oli iloinen ja sosiaalinen, jossa käytiin paljon vilkasta keskustelua.

Lapuan tsasounan yhteydessä oleva pieni seurakuntakoti oli täynnä. Liturgian jälkeen juotiin kirkkokahvit ja iloittiin aktivoituneesta pyhäkköalueesta.

Vaasan seurakunnan toimintakalenteri

VAASAN SEURAKUNTA

VAASA
p. Nikolaoksen kirkko
Kasarmintori
isännöitsijä Kari Leino

Ke 1.1. klo 10 liturgia
Su 5.1. klo 18.00 Vigilia
Ma 6.1. klo 10 liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys, Teofania, Kristuksen kaste
Ti 7.1. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 8.1. klo 18 ehtoopalvelus
To 9.1. klo 18 ehtoopalvelus

Pe 10.1. klo 18 akatistos
La 11.1. klo 18 ehtoopalvelus
Su 12.1. klo 10 liturgia, 2-kielinen, suomi-slaavi
Ti 14.1. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 15.1. klo 18 ehtoopalvelus
To 16.1. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 17.1. klo 18 akatistos
La 18.1. klo 18 ehtoopalvelus
Su 19.1. klo 10 hetkipalvelus
Ti 21.1. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 22.1. klo 18 ehtoopalvelus
To 23.1. klo 18 ekumeenisen rukousviikon tapahtuma, aloitus Vaasan Kirkko (evl), ristisaatto, rukoushetki p. Nikolaoksen kirkko, ristisaatto, rukousviikon päättilaisuus, Katolinen kappeli
Pe 24.1. klo 18 akatistos
La 25.1. klo 18 vigilia
Su 26.1. klo 10 liturgia
Ti 28.1. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 29.1. klo 18 ehtoopalvelus
To 30.1. klo 18 ehtoopalvelus

Pe 31.1. klo 18 akatistos
La 1.2. klo 18 ehtoopalvelus
Su 2.2. klo 10 hetkipalvelus, Kristuksen temppeliin tuominen
Ti 4.2. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 5.2. klo 18 ehtoopalvelus
To 6.2. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 7.2. klo 18 akatistos
La 8.2. klo 18 vigilia
Su 9.2. klo 10 liturgia
Ti 11.2. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 12.2. klo 18 ehtoopalvelus
To 13.2. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 14.2. klo 18 akatistos
La 15.2. klo 18 ehtoopalvelus
Su 16.2. klo 10 hetkipalvelus
Ti 18.2. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 19.2. klo 18 ehtoopalvelus
To 20.2. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 21.2. klo 18 akatistos
La 22.2. klo 18 ehtoopalvelus
Su 23.2. klo 10 hetkipalvelus

Ti 25.2. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 26.2. klo 18 ehtoopalvelus
To 27.2. klo 18 ehtoopalvelus
Pe 28.2. klo 18 akatistos
La 1.3. klo 18 vigilia
Su 2.3. klo 10 liturgia, Sovintosunnuntai
Su 2.3. klo 14 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus
Ma 3.3. klo 18 Katumuska-

noni
Ti 4.3. klo 18 katumuskanoni
Ke 5.3. klo 18 katumuskanoni
To 6.3. klo 18 katumuskanoni
Pe 7.3. klo 18 IX-hetki ja Ennen Pyhitettyjen lahjain Liturgia
La 8.3. klo 18 ehtoopalvelus
Su 9.3. klo 10 hetkipalvelus
Ti 11.3. klo 18 ehtoopalvelus

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Pyhien profeetta Elian ja pyhän Annan tsasouna.

Vaasan seurakunnan toimintakalenteri

Ke 12.3. klo 18 EPL
 To 13.3. klo 18 ehtoopalvelus
 Pe 14.3. klo 18 ehtoopalvelus
 La 15.3. klo 18 ehtoopalvelus
 Su 16.3. klo 10 hetkikalvelus
 Ti 18.3. klo 18 ehtoopalvelus
 Ke 19.3. klo 18 ehtoopalvelus
 To 20.3. klo 18 ehtoopalvelus
 Pe 21.3. klo 18 ehtoopalvelus
 La 22.3. klo 18 ehtoopalvelus
 Su 23.3. klo 10 liturgia, 2-kielinen, suomi-slaavi
 Ma 24.3. klo 18 vigilia
 Ti 25.3. klo 10 liturgia, Neitsyt Marian ilmestys
 Ke 26.3. klo 18 ehtoopalvelus
 To 27.3. klo 18 ehtoopalvelus
 Pe 28.3. klo 18 ehtoopalvelus
 La 29.3. klo 18 vigilia
 Su 30.3. klo 10 liturgia
 Ti 1.4. klo 18 ehtoopalvelus
 Ke 2.4. klo 18 suuri katumuskanoni
 To 3.4. klo 18 ehtoopalvelus
 Pe 4.4. klo 18 EPL
 La 5.4. klo 18 ehtoopalvelus
 Su 6.4. klo 10 hetkikalvelus
 Ti 8.4. klo 18 ehtoopalvelus
 Ke 9.4. klo 18 ehtoopalvelus
 To 10.4. klo 18 ehtoopalvelus
 La 12.4. klo 10 liturgia, Lasaruksen lauantai, virpovitsatalkoot
 La 12.4. klo 18 vigilia sekä virpovitsojen siunaus
 Su 13.4. klo 10 liturgia, Palmusunnuntai
 Ma 14.4. klo 9 aamupalvelus, suuri maanantai
 Ti 15.4. klo 9 aamupalvelus, suuri tiistai
 Ti 15.4. klo 18 yleinen sairaaivoitelu
 Ke 16.4. klo 9 aamupalvelus, suuri keskiviikko
 Ke 16.4. klo 18 EPL
 To 17.4. klo 9 aamupalvelus, suuri torstai
 To 17.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisenasettamisen muisto
 Pe 18.4. klo 9 suuren perjantain aamupalvelus, 12-kärsimysevank.
 Pe 18.4. klo 14 suuren perjantain ehtoopalvelus, ristilä alasotto
 Pe 18.4. klo 17 suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto, Kristuksen hautauspalvelus
 La 19.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia, suuri lauantai
 La 19.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen ylösnousemus
 Su 20.4. klo 16 pääsiäisen ehtoopalvelus
 Ma 21.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten pääsiäinen
 Ti 22.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto
 La 26.4. 18 ehtoopalvelus

Su 27.4. klo 10 liturgia, Tuomaan sunnuntai, 2-kielinen, suomi-slaavi

LAPUA
pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuone
Koulukatu 7
isännöitsijä Irma Koskela

Su 5.1. klo 10.00 Liturgia
 Su 16.2. klo 10 liturgia
 Ti 4.3. klo 18 katumuskanoni
 Su 16.3. klo 10 liturgia
 Ke 19.3. klo 18 EPL
 Su 6.4. klo 10 liturgia ja virpovitsatalkoot sekä virpovitsojen siunaus
 Ke 23.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto

KOKKOLA
Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone
Katariinankatu 3
Isännöitsijä Nadesda Kurki

Su 5.1. klo 10.00 liturgia ja vedenpyhitys
 Ke 8.1. klo 18 akatistos
 Ke 15.1. klo 18 akatistos
 Ke 22.1. klo 18 akatistos
 La 1.2. klo 18 ehtoopalvelus
 Su 2.2. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka, Kristuksen temppeliin tuominen sekä perhetapahtuma
 Ke 19.2. klo 18 akatistos
 Su 2.3. klo 10 liturgia ja ehtoopalvelus, Sovintosunnuntai
 Ti 4.3. klo 17 katumuskanoni
 To 6.3. klo 17 katumuskanoni
 Ke 12.3. klo 17 EPL
 Ti 25.3. klo 10 liturgia, Neitsyt Marian ilmestys
 Ke 2.4. klo 17 suuri katumuskanoni
 Su 13.4. klo 10 liturgia, Palmusunnuntai
 To 17.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisenasettamisen muisto
 To 17.4. klo 17 suuren perjantain aamupalvelus, 12-kärsimysevank.
 La 19.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen ylösnousemus
 Ke 23.4. klo 18 akatistos

VETELI
Emäntäkouluntie 51

Su 19.1. klo 10 liturgia liturgian jälkeen ekumeeninen tapahtuma, Vetelin evl srk-sali

PIETARSAARI
Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukoushuone
Tsasouanpolku 2

Isännöitsijä Leif Sandvik
 Su 5.1. klo 10.00 Hetkikalvelus
 Su 26.1. klo 10 liturgia
 Su 16.2. klo 10.00 Hetkikalvelus
 Su 23.2. klo 10 liturgia
 Ma 3.3. klo 17 katumuskanoni
 Su 16.3. klo 10 liturgia
 Su 30.3. klo 10.00 Hetkikalvelus
 La 5.4. klo 10 akatistos
 Ke 16.4. klo 18 EPL
 La 19.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
 Ma 21.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
 Su 4.5. klo 10.00 Hetkikalvelus

SEINÄJOKI
Seinäjoen ev.lut seurakunnan srk-Sali
Alakuljankatu 2

Su 23.2. klo 10 liturgia
 Pe 21.3. klo 18 EPL

KAUHAJOKI
Kauhajoen ev lut seurakunnan virastotalon rukoushuone
Kyntäjantie 1

Su 9.3. klo 10 liturgia
 Ke 9.4. klo 18 EPL

**KRISTIINAN-
 KAUPUNKI**
Ruotsinkielisen seurakunnan srk-Sali/ Svenska församlingens församlingsal
Läntinen pitkäkatu 29 / Västra långgatan 29

Su 23.3. klo 10 liturgia

MUU TOIMINTA
Kokkola
0-12 vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen tarkoitettu perhetapahtuma
 Kokkolassa pyhän vanhurskaan Simeonin ja naisprofeetta Hannan rukoushuoneella 2.2.2014 klo 10 alkavan liturgian ja keittolounaan jälkeen.
Vaasa

Kaikille avoin laskiaistapahtuma
 Sovintosunnuntaina 23.2.14 pyhän Nikolaoksen kirkolla sekä kalarannan mäenlaskupaikalla klo 10 alkavan liturgian ja kirkkokahvien jälkeen. Omat pulkat ja liukurit mukaan!!

Kaikille avoin virpovitsojen tekotalkoot
 Lasaruksen lauantaina 12.4.14 p. Nikolaoksen kirkolla klo 10 alkavan liturgian ja kirkkokahvien jälkeen. Virpovitsojen siunaus lauantaina 12.4. klo 18 alkavassa vigiliassa.

Riemullinen lasten pääsiäinen pyhän Nikolaoksen kirkolla. Lasten pääsiäinen alkaa liturgialla klo 10 ja jatkuu iloisella toiminnalla. Kaikki innolla mukaan!

Lapua

Kaikille avoin virpovitsojen tekotalkoot
 pyhittäjä Maria Egyptiläisen sunnuntaina 6.4.14 Lapuan pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuoneella klo 10 alkavan liturgian ja kirkkokahvien jälkeen. Virpovitsojen siunaus talkoiden lopussa.

Alustava ilmoitus kevään perheleiristä.
 Leiri on tarkoitettu 0-14 vuotiaille lapsille ja nuorille. Leiri pidetään Lapuan hiippakunnan leirikeskuksessa Kuortaneella 23.-25.5.14. Leiristä lähetetään info- ja ilmoittautumiskirje keväällä 2014.

Perhetapahtumista lähetetään kirje kotiin 0-12 vuotiaille.
 Kirje sisältää lisätietoja ja ilmoittautumisohjeet. Tapahtumista ja leiristä voi ottaa myös yhteyttä kanttori Lauraan: 0206 100 497 / laura.aho@ort.fi

Palava Pensas ja Raamattupiiri, Vaasa
 Palava Pensas, teologinen keskustelupiiri aikuisille, jatkaa toimintaansa viikolla kaksi eli tiistaina 7.1.14 klo 18 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen. Kerhon aikataulu sovitaan ensimmäisellä kerralla.
 Raamattupiiri jatkaa toimintaansa viikolla kolme eli tiistaina 14.1.14 klo 18 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen. Kerhon aikataulu sovitaan ensimmäisellä kerralla

Lisätietoja Palavasta Penstaasta ja Raamattupiiristä antaa TM lukija Simo Haavisto puh. 040 70 70 678 /simo.haavisto@ort.fi

Nikolaos-kuoro, Vaasa
 Nikolaos-kuoro jatkaa toimintaansa kanttorin loman jälkeen ke 22.1.14. Ensimmäisellä harjoituskerralla menemme klo 18 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen ev.lut kirkolle harjoittelemaan rukousviikon ristisaatto-tapahtuman veisuja. Kuoron aika-aulusta sovitaan ensimmäisellä kokoontumiskerralla.

Ekumeenisen rukousviikon ristisaatto to 23.1.2014

illan ohjelma:
 aloitus klo 18 Vaasan ev lut kirkossa, jossa pieni saattorukous ja kuoron laulu ristisaatto kulkee Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkon kautta, jossa rukoushetki ja kuoron laulu, kuljetaan Vaasan katoliseen kappeliin, jossa päättilaisuus klo 18:30 kulkuelauluilla pakkasvaraus katolisella kappelilla kirkkokahvit (tai mehu/glögi)

Lisätietoja kuoro toiminnasta ja rukousviikon ristisaatosta antaa kanttori Laura Aho, 0106 100 497 / laura.aho@ort.fi

**KESÄN 2014 KRISTIN-
 OPPILEIRI**

Kesän 2014 kristinoppileiri on tarkoitettu ensisijaisesti v.1999 syntyneille nuorille. Leiri järjestetään yhteistyössä Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan kanssa Pyhäkankaan leirikeskuksessa Jyväskylässä 7.-15.6.2014. Leiristä lähetetään kirje joulukuun aikana, joka sisältää ilmoittautumislomakkeen. Viimeinen ilmoittautuminen leirille on 28.2.2014.

ANJA ANTILA

Sunnuntaina 13.10.2013 järjestettiin Lapualla perhetapahtuma kaikille Vaasan seurakunnan 0-12 vuotiaille lapsille. Tapahtumaan osallistui 15 lasta. Tapahtuman teemana olivat enkelit. Kuvassa askarrelaan enkeliteemaan liittyviä asioita.

Vaasan seurakunnan toimintakalenteri

LEIRIOHJAAJAHAKU
Vaasan ortodoksinen seurakunta hakee 15 vuotta täytäneitä, kristinoppileirin käyneitä ohjaajia vuoden 2014 kristinoppileirille sekä perheleirille. Hakijoilta edellytetään Ortodoksisten nuorten liiton tai Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan järjestämä leirinohjaajakurssi. Lähetä vapaamuotoinen hakemus 31.3.2014 mennessä kirjeitse os. Vaasan ortodok-

sinen seurakunta, Koulukatu 45, 65100 Vaasa tai sähköisesti: laura.aho@ort.fi. Leirinohjaajien paikkoja täytetäessä etusijalla ovat Vaasan ja Jyväskylän seurakuntien nuoret. Hakemuksia ei palauteta. Valituille ilmoitetaan henkilökohtaisesti. Leirit joille ohjaajia haetaan: 23.-25.5.14 Perheleiri, Lappuan hiippakunnan kartano, Kuortane 7.-15.6.14 Kristinoppilei-

ri, Pyhäkankaan leirikeskus, Jyväskylä
Lisätietoja kristinoppileiristä ja leirinohjaajahausta antaa kanttori Laura Aho puh.0206 100 497 / laura.aho@ort.fi

Русскоязычный православный кружок г. Васы собирается в Свято-Никольском храме (Касарmintori) по четвергам 16.1, 20.2, 27.3, 24.4, и 22.5. Вечерня в храме в

18 ч. Беседы на русском языке после служб.

Ortodoksinen usko ja kirkko tutummaksi aikuisille Kokkolan pyhien vanhurskaiden Simeonin ja Hannan rukoushuoneessa keskiviikkoisin 15.1., 19.2., 12.3, 23.4, ja 14.5. ehtoopalveluksen (12.3. ennenpyhitettyjen lahjain liturgia, joka alkaa klo 17) jälkeen n. klo 18.45. Tervetuloa!

Ekumeeninen rukousviikko Keski-Pohjanmaalla. Su 19.1.2014 klo 10 Liturgia Vetelin Honkakappelissa. Liturgian jälkeen kirkkokahvit ja ekumeeninen ohjelma yhdessä Vetelin ja Halsuan luterilaisten seurakuntien kanssa Vetelin ev lut srksalissa (Torpantie 130, Veteli). Ke 22.1.2014 klo 18 Ekumeeninen tapahtuma Kokkolassa. Jumalanpalvelus ortodoksisessa rukoushuoneessa, ristisaatto luterilaiseen kirkkoon ja yhteinen ohjelma Kokkolan luterilaisen ja Tampereen katolisen seurakuntien kanssa.

Monikulttuurinen viikonlopputapahtuma Vaasassa

Vaasan seurakunnassa järjestetään monikulttuurinen tapahtuma 8-9.2.2014. Tapahtuman järjestäjänä toimii PSHV ja Vaasan seurakunta. Tapahtuman tarkemat tiedot aikoneen tulevat seurakunnan nettisivuille kun ohjelma tarkentuu. Tervetuloa! KS Joensuun piispa Arseni, isä Sergei Colliander ja isä Matti Wallgrén

Mångkulturell veckoslut i Vasa

Mångkulturell veckoslut ordnas i Vasa 8-9. februari. Händelsen anordnas av PSHV och Vasa församling. Närmare information med tider kommer att dateras i församlingens hemsida (www.vasaort.fi/tapahtumat) när programmet blir färdigt. Välkommen! HV biskop Arseni av Joensuu, fader Sergius Colliander och fader Matti Wallgrén.

ARJA SIGFRIDS

Vaasassa toimitettiin liturgia 24.11. suomeksi, englanniksi, slaaviksi, ja pieniä osia myös kreikaksi ja ruotsiksi. Kanttori Laura Aho johti kuoron monikielistä laulua. Liturgian jälkeen oli monikulttuurinen seurakuntatapahtuma, jossa etiopialaiset lauloivat. Lisäksi serbialaiset lapset soittivat ja venäläissyntyinen pianisti Marianna Slobodeniouk soitti pianoa.

Oulun seurakunta

**Kirkkoherran
tervehdys**

Teofania, Herran kaste 6.1.2014

Idän ortodoksit viettivät kolmena ensimmäisenä kristillisenä vuosisatana joulua ja teofaniaa samanaikaisesti 6. tammikuuta. Tuon ajan ortodoksit kokivat, että Jumalan Pojan syntyminen ihmiseksi

ja Pyhän Kolminaisuuden ilmestyminen Jordanilla Jeesuksen kasteen yhteydessä kuuluvat saman pelastustapahtuman piiriin.

juhla, 6. tammikuuta. Teofanian raamatunluennassa ja jumalanpalvelusteksteissä on yhä nähtävissä niiden kasteopetuksellinen luonne. Erityisesti ajatus valosta ja valoon pukeutumisesta korostuu:

”Kansa, joka asuu pimeydessä, näki suuren valon. Niille, jotka asuivat kuoleman varjon maassa, loisti kirkkaus.” (Matt. 4:16)

Valoon pukeutunut, kastettu, on tullut osalliseksi siitä samasta valosta, jonka Mooses näki palavassa pensaassa ja joka johdatti Israelin kansaa autiomaassa. Sama valo loisti tietäjille Betlehemin tähdessä ja se häikäisi opetuslapset Taborinvuorella ja sokaisi Sauluksen Damaskoksen tiellä. Epäilemättä Johannes Kastaja näki saman valon Jordanilla.

Me kastettuina olemme osallisia tuosta samasta valosta ja sen meille antamasta uudesta elämästä. Voimme pysyä siinä kiinni osallistumalla säännöllisesti pyhästä ehtoollisesta, rukoilemalla säännöllisesti, lukemalla Raamatun pyhiä kirjoituksia ja elämällä niiden opetusten mukaan. Keskeistä valon lapsena elämisessä on lähimmäisen palveleminen ja hänen kohtaamisensa rakkauden hengessä.

Kirkkoherra Marko Patronen

iconreader.wordpress.com

Oulun seurakunta

Jokilaaksojen tiistaiseurojen vierailu Vihannin Jumalansynnyttäjän suojeluksen rukoushuoneella

Eino-myrskyn rippeiden vielä riepotellessa Jokilaaksojen ja Savon lakeuksia ja metsiä, kokoontui Vihannin tsasounalle kirkkokansaa Kiuruvedeltä, Siika-, Pyhä- ja Kalajokilaaksoista. Jokilaaksojen tiistaiseurat saapuivat Vihantiin tutustumiskäynnille ja yhteiseen rukoukseen Vihannin ja Raahen tiistaiseurojen kanssa. Hyvin oli kutsua noudatettukin. Paikalle saapui nimittäin liki viisikymmentä henkeä.

Rovasti **Antero Petsalon** johdolla toimitettiin liturgia, jota avusti suuri joukko kuorolaisia Jokilaaksojen, Kiuruveden, Raahen ja Vihannin

tiistaiseuroista. Kuoroa johti **Olena Mikhailova** Nivalasta ja lukijana toimi **Jarmo Pylkönen** samoin Nivalasta. Palveluksessa avusti myös kaksi pienempää ja yksi isompi ponomari. Liturgia oli kaunis ja lämminhenkinen. Yhteinen rukous ja laulu lämmittivät varmaan jokaisen paikalla olleen sydäntä.

Palveluksen jälkeen nautittiin Vihannin tiistaiseuran tarjoamasta keittolounaasta ja kakkukahveista. Tästä suuri kiitos emännille. Kahvitellun lomassa tiistaiseurat kertoivat omasta toiminnastaan ja toivottiin jatkossa yhteistyön tii-

vistyvän alueen tiistaiseurojen kesken. Isä Antero kertoi myös ikoneista ja kirkon tehtävästä tässä ajassa ihmisten keskellä uskon ja hengellisen elämän kasvattajana.

Lämpimät kiitokset Jokilaaksojen tiistaiseuroille ja Kiuruveden seurakunnalle vierailusta, toivottavasti pian tapaamme samoissa merkeissä jossakin alueemme rukoushuoneessa.

Vihannin tiistaiseura kiittää myös vierailta saamistaan lahjoista.

Teksti ja kuvat
Pekka Jylänki

Ystävyyssilta - Länsi-Pohjan Suomi-Kreikka -yhdistys Meri-Lapin tiistai-seuran vieraana

Parikymmentä Länsi-Pohjan Suomi-Kreikka -yhdistyksen jäsentä saapui Meri-Lapin tiistaiseuran vieraiksi lokakuun 3. päivänä.

Oulun ortodoksisen seurakunnan kirkkoherran isä **Marko Patrosen** ja kanttori **Helena Matsin** toimittaman ehtoopalveluksen jälkeen isä Marko loi katsauksen Suomen ortodoksien historiaan ja itsenäisyytemme alkuaikoina saavutettuun asemaan autonomisena arkkipiispakuntana Konstantinopolin Ekumeenisen Patriarkaatin

alaisuudessa. Olihan yhdistys juuri viime kesän Kreikan-matkallaan vierailut myös Istanbulissa ja Ekumeenisessa Patriarkaatisissa. Kirkonisännöitsijä **Martti Takalo** valotti puolestaan Meri-Lapin alueen ortodoksien taustoja asiantuntevasti.

Yhteistyö Meri-Lapin tiistaiseuran ja Länsi-Pohjan Kreikan-ystävien kanssa jatkuu myös konkreettisesti. Kahvitellun lomassa päätimme, että myös tiistaiseuran käsityöihmiset ovat tervetulleita Kreikka-yhdistyksen käsityöpiiriin. Piirin jäsenet neulovat sukkaa, lasten nuttujen, puseroita ja muuta lämmittävää joulupakettiin, joka lähetetään Evian saaren seurakuntaan. Miespuolisilla ”käsityöläisillä” on suunnitteilla puuleluja ja lasten pelejä. Paikallinen papisto on luvannut mielellään olla yhteistyössä ja kohdentaa lähetyksen apua tarvitseville. Jos tavaraa tulee paljon, myös mantereella Voloksen alueella olevaan orpokotiin otetaan vastaan paketteja.

Kerttu Junnonen

Nuorten Kulmakivi-festarit Outokummussa 20. – 22.9.2013

Kävimme Outokummussa kaikkien aikojen ensimmäisillä nuorten ortodoksisfestareilla 20.-22.9.2013. Lähdimme Oulusta perjantapäivänä ja ennen lähtöä pidimme pienen rukoushetken isä **Marko Patrosen** johdolla Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa. Mukana oli 20 nuorta plus matkanjohtaja, kanttori **Reijo Kinnunen**. Matka Outokumpuun taittui nopeasti bussilla.

Outokummussa pidettiin ensin tilojen siunaus, minkä jälkeen oli disko ja Kaukolasipartion keikka. Viimeistekin hitaiden jälkeen tuli hiljaisuus ja nukkumaan menoaika.

Seuraavana päivänä oli opastettu kairosvieros Outokummun vanhalta kaivoksella, sekä omavalintainen aktiviteetti. Vaihtoehtoja olivat mm. frisbeegolf, geokätköily, mäki-autokisa sekä muita mukavia toimintoja. Illan kohokohta oli kuitenkin pääesiintyjän Elokuun keikka. Ennen Elokuuta esiintyi Olkinukke ja sen jälkeen saatiinkin odotella tovi kunnes Elokuu nousi lavalle. Odotta-

minen oli kuitenkin sen arvoista, sillä keikka oli mahtava!

Sunnuntaina oli liturgia hyytävän kylmässä kiisuvarastossa. Siitä oli tehty näyttävä rukoushuone, mutta kylmyyttä se ei poistanut. Kylmyydestä huolimatta liturgiasta selvitettiin kunnialla ja ohjelma jatkui lounaalla sekä päätäjaisillä, jossa jaettiin mm. arvonnain palkinnot. Ennen lähtöä laulettiin vielä viimeisen kerran melkein pä festarien tunnukseksi noussut ”Nouse nuori ortodoksi” ja sen jälkeen väsynyt festarikansa lähti hyvillä mielin kohti kotia.

Miisa Parrila

REIJO KINNUNEN

KUVAT: ANNE PATRONEN

Tuokiokuvia Oulun perhekerhosta syksyllä 2013.

Oulun seurakunta

Nunna Kristodulin vierailu Kemissä ja Oulussa

Monista ortodoksista hengellisyyttä käsittelevistä kirjoistaan ja käänöksistään tunnettu Lintulan luostarin nunna ja hengellinen äiti, **Kristoduli**, vieraili Kemissä ja Oulussa 16. - 17.11.2013. Hän osallistui viikonlopun jumalanpalveluksiin sekä Oulussa että Kemissä ja toimitti Oulussa lauantai-iltana myös Jeesus rukous -palveluksen.

Lauantaina Kemissä ja sunnuntaina Oulussa liturgian jälkeen seurakunnan yhteisellä paastolounaalla hän piti opetuspuheen tärkeästä aiheesta: miten elää hengellistä elämää maailmassa ja tässä

ajassa. Laajan tietämyksen ja omakohtaisen hengellisen kokemuksen kautta nunna Kristoduli antoi monia käytännöllisiä ohjeita miten hyvin arkisissakin tilanteissa ihminen voi elää hengellistä elämää. Erityisesti hän korosti kuinka tärkeää on säännöllinen kirkossakäynti ja yhteyden pitäminen omaan rippi-isään. Hän muistutti rukouksen tärkeydestä ja antoi hyvin yksityiskohtaisia ohjeita miten aloittaa päivänsä rukouksella ja kuinka säilyttää Jumalan muistaminen päivän mittaan arjen askareissa ja kiireisessä työelämässä. Luostarikilvoittelija antoi myös neuvoja ihmisten esittämiin kysymyksiin; miten

toimia työpaikan konfliktitilanteissa, tai miten varjella ajatuksiaan pahoilta ajatuksilta.

Nunna Kristodulilla oli aikaa keskustella ihmisten kanssa myös henkilökohtaisesti ja olikin silmiinpistävää nähdä kuinka tärkeää monelle oli saada vaihtaa edes muutama sana hänen kanssaan mitä erilaisimmista aiheista. Nunna Kristodulin opetuspuhe on kuunneltavissa kokonaisuudessaan kirkkokunnan nettisivuilta: ort.fi/podcast/2013/11/nunna-kristoduli-opettaa-rukouselaemaestae

Reijo Kinnunen

NIKO PINNIS

NIKO PINNIS

Oulun ortodoksisen seurakunnan työntekijöiden joulutervehdys

Kristus syntyy, kiittäkää!

Oulun ortodoksisen seurakunnan työntekijät toivottavat valoisaa Kristuksen syntymäjuhlaa hyvää uutta kalenterivuotta 2014 kaikille seurakuntamme luottamushenkilöille, vapaaehtoistyöntekijöille, seurakuntalaisille ja ystäville.

Kuvassa takana vas. kanttori Helena Matsi ja kanslianhoitaja Eeva-Kaarina Parrila. Edessä vas. kanttori Reijo Kinnunen, kirkkoherra Marko Patronen ja katedraalin isännöitsijä Kari Vasko.

**Paimen-Sanomien lehdet
luettavissa internetissä:
<http://www.ort.fi/hiippakunnat/oulu/paimen-sanomat>**

Oulun seurakunnan toimintakalenteri

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu, p. 044 511 5741, sähköposti: oulu@ort.fi Kirkkoherranvirasto avoinna arkisin klo 9-12, p. 044 511 5741.

Virkatodistukset kirkon keskusrekisteristä, p. 0206 100 203 (ma-pe klo 9-15), keskusrekisteri@ort.fi

kirkkoherra Marko Patronen, p. 044 5115 742

2. pappi: -

kanttori Reijo Kinnunen, p. 044 5115 743

2. kanttori Helena Matsi, p. 044 5115 748

katedraalin isännöitsijä Kari Vasko, p. 044 5115 745

Papiston ja kanttorien vapaa-päivät maanantaisin ja tiistaisin.

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali

Torikatu 74

Isännöitsijä Kari Vasko p. 044 511 5745

To 19.12. klo 18 yleinen sairaanvoitelu

La 21.12. klo 18 vigilia

Su 22.12. klo 10 liturgia

Ti 24.12. klo 9 liturgia, piispa Arseni

Ti 24.12. klo 16 jouluaaton suuri ehtoopalvelus, piispa Arseni (Yle Radio 1)

Ti 24.12. klo 20 jouluaaton vigilia, piispa Arseni

Ke 25.12. klo 8 liturgia, Kristuksen syntymä, piispa Arseni (Yle Radio 1)

To 26.12. klo 10 liturgia, 2. joulupäivä

La 28.12. klo 18 vigilia

Su 29.12. klo 10 liturgia

Ti 31.12. klo 18 uuden vuoden rukoushetki

Ke 1.1. klo 10 liturgia

La 4.1. klo 18 vigilia, piispa Arseni

Su 5.1. klo 10 liturgia, piispa Arseni

Su 5.1. klo 10 Vigilia, piispa Arseni

Ma 6.1. klo 10 liturgia ja suuri vedenpyhitys, teofania, Herran kaste, piispa Arseni

Ke 8.1. klo 18 ehtoopalvelus

To 9.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 11.1. klo 18 vigilia

Su 12.1. klo 10 liturgia

Ke 15.1. klo 10 ehtoopalvelus

To 16.1. klo 10 ehtoopalvelus

Ke 22.1. klo 18 ehtoopalvelus

To 23.1. klo 18 akatistos, Ksenia Pietarilaisen muisto

La 25.1. klo 18 vigilia, piis-

pa Arseni

Su 26.1. klo 10 liturgia, piispa Arseni

Ke 29.1. klo 18 ehtoopalvelus

La 1.2. klo 18 vigilia, piispa Arseni

Su 2.2. klo 10 liturgia, Herran temppeliintuominen, piispa Arseni

Ke 5.2. klo 18 ehtoopalvelus

To 6.2. klo 18 ehtoopalvelus

La 8.2. klo 18 vigilia

Su 9.2. klo 10 liturgia

Ke 12.2. klo 18 ehtoopalvelus

To 13.2. klo 18 ehtoopalvelus

La 15.2. klo 18 vigilia

Su 16.2. klo 10 liturgia

Ke 19.2. klo 18 ehtoopalvelus

Oulun seurakunnan toimintakalenteri

To 20.2. klo 18 akatistos
 La 22.2. klo 18 vigilia
 Su 23.2. klo 10 liturgia
 Ke 26.2. klo 18 ehtoopalvelus
 To 27.2. klo 18 ehtoopalvelus
 La 1.3. klo 18 vigilia
 Su 2.3. klo 10 liturgia
 Su 2.3. klo 18 sovintosunnuntain suuri ehtoopalvelus
 Ma 3.3. klo 18 katumuskanoni, piispa Arseni
 Ti 4.3. klo 18 katumuskanoni
 Ke 5.3. klo 18 katumuskanoni, piispa Arseni
 To 6.3. klo 18 katumuskanoni, piispa Arseni
 Pe 7.3. klo 18 paastoliturgia, piispa Arseni
 La 8.3. klo 17 ehtoopalvelus, yleinen synnin tunnustus, piispa Arseni
 Su 9.3. klo 10 liturgia
 Ke 12.3. klo 18 paastoliturgia
 To 13.3. klo 18 ehtoopalvelus
 La 15.3. klo 18 vigilia
 Su 16.3. klo 10 liturgia
 Ke 19.3. klo 18 paastoliturgia
 To 20.3. klo 18 ehtoopalvelus
 La 22.3. klo 18 vigilia
 Su 23.3. klo 10 liturgia
 Ma 24.3. klo 18 vigilia, piispa Arseni
 Ti 25.3. klo 9 liturgia, Jumalansynnyttäjän ilmestys, piispa Arseni
 Ke 26.3. klo 18 paastoliturgia
 La 29.3. klo 18 vigilia
 Su 30.3. klo 10 liturgia
 Ke 2.4. klo 18 paastoliturgia, piispa Arseni
 To 3.4. klo 9 katumuskanoni, piispa Arseni
 To 4.4. klo 18 ehtoopalvelus
 Pe 4.4. klo 18 akatistos
 La 5.4. klo 18 vigilia
 Su 6.4. klo 10 liturgia
 Ke 9.4. klo 18 paastoliturgia
 To 10.4. klo 18 ehtoopalvelus
 La 12.4. klo 10 liturgia, Lasaruksen lauantai, piispa Arseni
 La 12.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaus, piispa Arseni
 Su 13.4. klo 10 liturgia, palmusunnuntai, piispa Arseni
 Ke 16.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
 To 17.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto, piispa Arseni
 Pe 18.4. klo 9 aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliunia, piispa Arseni
 Pe 18.4. klo 13 suuri ehtoopalvelus, piispa Arseni
 Pe 18.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto, piispa Arseni
 La 19.4. klo 9 suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia, piispa Arseni
 La 19.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus

La 19.4. klo 24 ristisaatto ja aamupalvelus
 Su 20.4. klo 10 liturgia, Kristuksen ylösnousemus, Herran pääsiäinen
 Su 20.4. klo 16 suuri ehtoopalvelus
 Ma 21.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten pääsiäinen
 Ke 23.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, koululaiset

MUHOS

Koortilan toimintakeskus Koortilantie 30
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
 p. 040 758 5463

La 21.12. klo 9 liturgia
 La 18.1. klo 9 liturgia
 To 13.2. klo 9 liturgia
 Pe 14.3. klo 18 paastoliturgia
 Ma 14.4. klo 18 paastoliturgia, piispa Arseni

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhipainen
 p. 040 413 3054

La 11.1. klo 10 liturgia
 La 8.2. klo 10 liturgia
 La 1.3. klo 10 liturgia
 La 5.4. klo 10 liturgia
 Ti 15.4. klo 18 paastoliturgia

KEMI

Johannes Kastajan kirkko Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
 p. 040 548 6052

Su 22.12. klo 10 hetkipalvelus
 Ti 24.12. klo 14 jouluaaton suuri ehtoopalvelus
 Ke 25.12. klo 10 liturgia, Kristuksen syntymä
 Ma 6.1. klo 10 liturgia ja suuri veden pyhitys, teofania, Herran kaste.
 La 25.1. klo 10 liturgia, piispa Arseni
 La 22.2. klo 10 liturgia, vainajien muistelupäivä
 Su 2.3. klo 16 sovintosunnuntain suuri ehtoopalvelus
 Ke 5.3. klo 18 katumuskanoni
 La 22.3. klo 10 liturgia
 Ke 9.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
 La 12.4. klo 18 suuri ehtoopalvelus ja virpovitsojen siunaus
 Su 13.4. klo 10 liturgia, palmusunnuntai

Pe 18.4. klo 9 aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliunia
 Pe 18.4. klo 13 suuri ehtoopalvelus
 La 19.4. klo 23.30 puoliyöpalvelus
 La 19.4. klo 24 ristisaatto ja aamupalvelus
 Su 20.4. klo 1 liturgia, Kristuksen ylösnousemus, Herran pääsiäinen

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
 p. 045 325 2995

Ti 24.12. klo 10 jouluaaton liturgia
 La 11.1. klo 10 liturgia
 La 15.2. klo 10 liturgia
 Ti 4.3. klo 18 katumuskanoni, piispa Arseni
 La 15.3. klo 10 liturgia
 Ti 15.4. klo 17 paastoliturgia, suuri tiistai
 To 17.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia, ehtoollisen asettamisen muisto
 La 19.4. klo 15 suuren lauantain ehtoopalvelus ja liturgia

VIHANTI

Jumalansynnyttäjän suoje-luksen rukoushuone Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Ulla Haukka
 p. 040 746 1524

To 26.12. klo 10 liturgia, 2. joulupäivä
 La 18.1. klo 10 Liturgia
 La 22.2. klo 10 Liturgia ja litania
 Ke 5.3. klo 18 Katumuskanoni
 La 15.3. klo 10 Liturgia ja litania
 Ke 26.3. klo 17 Ennenpyhitettyjen lahjain liturgia
 La 12.4. klo 10 Liturgia
 Pe 18.4. klo 17 Aamupalvelus

RAAHE

Jumalansynnyttäjän temppeleinkäymisen rukoushuone Brahenkatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
 p. 08 223 8316

Su 22.12. klo 10 liturgia
 Ma 6.1. klo 10 Liturgia ja suuri vedenpyhitys
 Ke 5.3. klo 17 Katumuskanoni

Su 9.3. klo 10 Liturgia
 Su 6.4. klo 10 Liturgia
 Ke 9.4. klo 17 paastoliturgia
 Pe 18.4. klo 13 Ehtoopalvelus
 Su 11.5. klo 10 Liturgia
 Su 29.6. klo 10 Liturgia

TERVOLAN VAREJOKI Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone Tsasounantie 34

Ti 24.12. klo 14 jouluaaton suuri ehtoopalvelus
 La 15.2. klo 10 liturgia
 Ma 14.4. klo 17 paastoliturgia, suuri maanantai
 Pe 18.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus ja ristisaatto

KUUSAMO

Ev. lut. seurakuntatalon takkahuone (kirkon lähellä)
 La 22.3. klo 11 liturgia

KALAJOKI Vuorenkallion kappeli Kappelitie 14

La 17.5. klo 10 Liturgia

Kuorot ja kerhot

Oulun ortodoksisen seurakunnan toimintoja päivitetään joka viikko seurakunnan nettisivuilla: www.oosrk.fi

Katedraalikuoron toiminta keväällä 2014

Harjoitukset keskiviikkoisin illan jumalanpalveluksen jälkeen n. klo 19.
 Harjoituskerrat:
 tammikuu 8., 15., 22.
 helmikuu 5., 12., 19., 26.
 maaliskuu 5., 12., 19., 26.
 huhtikuu 2., 9., 30.
 toukokuu 14., 21.

Harjoituksissa käymme läpi jumalanpalvelusten keskeisiä veisuja. Kevätkaudella painottuvat erityisesti Suuren paaston ja Pääsiäisen paasto- ja juhlaveisut. Kuorolaisilta odotetaan jonkinlaista sitoutumista käymään harjoitusten lisäksi myös jumalanpalveluksissa. Kirkkolaulusta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä kanttoriin.
 Tervetuloa!
 Kanttori Reijo Kinnunen
 puh. 044 5115 743
 email: reijo.kinnunen@ort.fi

Kirkkokerho Oulussa
 Kirkkokerho kokoontuu joka sunnuntai Oulun seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) klo 10.-10.45. Ohjelmassa on ohjattua askartelua, leikkiä, laulua ym. toimintaa. Kerhon jälkeen mennään katedraaliin ja osallistutaan pyhään ehtoolliseen yhdessä vanhempien kanssa. Kerho on tarkoitettu lapsille.
 Tiedustelut: Anne Patronen, p. 040 540 8943, email: anepatronen0@gmail.com

Perhekerho Oulussa
 Perhekerho kokoontuu torstaisin Oulun seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) kerhuhuone 2:ssa torstaisin klo 10-12. Kerho on tarkoitettu lapsille, heidän vanhemmilleen, isovanhemmilleen kummeilleen ja ystävilleen. Ohjelmassa aina yhteinen rukous, tarjoilua, leikkiä ja aikuisille mielenkiintoisia keskusteluja. Tervetuloa solmiamaan ystävyysyhteistyö perhekerhoon.
 Tiedustelut: Anne Patronen, p. 040 540 8943, email: anepatronen0@gmail.com

Oulun nuortenkerhon kokoontumiset keväällä 2014

Kerho kokoontuu joka toisena torstai-iltana Oulun seurakuntakeskuksessa, Torikatu 74, jumalanpalveluksen jälkeen n. klo 18.30 seuraavina päivinä: 30.1., 13.2., 27.2., 13.3., 27.3., 10.4., 24.4., 8.5., 22.5.

Nuortenkerho on tarkoitettu lähinnä yläasteikäisille ja sitä hieman vanhemmille nuorille. Kerho alkaa jumalanpalveluksella klo 18, jonka jälkeen siirrytään kerhuhuoneeseen. Kerhossa pelaillaan ja vietetään rentoa yhdessäoloa pienen purtavain kera.
 Kerhonetijä toimii Reijo Kinnunen puh. 044 5115 743
 email: reijo.kinnunen@ort.fi

Kevään tapahtumia lapsille ja nuorille

Virpovitsatalkoot Lasaruksen lauantaina 12.4. liturgian jälkeen klo 13-15. Talkoissa valmistetaan virpovitsoja ja Palmusunnuntaita varten. Virpovitsat siunataan talkoiden jälkeen. Virpovitsat voi tuoda myös siunattavaksi illan vigiliaan klo 18.

Lasten pääsiäinen kirkkaan viikon maanantaina 21.4. Klo 10 liturgia ja ristisaatto. Koululaisten liturgia kirkkaan

Oulun seurakunnan toimintakalenteri

viikon keskiviikkona 23.4. Klo 10 liturgia ja ristisaatto.

Oulun Ortodoksiapiiri

Ortodoksiapiirissä tutustutaan kirkon perinteeseen ja opetukseen alustusten ja keskustelujen kautta. Piirin tavoitteena on ortodoksisen hengellisyys ja teologian tietämyksen syventäminen. Edellä mainittuja teemoja käsitellään seurakuntalaisen elämäntodellisuus huomioon ottaen. Ortodoksiapiirin tehtävänä on hahmottaa vastausta kysymyksen miten voi aidommin ja täydemmin olla ortodoksi ja samalla moderni, länsimainen ihminen.

Vuoden ensimmäinen kokoontuminen Oulun seurakuntakeskuksessa to 6.2.2014 ehtoopalveluksen jälkeen klo 18.30. Illan aiheena ortodoksinen näkemys avioliitosta.

Piirin vetäjä: isä Marko Patronen, p. 044 5115 742, marko.patronen@ort.fi

Oulunseudun raamattupiiri

Raamattupiirissä tutustutaan Johanneksen evankeliumiin kirkon tradition valossa. Piiri on tarkoitettu kaiken ikäisille Pyhästä Raamatusta kiinnostuneille. Oulun ortodoksinen seurakuntakeskus, Torikatu 74, kerhohuone 2, klo 18.00–20.00 joka toinen tiistai: 21.1., 4.2., 18.2., 4.3., 18.3., 1.4., 22.4., 6.5., 20.5. Lisätietoja seurakunnan verkkosivuilta. Yhteyshenkilö Jukka Mäntymäki.

Meri-Lapin kuoro ja lastenkerho

Meri-Lapin kirkkokuoron harjoitukset Kemin kirkossa, Lehtokatu 31, joka keskiviikko klo.17.30

Meri-Lapin lastenkerho kokoontuu Kemin kirkossa, Lehtokatu 31, joka keskiviikko klo.16.00-17.30

Virpovitsantekotalkoot Kemin kirkossa Lasaruksen lauantaina 12.4.2014 alkaen klo.13.00.

Lisätietoja: kanttori Helena Matsi, puh.0407266479, www.oosrk.fi

Tiistaiseurat

Tiistaiseurojen ilmoituksia voi seurata myös seurakuntamme nettisivuilta: www.oosrk.fi .

Oulun tiistaiseura

Seurakuntakeskus, klo 17.00, Torikatu 74, Oulu. Kokoontumiset: 14.1, 28.1, 11.2, 25.2, 11.3, 25.3, 8.4, 29.4, 13.5. Tervetuloa mukaan. Tiedustelut Elisabet Lampinen puh.040-7327239.

Meri-Lapin tiistaiseura

Lisätietoja tiistaiseuramme toiminnasta.

Kerttu Junnonen p. 050 355 6580, kerttu.junnonen@gmail.com

Martinniemen tiistaiseura

Tiedustelut: Raili Kolehmäinen, puh. 040 735 5535

Vihannin tiistaiseura

Vihannin tiistaiseura järjestää kirkkokahvit jokaisen liturgian yhteydessä (kts. jumalanpalveluskalenteri). Tervetuloa mukaan toimintaamme.

Ulla Haukka, sihteeri p. 040 746 1524

Muut tiistaiseurat: www.oosrk.fi .

(Ven. kiel. ortodoksiset illat Oulussa)

Русскоязычные православные вечера состоятся в приходском зале г. Оулу (Torikatu 74) по средам 29.1, 26.2, 19.3, 30.4, и 21.5. Вечерня в соборе в 18 ч. Беседы в приходском зале после служб. Добро пожаловать!

Kesän 2014 kristinoppi-leiri

Oulun ortodoksinen seurakunta järjestää 15 vuotta täyttävälle nuorille kristinoppileirin 30.6 – 5.7.2014 (ma-la) Hietasaaren leirikeskuksessa (Hietasaarentie 19,

90510 Oulu).

Kristinoppileirin päätösliturgia on sunnuntaina 6.7.2014 klo 10 Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa (Torikatu 74).

Leirin osallistumismaksu on 100 euroa/hlö. Maksu sisältää täysihoidon (ruokailut ja majoitus).

Ilmoittautuminen leirille sähköpostilla osoitteeseen oulu@ort.fi (nimi, syntymäaika, puh. nro., sähköpostiosoite)

Tarkempi infotilaisuus leiristä järjestetään nuorille ja heidän huoltajilleen keuhälä 2014. Tilaisuudesta lähetetään erillinen kutsu talven aikana.

Seuraa myös ilmoittelua seurakunnan nettisivuilta.

Ekumeeninen ilta torstaina 23.1.2014 klo 18 Oulaisten kirkossa. Mukana kirkkoherra Marko Patronen, kirkkoherra Matti Hirvilampi Oulaisten ev.lut. srk:sta sekä Laaksojen Kamarikuoro Vox Ardens.

Kajaanin seurakunta

Kirkkoherran tervehdys

Pyhä Antonios Suuri 17.1.2014

Ortodoksinen kirkko muistelee **pyhää Antonios Suurta** vuosittain tammikuun 17. päivänä. Antonios (n. 253-358) eli erakkona Egyptissä 300-luvulla. Häntä pidetään luostarijärjestelmän ja ensimmäisen varsinaisen kristillisen luostarin perustajana.

Antonios oli syntynyt varakkaasta egyptiläisestä perheestä mutta halusi kirjaimellisesti noudattaa Kristuksen sanoja ”*Jos tahdot olla täydellinen, niin mene ja myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna rahat köyhille. Silloin si-*

Paavali Ensimmäinen Erakko (vas.) ja Antonios Suuri, kaksi suurta autiomaassa kilvoittelevaa isää kohtaavat toisensa.

nulla on aarre taivaissa. Tule sitten ja seuraa minua.” (Matt.19:21) ja luopua omaisuudestaan, antaa ne köyhille ja seurata Vapahtajaa.

Antonios vetäytyi autiomaahan yksinäisyyteen mietiskelemään, rukoilemaan ja palvelemaan Jumalaa. Hän majoili tyhjissä haudoissa ja hänen luonaan vieraili paljon ihmisiä tapaamassa ja saamassa elämänohjeita.

Vuosien saatossa Antonioksen maine erakkona lisääntyi ja hänen luokseen saapui toisia erakkoja pyrkien elämään Antonioksen antaman esimerkin mukaisesti. Erakot perivät alkukirkon marttyyrien kunnioituksen ja heidän kilvoituselämänsä pidettiin kristillisyyden korkeimpana muotona. Näin syntyi luostarilaitos.

Luostarit olivat alkuun vain majoja, mutta vuosikymmenien ja -satojen kuluessa ne ovat kasvaneet ja muuttuneet suuriksi laitoksiksi, jopa valtaviksi instituutioiksi. Pyhän Antonioksen, luostarielämän «patriarkan», luostarisäännöt ovat olleet hyvin monen nykyisenkin luostarin sääntöjen perustana.

Maailman luomisen historia alkoi puutarhasa (1. Moos. 2:9). sitä vastoin evankeliumin

ilmoitus alkoi autiomaassa, johon Kristus itse tuli tuomaan uuden elämän. Ensimmäiset munkit ilmaisivat vakuuttavasti, että Jumalan valtakunta on tulevaisuuden valtakunta, joka on Jumalan läsnäoloa historiassa.

Idän kirkot tunnustivat hyvin varhain munkit aidoiksi saarnaajikseen. Ne omaksuivat heidän jumalanpalvelusjärjestelmänsä, heidän rukouselämänsä ja heidän edustamansa pyhyiden mallin. Piispat valittiin 500-luvulta lähtien yksinomaan munkkien keskuudesta.

Ortodoksisessa kirkossa ei ole eri ihanteita papeille, munkeille eikä nunnille tai maailmassa eläville kristityille. Hengen lahjojen avulla jokaisesta meistä voi tulla valonkantaja, joka näyttää tietä pääsiäiseen aikamme kylmässä ja kovassa maailmassa.

Autiomaan isien perintö korostaa voimakkaasti toisaalta ristiinraulittua Jumalaa, joka kärsii ja kuolee niin kuin kaikki ihmiset ja on meidän laillamme epätoivoinen, toisaalta ristiinraulittua mutta ylösnoussutta, elävää ja hallitsevaa Kristusta.

Isä Andreas Larikka

Kajaanin seurakunta

Vapaaehtoistyö kasvattaa sosiaalista pääomaa

Vapaaehtoistyö on hyvin laaja-alainen toiminnan muoto. Yleisesti puhutaankin kolmannelta sektorista eli vapaaehtoissektorista, joka on yksityisen sektorin, julkisen sektorin ja perheiden väliin jäävä yhteiskunnallinen sektori, jolla on sosiaaliset tavoitteet. Vapaaehtoistyö meillä seurakunnissa on yksittäisten ihmisten tai Kirkon hyväksi tehtyä toimintaa, josta ei saa rahallista korvausta ja sitä tehdään omasta vapaasta tahdosta. Vapaaehtoistyötä voi tehdä kuka tahansa iästä ja asuinpaikasta riippumatta kykyjensä, aikataulunsa ja voimavarojensa mukaan. Seurakunnissa on tarjolla paljon tehtäviä, joihin ei tarvita erityiskoulutusta tai -pätevyyttä.

Kajaanin seurakunnassa vapaaehtoistoiminta on viime vuosina lisääntynyt ja monipuolistunut, ja ihmiset panevat entistä useammin itsensä likoon hyvän asian puolesta. Yhdessä tavoitetta kohti pyrkiminen motivoi, auttaminen palkitsee, yhdessä tekeminen on kaiken lisäksi hauskaa ja helpompaa. Vapaaehtoistoiminnan parissa voi irrottautua arkirutiineista ja kokeilla uusia asioita. Varsinkin jos on jo työelämän ulkopuolella, vapaaehtoinen tekeminen antaa sisältöä elämään ja tarjoaa virikkeitä. Sosiaaliset taidot ja monenlainen osaaminen kasvavat ja aktivoituvat. Tekijä saa sosiaalista pääomaa myös itselleen.

Vapaaehtoisvoimin on järjestetty useita erilaisia tapahtumia. Hyvänä esimerkkinä tästä on joulukuun puolivälissä järjestettävä kirkkokuoron ja lasten yhteinen sävelhartaus, joka vetää vuosittain kirkon täyteen väkeä. Kuulijat taas ovat vapaaehtoisen pääsylippumaksun muodossa tukeneet kuoroa ja nuorisotyötä rahallisesti. Kajaanin ortodoksisessa kirkkokuorossa onkin laulajina aktiivinen ja kasvava joukko vapaaehtoisia, sitoutuneita ihmisiä. Nuoriso- ja lapsityö on aktiivista ja kerhojen piirissä on kymmeniä lapsia ja nuoria. Nämä eräinä esimerkkeinä viime vuosina virinneestä toiminnasta, joka näkyy ja kuuluu myös julkisuudessa. Edellä mainitut esimerkit kertovat terveestä ja elävästä seurakunnasta.

Osa vapaaehtoistyöstä tapahtuu julkisuudelta näkymättömissä kaikessa hiljaisuudessa. Sairaalahierailut, keskustelut yksinäisten kanssa ja erilaiset yksityiset auttamiset jäävät harvojen tietoon. Näissä tehtävissä työskentelevät ”laupiaat samarialaiset” eivät teekään työtään julkisen kiitoksen toivossa, vaan heitä motivoi lähimmäisenrakkaus ja halu auttaa.

Yksinäisten ja osin liikuntarajoitteisten vanhusten määrä lisääntyy jatkuvasti, kun yhteiskunta supistaa samanaikaisesti palvelujaan. Juttuseurana ja

tukihenkilönä yksinäiselle vanhukselle tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän vapaaehtoisia. Myös maahanmuuttajille tai jopa nuorille tarvitaan vapaaehtoisia auttajia. Nämä tehtävät vaativat paljon tietoa, taitoa, rohkeutta, sitoutumista, mutta edellyttävät myös erityisosaamista ja koulutusta tehtävään, eivätkä sovellu kaikille.

Jos vapaaehtoistoimintaan tarvitaan erityistä osaamista ja tietämystä, on mahdollista toteuttaa erilaisia vapaaehtoistyön kursseja. Ammattitaitoiset erityiset auttajien ohjaajat perehdyttävät auttajia. PSHV on laatimassa vapaaehtoistyön käsikirjaa ja järjestää tulevaisuudessa kursseja, joissa perehdytään mm. vapaaehtoistoiminnan ohjaamiseen.

Vaikka vapaaehtoistoiminta

olisikin nyt kohtuullisen hyvällä mallilla, lisää tarvitaan ja on olemassa tilausta myös uudelleenlaiselle vapaaehtoistyölle. Eräänä ratkaisuna lähentää kysyntää ja tarjontaa on ideoitu eräänlaisia vapaaehtoispankkia tai -poolia, jonne ilmoitaututaan tiettyyn jo tiedossa olevaan tehtävään tai tehtäviin. Hiippakunnassamme ainakin Vaasan seurakunta on jo aloittanut tällaisen toiminnan.

Palveleva puhelin toimii Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa ja siihen voi soittaa myös muualta maasta ja muista seurakunnista. Toivottavaa olisi kuitenkin jos paikalliset olosuhteet ja paikallisia asioita tunteva henkilö voisi vastata puhelimeen myös omassa seurakunnassa. Tätä työtä kyllä tekee jatkuvasti seurakunnan palkattu henkilöstö, mutta aina he-

kään eivät jaksa tai pysty puhelimeen vastamaan. Jonkinlainen vapaaehtoisten muodostama päivystys voisi olla tässäkin mahdollista.

Jokainen vapaaehtoistyönä tehty työtehtävä vapauttaa seurakunnan supistuvia resursseja sellaisiin tehtäviin tai sellaisen palvelujen tuottamiseen, joihin vaaditaan lakisääteisesti tai muuten erikoiskoulutusta ja pätevyyttä. Meidän pitää selvästi osoittaa myös ulospäin, että yhteisöllinen ortodoksisuus ei ole pelkkä myytti vaan oikeasti pyrimme voimiamme mukaan uhraamaan aikaamme lähimmäistemme hyväksi, sillä ajankäytöstä tässä paljolti on kysymys. Uhrautuminen alkaa Jumalan rakkaudesta ihmisiä kohtaan ja kiteytyy lähimmäisenrakkauteen.

diakoni Reijo Marjomaa

Paltamon ortodoksinen tsasouna suljetaan

Kajaanin ortodoksisen seurakunnan valtuusto päätti kokouksessaan 12.11.2013, että Paltamon Jumalansynnyttäjän kuolouneen nukkumiselle pyhitetty tsasouna suljetaan. Seurakunta todennäköisesti myy tsasounan tontin rakennuksineen.

Paltamon rukoushuone on ra-

kennettu 1962 ja on niin sanottu jälleenrakennuskauden tsasouna. Tiilikattoinen rakennus on kokonaan puurakenteinen. Kiinteistössä ei ole vesi- eikä viemäriiliittymää. Huonokuntoisen rakennuksen remontoiminen tulisi kalliiksi ja seurakunnanvaltuusto päätti luopua siitä. Perusteluna päätöksessä maini-

REIJO MARJOMAA

taan myös tsasounan vähäinen käyttö. Päätös vaatii vielä kirkollishallituksen vahvistuksen.

Paltamon tsasouna dokumentoidaan ja kauniit ikonit ja muu kirkollinen esineistö sijoitetaan seurakunnan muihin tiloihin. Tsasounassa on mm. Terttu Kannisen ja Tuula Murtolan töitä.

Paltamossa asuvia seurakuntalaisia ei jätetä ilman seurakunnan palveluja, vaan halukkaille järjestetään kirkkokyyti Kajaaniin vähintään neljä kertaa vuodessa.

Seurakunta selvittää samalla, onko Paltamossa ulko- tai sisätalaa, johon voidaan sijoittaa ortodoksinen esine, kuten esimerkiksi ikoni tai matkamiehen risti.

Kajaanin Pappilasta asunto-osakeyhtiö

Kajaanin seurakunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 12.11.2013 että seurakunnan omistama Pappilantalo muutetaan asunto-osakeyhtiöksi. Muutos mahdollistaa asunto-osakkeiden myynnin Väinämöisenkatu 29:n kerrostalosta. Toimenpiteillä tavoitellaan seurakunnan omistusosuuden ja tulevan korjausrahoitusosuuden pienentämistä. Päätös edellyttää vielä kirkollishallituksen vahvistuksen. Mahdollinen osakkeiden myynti alkaa kesällä 2014. Kerrostalo on valmistunut 1958/1962 ja siinä on yhteensä 10 huoneistoa.

TUULA KÄRNÄ

Kajaanin ortodoksisen seurakunnan suojissa toimivan päiväkotikasselin lapset laulavat "monia vuosia" kirkkoherra Andreas Larikalle. Pyhän Johannes Krysostomoksen muistopäivänä 13.11.2013, tuli kuluneeksi 21 vuotta hänen papiksi vihkimisestään.

Pyhiinvaellusmatkalla Kykkon luostarissa

Suora lento Kajaanista Kyprokselle lokakuun lopulla 2013 teki mahdolliseksi toteuttaa kauan haaveena ollut pyhiinvaellusmatka Kykkon luostariin, jossa kilvoittelee kajaanilaissyntyinen munkkidiakoni Vasilios (Ville Haukia).

REIJO MARJOMAA

Munkkidiakoni Vasiliosen kilvoitustehtävänä on toimia Kykkon luostarin kirjastohoitajana.

Hotellimme oli Pafoksen kaupungissa, josta linnuntietä Kykkoon on noin 50 km, ja kuvitelimme kartan perusteella olevan helppoa ”piipahtaa” luostarissa. Totuus paljastui vasta perillä. Bussit eivät kulje Pafoksen ja Kykkon välillä, taksi matka maksaa hunajaa ja vasemmanpuoleinen liikenne arveluttaa auton vuokrauksessa.

Vieraanvaraisesti munkkidiakoni Vasilios kävi meidät hakemassa Pafoksesta. Sovimme puhelimesta ajan ja paikan missä tapaamme. Saavuttuamme tapaamispaikkaan, innokkaat valokuvaajat jo piirittivät turistikaupungissa harvinaista näkyä. Pitkäpartainen mustakaapuinen ja hymyilevä munkki väisteli kameroita samalla kun ohjasi meidät autoon ja matka luostariin alkoi. Matka kesti noin puolitoista tuntia mutkaista vuoristotietä. Vasilios iloitsi suomalaisista vieraista ja äidinkielen puhumisesta. Siitä informaatiotulvasta, joka meihin kohdistui seuraavien noin 8 tunnin aikana, kirjoittaisi monta kirjaa. Saimme mm. kuulla, että matka Kykkoon on helpointa tehdä pääkaupungin Nikosin

an tai niin kuin he itse sanoivat Lefkosian kautta, sillä sieltä tie on suurempi ja parempi.

Päällimmäinen huoli myös Kykkon luostarissa on talous. Luostarilla on kyllä paljon omaisuutta; kiinteistöjä ja tontteja, mutta niitä vuokraavat yrittäjät ja yksityiset henkilöt ovat taloudellisissa vaikeuksissa. Osa on tehnyt konkurssin, osa keikkuu konkurssikuilun partaalla. Vuokrien maksumin ei ole rahaa ja kun luostarin suurin tulonlähde on juuri vuokratulot, on luostariinkin vaikeuksissa. Munkkidiakoni Vasilios kertoi, ettei luostari ole pystynyt maksamaan työntekijöilleen sovittuja palkkoja moneen kuukauteen. Luostarissa havaitsemmekin paljon siviilityöntekijöitä mm. ruokalatyöntekijöinä, vartijoina, oppaina, myyjinä, kiinteistönhoitajina jne. Luostarin työntekijät asuvat perinteisesti lähikylissä, jotka kuuluvat luostarin hallintoon. Luostariin tehdään kyllä paljon opastettuja retkiä rannikolta, mutta kävijät tyytyvät usein muutamaan valokuvaan ja pienen muistoesineen ostamiseen.

RAAKEL MARJOMAA

Kykkon luostari, sijaitsee Marathasan alueella. Se sijaitsee vuoren huipulla 1318 metrin korkeudessa Troodosin koillispuolella. Luostari perustettiin 1000-luvun lopun ja 1100-luvun alun välisenä aikana. Luostari on huomiota herättävän kaunis ja siisti. Kookkaat, yli kolme metriset Georgios Kopolaksen mosaiikkityöt peittävät sisäpihan ja luhtikäytävien seinä ja aiheuttivat pyhiinvaeltajissa ihastuksen huokauksia.

Kykkon museo on uusi, tilava ja sen kokoelma on laaja ja korkeatasoinen. Vasilios opasti mu-

seon satojen ikonien ja esineiden taustoihin asiantuntevasti ja sulavasti kuin kala vedessä..

Matkaajat pääsivät kunnioittamaan myös pyhien reliikkejä kirkon sivuhuoneessa. Lukemattomien pyhäinjäännösten joukossa tunnistimme apostoli Barnabaksen ja Johannes Krysostomoksen ja monet muut pyhät ihmiset.

Munkkidiakoni Vasiliosista kiittäen,

diakoni Reijo Marjomaa

Kajaanin seurakunnan toimintakalenteri

KAJAANIN SEURAKUNTA

Väinämöisenkatu 29, 87100 Kajaani, sähköposti kajaani@ort.fi
Kirkkoherranvirasto on avoinna ti ja to klo 9-12 ja 13-15 puh. (08) 633 030

Kirkkoherra Andreas Larikka p. (08) 633 0310 tai 045 116 7766

Toinen pappi Kauko Ivanoff p. 0400 275 111
Kanttorin tehtävien hoitaja Hannakaisa Mönttinen p. 045 873 6889

Kanslianhoitaja Reijo Marjomaa p.(08) 633 030 tai 040 848 5380

KAJAANI
Kristuksen kirkastumisen kirkko

Kirkkokatu 17 KAJAANI
Isännöitsijä Markku Mustonen p.0503847222

La 21.12. klo 17 vigilia
Ti 24.12. klo 16 suuri ehtoopalvelus
Ke 25.12. klo 9 aamupalvelus
Ke 25.12. klo 10 liturgia
Su 29.12. klo 10 liturgia
Ti 31.12. klo 22 liturgia
Ma 6.1. klo 10 liturgia ja suuri vedenpyhitys
La 11.1. klo 17 vigilia
Su 12.1. klo 10 liturgia
La 18.1. klo 17 ehtoopalvelus
La 25.1. klo 17 vigilia
Su 26.1. klo 10 liturgia
La 8.2. klo 17 vigilia
Su 9.2. klo 10 liturgia
La 15.2. klo 17 vigilia
Su 16.2. klo 10 liturgia
La 22.2. klo 17 vigilia
Su 23.2. klo 10 liturgia
Su 2.3. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Ti 4.3. klo 17 katumuskanoni
Ke 5.3. klo 17 katumuskanoni
To 6.3. klo 17 katumuskanoni
La 8.3. klo 17 vigilia

Su 9.3. klo 10 liturgia
Ke 12.3. klo 17 EPL-liturgia
La 15.3. klo 17 vigilia
Su 16.3. klo 10 liturgia
Ke 19.3. klo 17 EPL-liturgia
La 22.3. klo 17 vigilia
Su 23.3. klo 10 liturgia
Ti 25.3. klo 17 ehtoopalvelus+liturgia
La 29.3. klo 17 vigilia
Su 30.3. klo 10 liturgia
La 5.4. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos
Su 6.4. klo 10 liturgia
Ke 9.4. klo 17 EPL-liturgia
La 12.4. klo 10 liturgia
La 12.4. klo 17 vigilia
Su 13.4. klo 10 liturgia
Ke 16.4. klo 10 aamupalvelus
Ke 16.4. klo 17 EPL-liturgia
To 17.4. klo 17 ehtoopalvelus + liturgia
Pe 18.4. klo 10 aamupalvelus
Pe 18.4. klo 14 suuri ehtoopalvelus
Pe 18.4. klo 17 aamupalvelus
La 19.4. klo 10 liturgia
La 19.4. klo 23.30 puoliyönpalvelus, ristisaatto, aamupalvelus ja liturgia
Ma 21.4. klo 10 liturgia
Ke 23.4. klo 10 liturgia

Lasari Muromalaisen tsasouna

Kirkkoahontie 461 KAJAANI
Isännöitsijä Reijo Marjomaa p. 040 848 5380
La 22.2. klo 15 yleinen muistopalvelus
La 8.3. klo 10 liturgia

SOTKAMO

Jumalansynnyttäjän suoje-luksen kirkko
Rauhantie 13 SOTKAMO
Isännöitsijä Andra Aldea-Löppönen puh. 044 202 7401

Pe 20.12. klo 15 katumuksen sakramentti
Su 22.12. klo 10 liturgia
Ma 6.1. klo 17 ehtoopalvelus
Su 19.1. klo 10 liturgia
La 1.2. klo 18 vigilia
Su 2.2. klo 10 liturgia
Su 2.3. klo 10 liturgia
Ma 3.3. klo 17 katumuskanoni
Ke 2.4. klo 17 EPL-liturgia

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko
Koulukatu 47 KUHMO
Isännöitsijä Ritva Ivanoff p. 0400 275 111

Ti 24.12. klo 23 aamupalvelus ja liturgia
Su 29.12. klo 10 liturgia
La 25.1. klo 17 ehtoopalvelus
La 1.2. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 2.2. klo 10 liturgia
La 9.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 9.2. klo 10 liturgia
La 15.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 2.3. klo 17 suuri ehtoopalvelus
To 6.3. klo 17 katumuskanoni
La 8.3. klo 17 ehtoopalvelus
Su 9.3. klo 10 liturgia
La 15.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ma 24.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 25.3. klo 10 liturgia
La 29.3. klo 17 ehtoopalvelus
Su 30.3. klo 10 liturgia
Pe 4.4. klo 17 EPL-liturgia
Su 6.4. klo 10 liturgia
La 12.4. klo 10 liturgia
To 17.4. klo 17 liturgia

Kajaanin seurakunnan toimintakalenteri

SUOMUSSALMI

Pyhän ristin rukoushuone Keskuskatu 1 SUOMUSSALMI

Isännöitsijä Matti Vainio
puh. 050 462 2129

Su 22.12. klo 10 liturgia
Su 26.1. klo 10 liturgia
Su 23.2. klo 10 liturgia
Ke 5.3. klo 17 katumuska-
noni
Su 23.3. klo 10 liturgia

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone

Kuivajärventie 196 KUIVAJÄRVI

Isännöitsijä Jyrki Huovinen
puh. 0400 284 711

Ti 24.12. klo 13 ehtoopal-
velus
Su 16.3. klo 10 liturgia
Su 13.4. klo 10 liturgia
Pe 18.4. klo 14 suuri ehtoopal-
velus

Kajaanin lastenkerho

Kerho on suunnattu 3-7 vuotiaille lapsille ja se kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa sunnuntaiaamuisin klo 9.45 Pappilantalon kerhuhuoneessa. Kerhossa leikitään, pelataan ja puuhastellaan seuraten kirkkovuoden tapahtumia. Lopuksi siirrytään kirkkoon, jossa lapset voivat osallistua Herran pyhään ehtoolliseen. Kerhon kokoontumisista tiedotetaan paikallislehdissä ja ilmoitustauluilla. Lisätietoja antaa Tarja Hukkanen puh. 0500 773 094

Kajaanin kouluikäisten kerho

Nuortenkerhossa 8-14 -vuotiaat koululaiset saavat mahdollisuuden tavata toisiaan joka toinen keskiviikko klo 17.30 alkaen Pappilantalon kerhuhuoneessa. Kerhossa pelaillaan, askarrellaan ja mm. tutustutaan Kirkon pyhiin nimipäivien kautta.

Kerhon kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä ja ilmoitustauluilla. Ensimmäinen kokoontuminen on 4.9. Lisätietoja antaa Elisabet Heino tekstiviestillä puh. 0400 978 742

Sotkamon lasten- ja nuortenkerho

Kerho on suunnattu lapsille ja nuorille 18 ikävuoteen saakka. Kerho pidetään vuoroviikoin Sotkamon ev.lut. seurakuntakodissa ja Vuokatin nuorisotalossa sunnuntaina klo 17.30. Kerhossa on luvassa hengellisiä aiheita, liikuntaa, pelejä ja luovaa toimintaa. Lisätietoja antaa Andra Aldea-Löppönen puh. 044 202 7401

Suomussalmen lastenkerho

Kerho on suunnattu kaikille lapsille. Lisätietoja antaa Ulla Kyllönen puh. 040 573 4824

Kristinoppikoulut Kajaanin seurakunnassa 2014

Kajaanin seurakunta järjestää tulevan vuoden aikana eri mahdollisuuksia seurakunnan nuorille osallistua kristinoppikouluun. Tällaisen tapahtuman tavoitteena on koota seurakunnan noin 15 vuotiaita nuoria yhteen. Piispainkokouksen ohjeen mukaan kristinoppikoulun tavoitteena on auttaa nuoria jäseniä mm. kasvamaan syvemmälle kirkon mysteereihin. Opetuksessa tulee tehdä tilaa nuorten omakohtaisen ortodoksisen identiteetin kasvamiselle kokemisen, tekemisen ja tiedon kautta. Eri-tyistä painoa tulee laittaa jumalanpalveluselämän sisältöihin.

Iltakoulu järjestetään Kajaanissa ja Kuhmossa 20.–25.5.2014. Päätösliturgia on sunnuntaina 25.5.2014. Ilmoittautumiset iltakouluun on tehtävä 30.4.2014 mennessä kirkkoherran virastoon puh. 040 848 5380 tai kajaani@ort.fi

Erähenkinen kriparileiri järjestetään Kuhmon Vuosangassa Kainuun Prikaatin leirialueella 8.-13.7. Päätösliturgia toimitetaan Kajaanin kirkossa 13.7. Leiri järjestetään vain jos osallistujia on riittävästi. Ilmoittautumiset leirille on tehtävä 31.12.2013 mennessä kirkkoherran virastoon.

Seurakuntalainen voi myös ilmoittautua ONL:n järjestämälle leirille Valamon luostariin. Kajaanin seurakunta kustantaa osan leirimaksusta. Lisätietoja löytyy ONL:n verkkosivuilta onl.fi

Kiuruveden seurakunta

Kirkkoherran tervehdys

Suurta paastoa edeltävä 2. valmistusviikko

Joulua ja pääsiäistä edeltää 40 päivän paasto. Jeesus paastosi 40 päivää ja yötä ja taisteli kiusaajaa vastaan ja voitti sen. Jokaisen kristityn, Kristuksen seuraajan, pitää Herransa esimerkin mukaisesti

paastota, taistella pahaa vastaan.

Paasto on matka kohti Taivaan Isän kotia, ikuista elämää Paratiisissa. Me unohdamme aina tämän maanpäällisen elämän tarkoituksen, pelastuksen ja pääsyn ikuiseseen elämään. Paasto on aika, jolloin taas löydämme tien Luojamme luokse

paratiisiin.

Tuhlaajapojan sunnuntain evankeliumi kertoo suuren perinnön saaneesta pojasta, joka tuhlaa koko omaisuutensa vieraalla maalla huonosti ja pahuudessa eläen. Hän joutuu elämään sikopaimenena nälässä. Hänelle ei annettu edes sikojen ruokaa. Poika huomaa tilansa ja tekee parannuksen. Hän katuu ja kääntyy huonosta elämästä ja lähtee kulkemaan kohti isänsä kotia.

Evankeliumi puhuu rakkaudesta. Poika pyytää anteeksi. Isä ottaa katuvan poikansa avosylin vastaan, antaa hänelle anteeksi ja ottaa hänet taas omaksi pojakseen. Tuhlaajapojan veli on kateellinen ja katkeroitaa sydämensä isän osoittamasta laupeudesta ja rakkaudesta. Evankeliumi varoittaa meitä tuomitsemasta toista ihmistä. Me näemme ihmisten pahat teot ja synnit, mutta emme näe ihmisen sydämessä tapahtuvaa katumusta ja anteeksipyyntöä Jumalalta. Me ihmiset saamme Kristukselta kaikki syntimme anteeksi, joita kadumme ja pyydämme niitä anteeksi.

Seurakunnan yhteydessä me saamme kokea lämpimän ja sydämel-

lisen kohtaamisen Taivaallisen Isämme kanssa. Hän ottaa meidät vastaan juuri sellaisena kuin olemme, syntisinä ja huonoina ihmisinä. Kristus odottaa meiltä parannuksen tekoa ja kääntymystä tämän maailman pimeydestä kohti Hänen valoon. Sen valon me löydämme pyhistä sakramenteista. Paastoaikaan me voimme osallistua katumuksen sakramenttiin seurakunnan isän, papin lempeästi meitä hoitaessa. Osallistamalla usein liturgiaan ja pyhään ehtoolliseen, me saamme voimakasta matkaevästä tälle ikuisen elämään vievällä tiellämme, paluumatkalle Isämme kotiin.

Evankeliumi korostaa iloa, rauhaa, hyvyyttä, uskollisuutta, rakkautta ja muita hengen hedelmiä, jotka johdattavat meitä nöyryyteen. Ilman nöyryyttä ei ole Jumalan anteeksiantavuutta ja siunausta. Ilman nöyryyttä emme voi saada pelastusta. Paasto on hengellisen muutoksen ja kasvun aikaa. Se on nöyryydessä kasvamisen aikaa, parannuksen teon ja uuden elämän aikaa, elämää Kristuksessa.

Kirkkoherra Antero Petsalo

Tuhlaajapojan sunnuntai 16.2.2014

Ikoni kuvaa Jeesuksen vertausta tuhlaajapojasta. Vasemmalla toivoton tuhlaajapojika ja oikealla Kristus itse ottamassa katuvan syntisen rakkaudella vastaan. Keskellä on kuvattu enkeleiden ympäröimä Jumalan valtaistuini. Se on tyhjä sillä Kristus on lähtenyt vastaan tuhlaajapojakaa. Kuvälähde: iconreader.wordpress.com

Kiuruveden seurakunta

Pyhiinvaellus Itä-Suomeen

Kalajokilaakson Tiistaiseura on jo usean vuoden ajan tehnyt kesäisen pyhiinvaellusmatkan kiinnostaviin kohteisiin. Kuvaavaa näille matkoille on ollut se, että niiden aikana on voitu syvällisemmin perehtyä toisen kansankirkkomme uskonkäsityksiin ja perinteeseen. Samalla on nähty miten tärkeää tämä puolin ja toisin on. Matkoilla on hengellisenä johtajana ollut kirkkoherra Antero Petsalo Kiuruveden ortodoksisesta seurakunnasta.

Tähän mennessä on tehty kuusi matkaa, jotka ovat suuntautuneet useimmiten Venäjälle. Pyhiinvaellusmatkoja on tehty mm. Valamoon Laatokalla, Solovetskin, Aleksanteri Syväriäläisen, Konevitsan ja Petserin

luostareihin Venäjällä sekä Pyhitsan luostariin Virossa. Isä Antero on tarjonnut matkalaisille aimo annoksen hengellistä evästä. Pyhiinvaellusmatkat ovat yleensä alkaneet Kiuruveden ortodoksisessa kirkossa pidetyllä hartaushetkellä ja kotimatalla on pidetty hartaushetki bussissa. Viimeisimmän matkan aikana perehdyttiin isä Anteron opastuksella seitsemän kuolemansynnin hengellisiin taustoihin ja teologisiin selityksiin.

Historiaa ja nykypäivää

Tänä vuonna pyhiinvaellusmatka tapahtui kokonaan Suomen puolella. Matkalaisia oli neljäkymmentä ja kokeneena kuljettajana oli **Juhani Kuha** Nivalasta. Matkanjohtajana oli **Olavi Merioja** Haapajärveltä. Osa matkalaisista antoi linja-autossa oman panoksena

Uudessa Valamossa Heinävedellä tehtiin opastettu luostarikierros, jonka alkamista osa matkalaisista on tässä odottelemassa.

mikrofonin välityksellä sanoin ja vähän lauluinkin. Iäkkäin matkalle osallistuneista oli 92-vuotias **Frans Heikkilä**.

Pääosin Kalajokilaakson Tiistaiseuran alueelta tulleet matkalaiset suuntasivat kesämatkansa Itä-Suomeen. Kiuruveden jälkeen ensimmäinen pysähtyminen oli Keiteleen Hiekassa, jossa asui aikoinaan entisiä Konevitsan luostarin munkkeja. Valamosta sodan jaloista siirtyi luostarin väkeä aluksi Kannonkoskelle. Ajan myötä molemmista kohteista siirryttiin sittemmin Heinävedelle perustettuun Uuteen Valamoon.

Pielavedellä tutustuttiin arkipiispa **Leon** rukoushuoneeseen. Sieltä matka jatkui Kuopion torille ja edelleen Uuteen Valamoon Heinävedelle. Juhannusviikon maanantai-iltana tehtiin opastettu luostarikierros, jonka aikana voitiin perehtyä Valamon luostarin vai-

heisiin. Osa kävi illan mittaan, tai seuraavana aamuna vielä luostarin hautausmaalla, jossa on muun muassa arkipiispa **Paavalin** ja runoilija **Pentti Saarikosken** hauta.

Valamon kirkossa ortodoksit osallistuivat palvelukseen maanantai-iltana ja tiistai-aamuna. Palvelusta oli toimittamassa alueeltamme lähtöisin oleva pappismunkki **Aleksanteri (Martti Raudaskoski)**. Aamuliturgian toimitti kirkkoherra Antero Petsalo. Tiistaina aamupäivällä vierailimme Lintulan luostarissa, jonka toimintaa esitteli nunna **Kristoduli**. Joensuussa tutustuimme Ortodoksisen kulttuurikeskukseen ja sen vieressä olevaan kirkkoon. Nykyisin ortodoksipapeiksi opiskellaan Joensuun yliopistossa.

Ateljeen ja Bomban kautta kotiin

Lieksaan matkatessa poikettiin

kuvanveistäjä **Eeva Ryynäsen** ateljeehen ja Paaterin kirkkoon. Kumpikin olivat kiinnostavia kohteita. Paluumatka jatkui Lieksan kautta Nurmekseen. Siellä käytiin vielä kuuluisassa Bomban talossa, jonka lähistölle on syntynyt kokonainen karjalaistalojen kylä. Paluumatkan loppuosa tapahtui Iisalmen kautta kohti Kiuruvedettä. Kiuruveden ortodoksisen kirkon luona kierros tuli umpeen.

Niin kävi, että viimeksi tulleet jäivät ensimmäisinä pois. Olisikohan tässäkin nähtävissä hengellistä opastusta: viimeiset voivat tulla ensimmäisiksi. Vai oliko se sittenkin niin, että ensimmäiset voivat tulla viimeisiksi. Opastusta tarvitaan ja moneen asiaan sitä tälläkin matkalla saatiin.

Teksti ja kuvat:
Ilmari Luhtasela

Lintulan luostari Heinävedellä on pohjoismaiden ainoa nunnaluostari. Siellä käy kesäisin noin 25 000 vierailijaa. Keskustelemassa isä Antero Petsalo ja Kytökylän rukoushuoneen kirkonisäntä Pekka Hytönen.

Kiuruveden tiistaiseuran 65 vuotistaipaleelta

Sotiemme seurauksena valtaosa karjalaisväestöä joutui jättämään kotiseutunsa ja siirtymään Sisä-Suomeen. Niinpä Kiuruveden kunnan alueelle sijoitettiin noin 2000 karjalaisevakkoa, joista 92 % oli ortodokseja ja pääsääntöisesti lähtöisin Suistamolta.

Menettyjen kotiseutujen kaipuu kannusti hakeutumaan yhteen, saman kohtalon kokeneet. Niinpä syntyi ajatus perustaa Suistamolalle jääneen tiistaiseuran perinteen jatkaja Kiuruvedelle.

Syyskuun 28.päivänä, vuonna 1948 kokoontui 19 naista ja 7 miestä **Nasti Pusun** kotiin. Päätettiin perustaa Kiuruveden

tiistaiseura. Seuran puheenjohtajaksi valittiin pastori **Olavi Petsalo**.

Toiminta alkoi ripeästi ja tiistaiseurailtoja pidettiin kodeissa joka tiistai, tai joka toinen tiistai. Tehtiin käsitöitä, laulettiin Vaeltajan lauluja, kuunneltiin uskontoon liittyviä esitelmää, puheita ja luettiin hengellistä kirjallisuutta. Juotiin kahvia ja muisteltiin menettyä kotiseutua. Rukoiltiin yhdessä. Näinhän me teemme tänäkin päivänä. Seuran jäsenmäärä on ollut parhaimmillaan 70 henkilöä, nyt 12 henkilöä. Vaikka tulevaisuus näyttää epävarmalta, väen vanhetessa, eikä tuon ilmaisiin muuttaneiden tiistaiseuralaisten tuo-

lille tule uusia istujia, niin älkäämme murehtiko sitä, vaan iloitaamme, että seuramme toiminta on jatkunut yhtäjaksoisesti näinkin kauan.

Juhlapäivä

Sunnuntaina 29.9.2013 vietimme juhlapäivää. Liturgia alkoi pienen tytön kastetilaisuudella, jonka toimitti isä **Leo Tuutti**. On ilo huomata miten sukupolvien ketju, myös ortodoksina, jatkuu polvesta toiseen. Isät Leo Tuutti ja **Antero Petsalo** toimittivat juhla-liturgian. Palveluksen jälkeen siirryimme seurakuntasalin puolelle, jossa meitä odotti lämmin lounas. Juhlahetki alkoi Anja Jumpposen toivot-

taessa vieraat ja oman väen tervetulleeksi. Kauniit sanat ja kalevalainen runo ilahduttivat kaikkia.

Sini Strömberg soitti selloa. Puheenjohtaja **Toivo Jumpponen** piti juhlapuheen, joka sisälsi myös paljon historiaa. **Sara Strömberg** lauloi äitinsä säestämänä. Ahkeria tiistaiseuralaisia muistettiin. PSHV:n viirin saivat: **Anja Kärkkäinen, Sirkka Kärkkäinen, Maria Puljula, Aili Väisänen ja Terttu Kumpulainen**. Kultaisen ansiomerkin sai **Anja Jumpponen**. Kaikki tiistaiseuralaiset saivat kukkaset. Yhteislaulun jälkeen isä Antero puhui kauniisti ja kannustavasti. **Marja-Leena Maksimai-**

nen toi onnittelut seurakuntamme muilta tiistaiseuroilta ja samovaarikerholta. Joimme makeat täytekkukahvit. Lopuksi lauloimme ehtooveisun, laulun, jonka laulamme jokaisen tiistaiseurailan päätteeksi.

Näin tiistaiseurassa kasvaneena, tiistaiseuraan kasvaneena, olen nöyrän kiitollinen kaikille jo edesmenneille, kuin myös tänä päivänä toiminnassa mukana oleville tiistaiseuralaisille.

Yhteinen rukous kantaa meitä jokaista arjessamme.

Marjatta Remes
Kiuruvesi

Kiuruveden seurakunta

Lämminhenkinen juhla Kiuruvedellä

Kiuruveden seurakunnassa vietettiin perinteistä Nikolaos-juhlaa 5.12. Saimme vieraaksemme Oulun metropoliitan tehtäviä hoitavan piispa Arsenin, joka yhdessä isä Antero Petsalon toimittivat juhla vigilian Nikolaoksen päivän aattona ja juhla liturgian Nikolaoksenpäivänä.

Perinteisesti juhla on ollut lastenjuhla, jossa tälläkin kertaa vieraili Pyhä Nikolaos, tuoden lapsille pienet lahjat. Nikolaos-juhlaan osallistui 85 seurakuntalaista. Juhlakahvituksen järjesti diakoniatoimikunta, piispan puheen lisäksi kuultiin Karvoskylän kirkon kuorolaisten esittämänä venäläisiä ja ukrainalaisia joululauluja, lopuksi laulettiin yhteislaulun muutama joululaulu.

Karvoskylän kirkon kuorolaiset Gennadi Ryda, kuoronjohtaja Olena Mikhailova ja Olga Lahti esittivät slaavilaisia joululauluja.

Juhlan kunniavieraat piispa ja lapset samassa pöydässä.

Pyhä Nikolaos toi pikkulahjat lapsille.

Kiuruveden seurakunnan toimintakalenteri

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 KIURUVESI
gsm 044 775 2278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi

Virasto avoinna ke klo 11 - 13. Virasto on suljettuna 20.12.2013. - 1.1.2014 sekä 28.2. - 11.3.2014.

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 KIURUVESI.
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

Isä Antero on lomalla 28. - 31.3.2014

Isä Anteron sielunhoitotunnit kirkossa keskiviikkoisin klo 11 - 13.

Seurakunnan eläkkeellä oleva pappi, rovasti Kauko Makkonen, Ylilestintie 346,

85900 REISJÄRVI.
Gsm 040 967 5505, e-mail: kauko.makkonen@ort.fi

Virkatodistukset tulee tilata Ortodoksinen kirkon keskusrekisteristä, ma - pe klo 9 - 15, puh. 0206 100 203, e-mail: keskusrekisteri@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kiuruvesi

Pyhän Nikolaoksen kirkko Niemistenkatu 6
Isännöitsijä Aune Lipitsäinen
050 919 5973

La 21.12. klo 18 Ehtoopalvelus
Ti 24.12. klo 15 Suuri ehtoopalvelus
Ti 24.12. klo 22:30 Juhlavigilia ja liturgia, jouluyön jumalanpalvelus

KRISTUS SYNTYY – KIITÄKÄÄ!

Ti 31.12. klo 18 Juhlavigilia

Ke 1.1.2014 klo 10 Liturgia ja rukouspalvelus, uudenvuodenpäivä
Su 5.1. klo 18 Juhlavigilia

Ma 6.1. klo 10 Liturgia ja suuri vedenpyhitys, Teofania, Jumalan ilmestyminen, Herramme Jeesuksen Kristuksen kaste, loppiainen
La 11.1. klo 18 Vigilia
Su 19.1. klo 10 Liturgia
La 1.2. klo 18 Juhlavigilia
Su 2.2. klo 10 Liturgia, Herran temppeleentuominen, lasten ja nuorten kirkkopyhä, kirkkokahvitilaisuus
La 8.2. klo 18 Vigilia
Pe 21.2. klo 18 Parastasis, vainajien muistopalvelus
La 22.2. klo 10 Liturgia ja muistopalvelus, vainajien muistelupäivä, sielujen lauantai
La 1.3. Vigilia, toimittaa piispa Arseni.
Su 2.3. klo 10 Liturgia
Su 2.3. klo 18 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus. Liturgian ja ehtoopalveluksen toimittaa piispa Arseni. Liturgian jälkeen seurakunnan yhteinen juhlaruokailu srk-salissa.
Ke 5.3. klo 18 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
Ke 12.3. klo 16:30 Katumuksen sakramentti
Ke 12.3. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
Su 16.3. klo 10 Liturgia

Ke 19.3. klo 16:30 Katumuksen sakramentti
Ke 19.3. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
La 22.3. klo 18 Juhlavigilia, ristin kumartamisen sunnuntai
Ma 24.3. klo 18 Juhlavigilia
Ti 25.3. klo 9 Liturgia, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian ilmestys
Ke 9.4. klo 15 Katumuksen sakramentti
Ke 9.4. klo 16 Sairaanhoitokunnan sakramentti
Ke 9.4. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
La 12.4. klo 18 Juhlavigilia, virpovitsojen siunaus
Su 13.4. klo 10 Liturgia, Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai
To 17.4. klo 18 Suuren torsntain ehtoopalvelus ja liturgia, Pyhän ehtoollisen asettamisen muisto
Pe 18.4. klo 15 Suuri ehtoopalvelus, Suuri Perjantai, Hautauskuva kannetaan keskelle kirkkoa, Kristuksen ristiltä oton muisto
Pe 18.4. klo 18 Aamupalvelus, Kristuksen hautauspalvelu, hautauskuva kannetaan ristisaatossa kirkon ympäri
La 19.4. klo 10 Ehtoopalve-

lus ja liturgia, Suuri lauantai

La 19.4. klo 23:30 Puoliyönpalvelus, aamupalvelus ja liturgia, pääsiäisyö, kahvitarjoilu

Пасхальная Всенощная служба.
19.04.2014 в 23.30 в церкви Карвоскюля, по адресу: Nivala, Karvoskylä, Jokikyläntie 7.
Праздничное богослужение на церковно-славянском языке проводит Владыко Арсений.
После службы праздничная трапеза: кофе и пасха.
Добро пожаловать!

KRISTUS NOUSI KUOLLEISTA – TOTISESTI NOUSI!

Ke 23.4. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, koululaisjumalanpalvelus, lasten pääsiäinen

Muut tilaisuudet, tervetuloa

Ti 17.12. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa

Kiuruveden seurakunnan toimintakalenteri

To 19.12. klo 11 – 12 Diakonia- ja lähetystyötoimikunnan järjestämä jouluruokailu srk-salissa
 Pe 20.12. klo 16 – 17 Diakonia- ja lähetystyötoimikunnan järjestämät joulumyyjäiset srk-salissa
 Ti 14.1.2014 klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa
 Ke 22.1. klo 17 Tuohuskerho srk-salissa
 Ti 4.2. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa
 Ke 5.2. klo 17 Tuohuskerho srk-salissa
 Ke 19.2. klo 17 Tuohuskerho srk-salissa
 Ti 25.2. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa
 Ti 11.3. klo 18 Ortodoksiaakerho srk-salissa
 Ke 12.3. klo 17 Tuohuskerho srk-salissa
 Ti 18.3. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa
 Ke 19.3. klo 17 Tuohuskerho srk-salissa
 Ke 2.4. klo 17 Tuohuskerho srk-salissa
 Ti 8.4. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa,

virpovitsojen tekoa
 To 24.4. klo 18 Ortodoksiaakerho ortodoksisuudesta kiinnostuneille
 Ti 29.4. klo 17:30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa

KARVOSKYLÄ **Pyhän Kristuksen** **kirkastumisen kirkko** **Jokikyläntie 7**

Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen 040 5706 936

La 14.12. klo 18 Vigilia
 To 26.12. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, II joulupäivä
 Su 26.1. klo 10 Liturgia
 La 15.2. klo 17 Ehtoopalvelus
 Su 23.2. klo Liturgia
 Ti 4.3. klo 18 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
 La 15.3. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä
 Su 23.3. klo 10 Liturgia
 Ke 2.4. klo 15 Katumuksen sakramentti
 Ke 2.4. klo 16 Sairaanhoidon sakramentti
 Ke 2.4. klo 17 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
 Pe 18.4. klo 10 Suuren per-

jantain 12 kärsimysevanke-liumia
 La 19.4. klo 23:30 Puoliyönpalvelus, aamupalvelus ja liturgia, pääsiäisyö, kahvitarjoilu. Pääsiäisyön palvelukset toimittaa piispa Arseni.

Muut tilaisuudet, **tervetuloa**

La 18.1.2014 klo 15 Samovaarikerho Karvoskylän kirkossa
 Ti 21.1. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
 Su 26.1. klo 10 alkavan liturgian jälkeen ortodoksiaakerho
 Ti 11.2. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
 La 15.2. klo 15 Samovaarikerho Karvoskylän kirkossa
 La 15.3. klo 10 alkavan liturgian jälkeen Samovaarikerho

PYHÄSALMI **Profeetta Elian rukous-** **huone** **Vesitornintie 15**

Isännöitsijä Marja-Leena Maksimainen 040 708 8751
 Su 8.12. klo 10 Liturgia
 Su 5.1.2014 klo 10 Liturgia
 Su 9.2. klo 10 Liturgia
 Ma 3.3. klo 18 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
 Su 9.3. klo 10 Liturgia
 Su 6.4. klo 10 Liturgia
 Ti 15.4. klo 17.30 Katumuksen sakramentti
 Ti 15.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

Muut tilaisuudet, **tervetuloa**

Ke 22.1. klo 13 Pyhäjärven tiistaiseura
 Su 9.2. klo 10 alkavan liturgian jälkeen ortodoksiaakerho
 Ke 19.2. klo 13 Pyhäjärven tiistaiseura
 Ke 19.3. klo 13 Pyhäjärven tiistaiseura
 Ke 30.4. klo 13 Pyhäjärven tiistaiseura

KYTÖKYLÄ **Jumaläidin syntymän** **rukoushuone** **Kytökyläntie 724**

Isännöitsijä Pekka Hytönen 044 545 4100

Su 22.12. klo 10 Liturgia
 Su 12.1.2014 klo 10 Liturgia
 Su 16.2. klo 10 Liturgia
 To 6.3. klo 18 Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
 La 22.3. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä
 Ke 16.4. klo 17:30 Katumuksen sakramentti
 Ke 16.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia
 Ma 21.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, II pääsiäispäivä

Muut tilaisuudet, **tervetuloa**

Ti 28.1.2014 klo 18 Haapaveden tiistaiseura
 Ti 25.2. klo 18 Haapaveden tiistaiseura
 Ti 18.3. klo 18 Haapaveden tiistaiseura

Ikonimaalauspiiri kokoontuu Kiuruveden Pyhän Nikolaoksen kirkon yläkerrassa joka toinen torstai, ohjaajana isä Antero Petsalo.

Lapin seurakunta

Kirkkoherran tervehdys

Sovintosunnuntai 2.3.2014

Lapin sinihohtoinen kaamos on juuri nyt parhaimmillaan, joulupaasto lähestyy loppuaan ja odotamme innolla Kristuksen syntymäjuhlaa. Syystalven aikana olemme viettäneet seurakunnassa monia mukavia tapahtumia ja ihania yhteisiä hetkiä; erilaiset tapahtumat, ikoninäytely, hiippakuntapäivät ja pe-

Pyhän Efraim Syyrialaisen suomenkielisessä paastorukouksessa anomme: "... estä minusta laiskuuden, velttouden ja turhanpuhumisen henki."

rintainen puurojuhla kokosivat seurakuntalaisia yhteen.

Taloudellisesti vaikeiden aikojen vuoksi seurakunnassa on jouduttu säästämään henkilöstökuluissa – Rovaniemen alue on toistaiseksi ilman vakituista kanttoria. Tämä ei kuitenkaan tule heijastumaan seurakunnan toimintaan, sillä palveluksia tullaan toimittamaan lähes entiseen tapaan. Monesti on niin, että juuri vaikeuksien keskellä ihmisillä on taipumus käyttää mielikuvitusta ja luoda uutta ja erilaista. Seurakunnassamme on vaikeuksista huolimatta alettu suunnitella ja kehittää jumalanpalveluselämää uudelta pohjalta. Toivomme isä Raunon kanssa, että seurakuntalaiset uskaltautuisivat osallistumaan aktiivisesti jumalanpalveluselämään myös lukijoina, laulajina ja ponomareina. Sitä varten olemme kehittämässä lyhyitä ja selkeitä oppaita ja suunnitelmissa on järjestää myös ohjausta tällaisesta toiminnasta kiinnostuneille seurakuntalaisille.

Meidän on hyvä muistaa, että jumalanpalvelus on ennen kaikkea yhteistä rukousta, jolloin jokainen kantaa Jumalalle oman rukouksensa toisten ihmisten puolesta.

Ortodoksinen kirkkovoosi jumalanpalveluksineen on vuosisatojen aikana muokkautunut tukemaan meidän henkilökohtaista kilvoitustamme ja hengellistä kasvuamme. Kirkkovoosi rakentuu juhlista, juhlakausista ja juhliin valmistavista paastoista. Ortodoksinen kirkon suurin juhla on pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemisen juhla. Se on juhla, jota muistellaan myös sunnuntailiturgiassa ympäri vuoden. Pääsiäiseen valmistava suuri paasto kestää yli 40 päivää. Kun joulujuhlakausi on ohi, alamme kohta sen jälkeen valmistautua suureen paastoon erilaisilla sunnuntaiteemoilla. Astumme suureen paastoon aina sovintosunnuntaina, jolloin teemme sovinnon lähimmäistemme kanssa pyytäen ja saaden anteeksi.

Meidän ei kuitenkaan tarvitse aina odottaa vuoden ainoata sunnuntaita, jolloin kirkko tarjoaa meille mahdollisuuden anteeksi pyytämiseen ja antamiseen; vuoden aikana meillä on joka päivä mahdollisuus pyytää ja antaa anteeksi toinen toisillemme. Meillä on joka viikko tilaisuus valmistautua sunnuntaipäivään, ylösnousemuspäivään, kuten valmistaudumme ylösnousemusjuhlaan suuren paaston aikana: palvelen toinen toistamme, auttaen toinen toistamme, ottaen huomioon toinen toisemme ja tekemällä hyvää toinen toisellemme. Kristus kutsuu meitä pyhyyteen eikä tällä kutsulla ole erityisiä päiviä eikä aikoja, vaan se on aina voimassa. Sovinnonteko on katumuksen hedelmä ja sitä voimme toteuttaa jo nyt tänä päivänä joulupaaston aikana valmistautuessamme joulujuhlaan.

isä Slava Skopets

Lapin seurakunnan toimintakalenteri

LAPIN SEURAKUNTA

Lapin ortodoksinen seurakunta
Ounasvaarantie 16,
96400 Rovaniemi

Kanslian osoite
Ounasvaarantie 16
96400 Rovaniemi

Kanslia avoinna
Keskiviikkoisin 9.00-13.00
email: lappi@ort.fi
Kanslian puhelinpäivystys
Ma-pe klo 9-13
Puh. (016) 312 361

Virkatodistustilaukset
kirkon keskusrekisteristä
ma-pe klo 9-15
Puh. 0206 100 203
tai sähköpostitse
keskusrekisteri@ort.fi

Kirkkoherra, Rovaniemi
Viatcheslav (Slava) Skopets
Puh. 0400 178 744

Toinen pappi, Ivalo
isä Rauno Pietarinen
Puh. 050 3099120

Lapin ortodoksinen seurakunta jumalanpalvelukset
kevättalvi 2013

Rovaniemen pyhän Andreuksen kirkko
Pyhän Apostoli Andreuksen kirkko
Ounasvaarantie 16
Isännöitsijä Laura Katriina
Aura (040 7597029)

Su 5.1. liturgia klo 10
Ma 6.1. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys, Teofania
La 11.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 12.1. klo 10 Liturgia
Ke 15.1. klo 18 Ehtoopalvelus, ortodoksia-kerho
La 25.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 26.1. klo 10 Liturgia
La 1.2. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 2.2. klo 10 Liturgia, Herramme Jeesuksen Kristuksen temppeliin tuominen
La 8.2. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 9.2. klo 10 Liturgia
Ke 12.2. klo 18 Ehtoopalvelus, ortodoksia-kerho
La 15.2. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 16.2. klo 10 Liturgia
La 22.2. klo 18 Ehtoopalvelus

Su 23.2. klo 10 Liturgia
La 1.3. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 2.3. klo 10 Liturgia, Sovintosunnuntai
Su 2.3. klo 12 Ehtoopalvelus, Sovintosunnuntai
To 6.3. klo 18 Pyhän Andreas Kreetalaisen katumuskanoni
La 8.3. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 9.3. klo 10 Liturgia, Ortodoksisuuden sunnuntai
La 15.3. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 16.3. klo 10 Liturgia, Gregorios Palamaksen sunnuntai
La 22.3. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 23.3. klo 10 Liturgia, Johannes Siinailaisen sunnuntai
Ti 25.3. klo 10 Liturgia, Jumalan äidin ilmestys
La 29.3. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 30.3. klo 10 Liturgia
Ke 2.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia, ortodoksia-kerho
La 5.4. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 6.4. klo 10 Liturgia
Ti 8.4. klo 19 Ehtoopalvelus, ekumeeninen ristisaatto alkaa Vesperillä klo 18 evlut kko
La 12.4. klo 18 Ehtoopalvelus, virpomisvitsojen siunaaminen
Su 13.4. klo 10 Liturgia, Palmusunnuntai, Herran ratsastus Jerusalemiin
Ke 16.4. klo 18 Yleinen sairainvoitelu
To 17.4. klo 18 Ehtoopalvelus ja liturgia, Ehtoollisen asettaminen
Pe 18.4. klo 9 Aamupalvelus, 12 kärsimysevankeliumia
Pe 18.4. klo 14 Ehtoopalvelus, Hautakuvan esiin kantaminen
Pe 18.4. klo 18 Aamupalvelus, Herran hautaamisen muistopalvelus
La 19.4. klo 10 Ehtoopalvelus ja liturgia
La 19.4. klo 23.30 Puoliyöpalvelus
Su 20.4. klo 00.00 Aamupalvelus ja liturgia, Herran Pääsiäinen
Ma 21.4. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, Toinen Pääsiäispäivä, Lasten Pääsiäinen
Ke 23.4. klo 10 Liturgia, koululaispalvelus

KEMIJÄRVI
Kemijärven ev.lut. seurakunnan kerhotalo (entinen pappila)

Ti 4.3. klo 18 Katumuskanoni
Ti 1.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia

KITTILÄ

paikka ilmoitetaan paikallislehdessä
Ma 3.3 klo 17 Katumuskanoni

Ivalo, p. Nikolaoksen kirkko

Ke 1.1. klo 10 liturgia, Uusi vuosi, kanttori Erkki Lumisalmen eläkkeelle läksiäiset
La 4.1. klo 18 vigilia
Su 5.1. klo 10 liturgia - klo 18 vigilia (Loppiainen, Herran kasteen juhla)
Ke 8.1. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla. klo 17 ehtoopalvelus
To 9.1. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 11.1. klo 18 vigilia
Su 12.1. klo 10 liturgia, klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Kuka on ihminen? Kaikki tervetuloa.
Ke 15.1. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 16.1. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 18.1. klo 18 vigilia
Su 19.1. klo 10 liturgia, klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mikä on kirkko ja seurakunta? Kaikki tervetuloa.
Ke 22.1. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 23.1. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
Ke 29.1. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 30.1. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 1.2. klo 18 vigilia
Su 2.2. klo 10 liturgia, (Herran temppeliin tuomisen juhla), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mikä on temppeli? Kaikki tervetuloa.
Ke 5.2. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 6.2. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 8.2. klo 18 vigilia
Su 9.2. klo 10 liturgia (Publikaanin ja Fariseuksen sunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mitä on katumus? Kaikki tervetuloa.
Ke 12.2. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 13.2. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 15.2. klo 18 vigilia
Su 16.2. klo 10 liturgia (Tuhlaajapojan sunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.

salissa: Mikä on suuri paasto? Kaikki tervetuloa.
Ke 19.2. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 20.2. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
Ke 26.2. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 27.2. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 1.3. klo 18 vigilia
Su 2.3. klo 10 liturgia (Sovintosunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mitä tapahtuu paaston 1. viikolla? Kaikki tervetuloa.
- klo 17 ehtoopalvelus, Suureen paastoon laskeutuminen I Suuren paaston viikko:
Ma 3.3. klo 10 aamupalvelus (1.paastoviikko)
Ti 4.3. klo 10 aamupalvelus - klo 17 ehtoopalvelus ja suuri katumuskanoni
Ke 5.3. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 paastoliturgia ja suuri katumuskanoni
To 6.3. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus ja suuri katumuskanoni
La 8.3. klo 18 vigilia
Su 9.3. klo 10 liturgia (Ortodoksisuuden sunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mikä on ortodoksi? Kaikki tervetuloa.
Ke 12.3. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 paastoliturgia
To 13.3. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
Ke 19.3. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 paastoliturgia
To 20.3. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 22.3. klo 18 vigilia
Su 23.3. klo 10 liturgia (Ristin sunnuntai, suuren paaston puoliväli), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mikä on risti? Kaikki tervetuloa.
Ma 24.3. klo 18 vigilia (Marian ilmestyspäivä)
Ti 25.3. klo 10 liturgia (Marian ilmestyspäivä)
Ke 26.3. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 paastoliturgia
To 27.3. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 29.3. klo 18 vigilia
Su 30.3. klo 10 liturgia (Johannes Siinailaisen sunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mitä on kilvoitus? Kaikki tervetuloa.
Ke 2.4. klo 10 aamupalvelus,

klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 paastoliturgia
To 3.4. klo 10 aamupalvelus ja suuri katumuskanoni, klo 17 ehtoopalvelus
La 5.4. klo 18 vigilia
Su 6.4. klo 10 liturgia (Maria Egyptiläisen sunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mikä on syntiä? Kaikki tervetuloa.
Ke 9.4. klo 10 aamupalvelus, klo 11-17 Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 paastoliturgia
To 10.4. klo 10 aamupalvelus, klo 17 ehtoopalvelus
La 12.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaaminen.
Su 13.4. klo 10 liturgia (Palmusunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mikä on piinaviikko? Kaikki tervetuloa.
- klo 17 ehtoopalvelus (siirtyminen suureen viikkoon)
Suuri viikko:
Ma 14.4. klo 10 aamupalvelus (Suuri maanantai)
Ti 15.4. klo 10 aamupalvelus (Suuri tiistai)
Ke 16.4. klo 10 aamupalvelus (Suuri keskiviikko) Avoimet ovet srk-salilla. Klo 17 paastoliturgia
To 17.4. klo 10 aamupalvelus (Kiirastorstai), Avoimet ovet srk-salilla. Klo 14 ehtoopalvelus ja liturgia (Ehtoollisen asettamisen muisto)
Pe 18.4. klo 10 aamupalvelus (12 kärsimysevankeliumia)
- klo 17 ehtoopalvelus (Kristuksen hautakuvan esiin kantaminen)
La 19.4. klo 10 aamupalvelus (Kristuksen hautakuvan kantaminen kirkon ympäri)
- klo 23.30 puoliyöpalvelus - klo 00 ristisaatto kirkon ympäri, pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia (Kristuksen ylösnousemisen juhla)
Su 20.4. klo 15 pääsiäisen ehtoopalvelus ja avoimet ovet srk-salissa. Kahvia ja pääsiäisherkkuja. Isä Rauno kertoo: Mikä on ylösnousemus?
Ke 23.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto kirkon ympäri, ateria kaikille. Avoimet ovet srk-salilla, klo 17 ehtoopalvelus
To 24.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto kirkon ympäri, klo 17 ehtoopalvelus
La 26.4. klo 18 vigilia
Su 27.4. klo 10 liturgia (Tuomaan sunnuntai), klo 12 Ortodoksia tutuksi –piiri srk.salissa: Mitä on epäily? Kaikki tervetuloa.

Sevettijärvi, p. Trifon Petsamolaisen kirkko

Ma 6.1. klo 10 liturgia ja vedenpyhitys (Loppiainen, Herran kasteen juhla)
Pe 7.2. klo 10 liturgia ja 11-

Lapin seurakunnan toimintakalenteri

15 toimintapäivä srk-salilla,
klo 15 ehtoopalvelus
Pe 21.2. klo 10 liturgia ja 11-15 toimintapäivä srk-salilla,
klo 15 ehtoopalvelus
Pe 7.3. klo 10 paastoliturgia ja 11-15 toimintapäivä srk-salilla

Pe 21.3. klo 10 paastoliturgia ja 11-15 toimintapäivä srk-salilla

Pe 4.4. klo 10 paastoliturgia ja 11-15 toimintapäivä srk-salilla; klo 17 akatistos Jumalanäidille

La 5.4. klo 10 liturgia
Ti 15.4. klo 17 paastoliturgia (Suuri tiistai)

Ma 21.4. klo 9 aamupalvelus ja klo 10 liturgia, ristisaatto kirkon ympäri (2. pääsiäispäivä)

Pe 25.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto kirkon ympäri ja klo 11-15 toimintapäivä srk-salilla

Nellim, P.Kolminaisuuden kirkko

La 11.1. klo 10 liturgia ja Ortodoksia tutuksi –piiri: Mitä on ilo?

La 8.2. klo 10 liturgia ja Ortodoksia tutuksi –piiri: Mitä on olla ortodoksi?

La 1.3. klo 10 liturgia ja Ortodoksia tutuksi –piiri: Mikä on paasto?

Ma 3.3. klo 17 ehtoopalvelus ja suuri katumuskanoni (1.paastoviikko)

Pe 14.3. klo 17 paastoliturgia
Ma 14.4. klo 17 paastoliturgia

La 19.4. klo 14 ehtoopalve-

lus ja liturgia
La 26.4. klo 10 liturgia

Inari, Saamelaiskirkko
la 18.1. klo 10 liturgia
pe 11.4. klo 17 paastoliturgia

Utsjoki, ev.lut. kirkko
La 8.3. klo 10 liturgia

Sodankylä, paikka ilmoitetaan paikallislehdessä
La 15.2. klo 10 liturgia (vainajien muistelupäivä)

Enontekiö, Hetta, Hetan Kodan kappeli

La 12.4. klo 10 liturgia ja virpovitsojen siunaus. (Lasarusen lauantai)

SEURAKUNNAN TOIMINTA

Kirkkokuoro, Rovaniemi
Kirkkokuoroharjoitukset lauantain päivinä 25.1., 22.2., 15.3., 29.3. klo 16.00 seurakuntasalilla (Ounasvaaran tie 16). Kaikkia kirkkokuorosta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä kanttori Anneli Pietariseen 040 7479628.

Ortodoksia-kerho, Rovaniemi

Tule syventämään tietämystäsi ortodoksisen kirkon elämästä. Ortodoksia-kerho on tarkoitettu kaikille ortodoksisesta teologiasta kiinnostuneille. Kerho kokoontuu Petsamo-salissa (Ounasvaaran tie 16) ja alkaa klo 18 ehto-

palveluksella p. Andreaxen kirkossa.

Kerhon kokoontumiset kevättalvella 2014:

Ke 15.1. klo 18 Ehtoopalvelus, ortodoksia-kerho

Ke 12.2. klo 18 Ehtoopalvelus, ortodoksia-kerho

Ke 5.3. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia, ortodoksia-kerho

Ke 2.4. klo 18 Ennen pyhitettyjen lahjain liturgia, ortodoksia-kerho

Lisää tietoja i Slava Skopets (0400 178744)

Tiistaiseura, Rovaniemi
Puheenjohtaja Inkeri Peuna (0400 138051)

Tiistaiseura kokoontuu tiistaisin Petsamo-salissa (Ounasvaaran tie 16) kello 16

Kokoontumisajat: 21.1. (vuosikokous), 4.2., 18.2., 11.3., 25.3. kello 11.30 liturgian jälkeen virpovitsatalkoot, 8.4. ekumeeninen paastovaellus, 29.4., 13.5

Diakoniatoimikunta, Rovaniemi

Puheenjohtaja Marja Patronen (0400 986912)

Ikonimaalauspiiri

Rovaniemen alue, Laura Katriina Aura (040 7597029)

Kemijärven alue Ritva Imporanta (0400 193650)

Ivalo

Ivalon keskiviikkoiset avointen ovien päivät sisältävät käsillä tekemistä diakonian hy-

väksi, ruoan laittamista, yhdessä olemista, keskustelua ja yhteislaulua.

Sevettijärvi

Sevettijärven toimintapäivinä joka toinen perjantai on toimintaa kaiken ikäisille naisille ja miehille.

Ivalo, Sevettijärvi, Nellim

Sukujen muistoliturgioista vainajien puolesta (Ivalo, Sevettijärvi, Nellim) voi sopia papin kanssa. Liturgiat toimitetaan pääsääntöisesti lauantai-aamuisin.

Yhteislauluharjoitukset Inarin kunnassa

Ivalon yhteislauluharjoituksesta ilmoitetaan paikallislehdessä. Sevettijärvellä yhteislauluharjoituksia pidetään joka toinen perjantai toimintapäivien yhteydessä klo 14.

TAPAHTUMAT

Piispa Arsenin vierailu Lapin seurakunnassa 19.-23.3.2014

Piispa Arseni vierailee ja toimittaa palveluksia seurakunnan pohjoisella alueella 19.-21.3. sekä Rovaniemellä 22.-23.3.2014.

Ke 19.3.2013 klo 18 piispa toimittaa ennenpyhitettyjen lahjain liturgian Ivalon kirkossa.

To 20.3.2013 klo 10 piispa toimittaa Andreas Kreetalaisen kanonin Ivalon kirkossa. Pe 21.3.2013 klo 10 piispa

toimittaa ennenpyhitettyjen lahjain liturgian Sevettijärven ja osallistuu toimintapäivään Sevettijärvellä.

La 22.3. klo 15-18 piispa tapaa seurakuntalaisia teen äärellä Rovaniemen Petsamo-salilla ja kertoosamalla seurakuntalaisille aiheesta "Jumalanäidin valamolainen ikoni - ihmeiden vai vallan merkki".

La 22.3. klo 18 piispa toimittaa ehtoopalveluksen Rovaniemen kirkossa.

Sunnuntaina 23.3.2014 on piispallinen liturgia Rovaniemen kirkossa ja kirkkokahvit Petsamo-salissa. Tervetuloa!

8.4. Ekumeeninen ristisaatto, klo 18 Vesper, Rovaniemen luterilaisessa kirkossa ristisaatto, ehtoopalvelus pyhän Andreaxen kirkossa sekä tee-ilta Petsamo-salissa.

12.4. Lasten tapahtuma
Petsamo-salissa klo 13. Virpovitsojen askartelua, laulua ja leikkejä.

12.4. Ehtoopalvelus ja virpovitsojen siunaaminen
Rovaniemen Andreaxen kirkossa klo 18.

21.4. Lasten pääsiäinen, aamupalvelus ja liturgia
Rovaniemen kirkossa sekä lasten juhla Petsamo-salissa klo 10 alkaen

Hiippakuntapäivät

KUVAT: JOHANNES MÄNTYMÄKI

Oulun ortodoksisen hiippakunnan hiippakuntapäivät olivat Rovaniemen Petsamo-salissa 30.11.-1.12.2013. Päivillä pohdittiin kirkon tilannetta maamme arvomaailman muutosten keskellä. Hiippakunnan kanttorit ja hiippakuntaneuvosto pitivät omat konferenssinsa saman viikonvaihteen aikana. Hiippakunnan alueen kanttorit lauloivat jouluisia kirkollisia veisuja Rovaniemen pyhän apostoli Andreaxen kirkon praasniekkajuhlissa. Oikean puoleisessa kuvassa hiippakuntapäiville osallistujat kuuntelevat piispa Arsenin opeuspuhetta sunnuntain liturgiassa.

 Palmes-Sanomat

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanomat ry

Toimitus:

Päätoimittaja piispa Arseni
Päätoimittajana 1.1.2014 alkaen
arkkimandriitta Andreas Larikka
P. 045 116 7766.

Toimitussihteeri 1.1.2014 alkaen
Johannes Mäntymäki
P. 040 861 8352.

Toimituksen osoite:
Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU
P. 040 861 8352
sähköposti: paimensanomat@ort.fi

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakuntaan

MAKSULLISET tilaukset
Oulun ortodoksisen hiippakuntaan,
p. 020 610 0250, paimensanomat@ort.fi

Tilaushinnat:

- tilaushinta 15 € / vuosi
- tilausmaksut tilinumero 110750-1106102,
viestiosaan tilaajan nimi

Paino: Joutsen Median Painotalo,
PL 52, 90101 OULU

Seuraavan numeron PS 1/14 aineisto viimeistään maanantaina 10.3.2014 klo 12 osoitteeseen: paimensanomat@ort.fi

Seuraava numero ilmestyy huhtikuussa 2014

Lehti luettavissa internetissä:
<http://www.ort.fi/hiippakunnat/>